

“ความทรงจำ” (Memory): การออกแบบท่าเต้นจากการวิเคราะห์ภาษาในศิลปะการเต้นรำแบบ
ลาติน

YUGUANG WANG

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาดนตรีและการแสดง

คณะดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา

2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

“ความทรงจำ” (Memory): การออกแบบท่าเต้นจากการวิเคราะห์ภาษาในศิลปะการเต้นรำแบบ
ลาติน

YUGUANG WANG

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาดนตรีและการแสดง

คณะดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา

2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

"Memory": The Choreography from an Analysis of Latin Dance Languages

YUGUANG WANG

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR MASTER DEGREE OF FINE AND APPLIED ART
IN MUSIC AND PERFORMING ARTS
FACULTY OF MUSIC AND PERFORMING ARTS
BURAPHA UNIVERSITY
2024
COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ YUGUANG WANG ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีและการแสดง ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....
(ดร.ณัฐนันท์ เอื้อศิลป์)

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระวีวรรณ วรรณวิไชย)

..... กรรมการ

(ดร.ณัฐนันท์ เอื้อศิลป์)

..... กรรมการ

(ดร.พิมลพรรณ เลิศล้ำ)

..... คณบดีคณะดนตรีและการแสดง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รณชัย รัตนเศรษฐ์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีและการแสดง ของมหาวิทยาลัย
บูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทวัส แจ่มเอียด)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

63910118: สาขาวิชา: ดนตรีและการแสดง; ศป.ม. (ดนตรีและการแสดง)

คำสำคัญ: การเต้นรำแบบลาติน, การออกแบบท่าเต้น, ภาษาการเต้นรำแบบลาติน

YUGUANG WANG : “ความทรงจำ” (Memory): การออกแบบท่าเต้นจากการวิเคราะห์ภาษาในศิลปะการเต้นรำแบบลาติน. (“Memory”: The Choreography from an Analysis of Latin Dance Languages) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ญัฎฐนันท์ เอื้อศิลป์ ปี พ.ศ. 2567.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบท่าเต้นผลงานนาฏศิลป์เรื่อง “ความทรงจำ” (Memory) จากการวิเคราะห์ภาษาการเต้นรำแบบลาติน โดยใช้วิธีการวิจัยปฏิบัติการแสดงเพื่อการศึกษาและการวิเคราะห์ภาษาเต้นรำแบบลาตินจากเอกสารวิชาการในประเทศจีนและแหล่งข้อมูลออนไลน์ การสัมภาษณ์นักเต้นและนักวิชาการด้านการเต้นลาตินโดยนำข้อมูลที่ศึกษามาวิเคราะห์แล้วนำมาออกแบบท่าเต้นและสร้างสรรค์ในห้องปฏิบัติการร่วมกับผู้ออกแบบท่าเต้นและจัดแสดงด้วยวิธีการบันทึกการแสดงและเผยแพร่ผลงานบนสื่อออนไลน์ ผลการวิจัยจากการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเรื่อง ความทรงจำ (Memory) ได้รับแรงบันดาลใจจากเรื่องราวของวีรบุรุษชาวจีนที่ผ่านความทรงจำจากสงครามที่ยากจะลืมโดยเล่าเรื่องผ่านตัวละครเอกทหารผ่านศึกวัยชรา โครงสร้างของการแสดงแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่ 1) ช่วงชีวิตวัยหนุ่ม 2) ช่วงชีวิตวัยชรา 3) ชะตากรรมและการเปลี่ยนแปลง การออกแบบท่าเต้นมุ่งเน้นการเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อสื่อสารอารมณ์และความรู้สึกภายในของตัวละครโดยใช้องค์ประกอบจากการเต้นรำแบบลาตินเช่น การเต้นรำจังหวะปาโซโตเบลและแซมบ้าเพื่อสร้างบรรยากาศความเครียดและความรู้สึกเด็ดเดี่ยว กล่าวหาญ การเต้นรำจังหวะปาโซโตเบลผสมผสานกับจังหวะรุมบ้าเพื่อทำให้เกิดความแข็งแรงในการต่อสู้ เป็นต้น การแสดงครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้เพลงพื้นบ้านจีนมาประยุกต์ให้เข้ากับสถานการณ์ของเรื่องเพื่อสื่อสารเรื่องราวชีวิตของตัวละครให้สอดคล้องตามโครงสร้างของเรื่องและผู้วิจัยกำหนดไว้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้

63910118: MAJOR: MUSIC AND PERFORMING ARTS; M.F.A. (MUSIC AND PERFORMING ARTS)

KEYWORDS: Latin Dance, Latin Dance Language, Choreography

YUGUANG WANG : "MEMORY": THE CHOREOGRAPHY FROM AN ANALYSIS OF LATIN DANCE LANGUAGES. ADVISORY COMMITTEE: NADHANANT UAESILAPA, D.F.A. 2024.

This study aimed to choreograph the dance production entitled "Memory" through an Analysis of Latin Dance Languages. The research employed a practice-based approach to exploring and analyzing fundamental principles and theories of Latin dance. This was achieved by utilizing academic resources from China, online platforms, and interviews with professional Latin dancers. The insights from this analysis informed the choreography created in the studio where I worked as a dancer and choreographer. Due to the COVID-19 pandemic, the performance was premiered as a video dance production. The study revealed that the performance "Memory" was inspired by the moving recollections of an elderly war veteran. The performance is structured in three parts: (1) "When I Was a Young Man," (2) "Unforgettable," and (3) "Destiny." The choreography was crafted to convey deep emotions and express inner feelings through movement. I discovered that blending the Pasodoble and Samba dance styles effectively conveyed a tense atmosphere marked by masculinity and bravery. In contrast, the combination of Pasodoble and Rumba captured themes of strength and struggle. For this research, I incorporated traditional Chinese songs and music to enhance the narrative and illustrate the character's life journey.

กิตติกรรมประกาศ

ตลอดระยะเวลาการศึกษาระดับปริญญาโทอันยาวนาน ผู้วิจัยขอแสดงความขอบคุณอย่างสุดซึ้งต่อคณะคณบดีและการแสดงแห่งมหาวิทยาลัยบูรพา ระยะเวลาสามปีมานี้ ผู้วิจัยไม่เพียงได้รับความรู้และประสบการณ์ทางดนตรี ศิลปะ และการแสดงเท่านั้น แต่ยังได้รับการหล่อเลี้ยงทางจิตวิญญาณและเติบโตในเส้นทางวิชาการมากขึ้น

ขอขอบคุณอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ด.ร. ณิชฐนันท์ เอื้อศิลป์ ที่คอยให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยอยู่เสมอ ทศนคติ ความสำเร็จทางวิชาการ ตลอดจนความรักในศิลปะของอาจารย์ได้ถ่ายทอดมายังผู้วิจัยและกลายเป็นส่วนหนึ่งของแรงบันดาลใจในการศึกษาครั้งนี้

YUGUANG WANG

สารบัญ

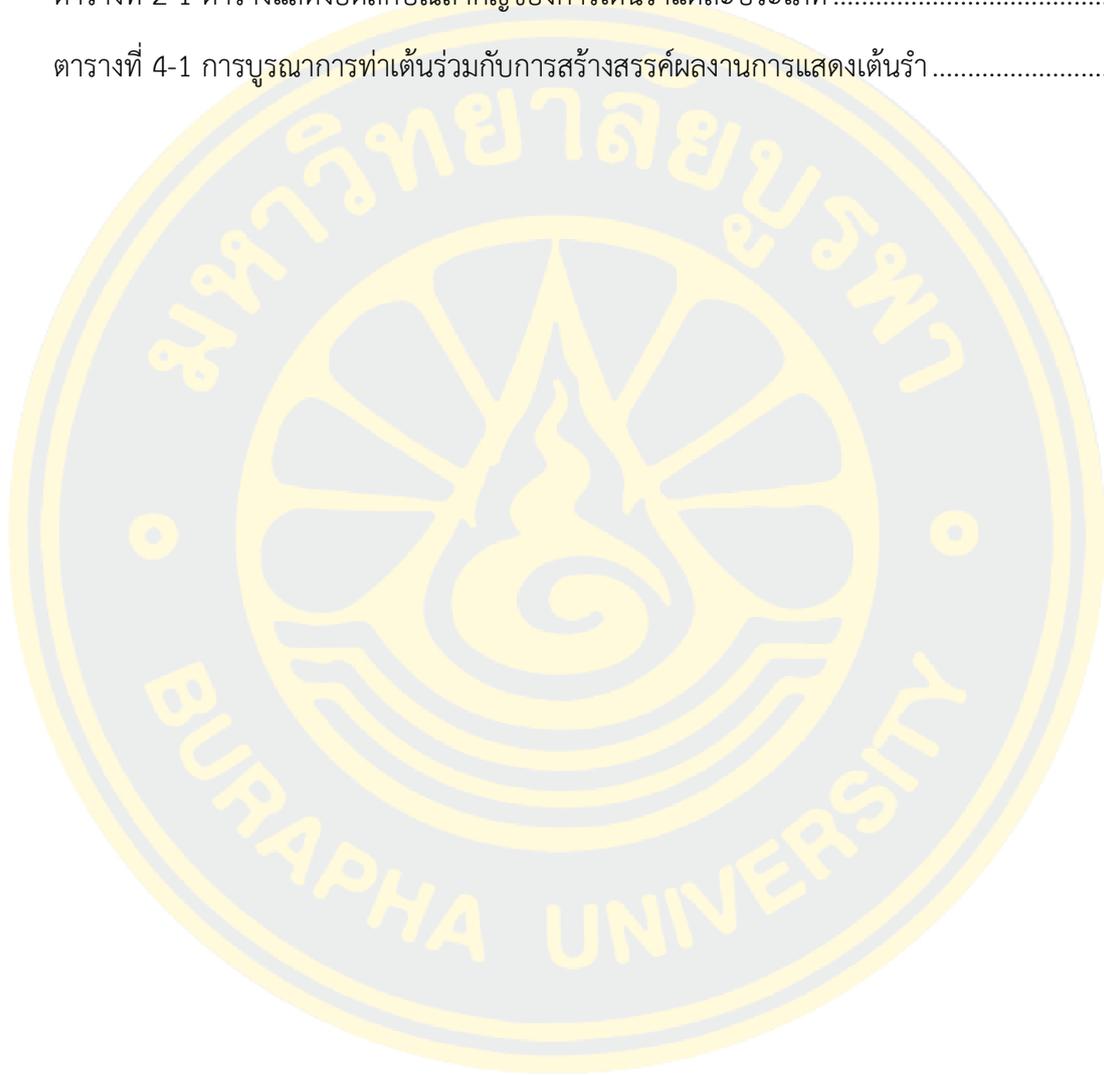
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย.....	3
ประเด็นปัญหาของงานวิจัย.....	3
ขอบเขตของงานวิจัย.....	3
ข้อตกลงในงานวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดของงานวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย	4
ระเบียบวิธีวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ประเภทและอัตลักษณ์ของศิลปะการเดินรำแบบลาติน	12
1. การเดินรำจังหวะรัมบ้า	12
2. การเดินรำจังหวะซเซเซซ่า	14
3. การเดินรำจังหวะแซมบ้า.....	15

4. การเต้นรำจังหวะป้าโซโดเบล (การเต้นรำแบบการสู่วักระทิง)	17
5. การเต้นรำจังหวะโจ้วฟหรือจังหวะควบอย.....	19
หลักและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการภาษาเต้นรำรูปแบบลาติน.....	21
1. ท่าเต้น.....	24
2. การบูรณาการท่าเต้น	25
3. วิธีเต้นรำ.....	26
การแสดงออกทางศิลปะของภาษาเต้นรำในการออกแบบท่าเต้น	32
1. การสร้างภาพลักษณ์ให้แก่ตัวละคร	33
2. การแสดงอารมณ์ให้เห็นถึงอารมณ์ความรู้สึกและทัศนคติของตัวละคร	33
3. การบรรยายให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมและบรรยากาศรอบข้างขณะที่ตัวละครกำลังกระทำ การบางอย่าง.....	33
4. ภูมิหลังของผู้เชี่ยวชาญที่เข้ารับการสัมภาษณ์.....	34
1. การแนะนำภูมิหลังของอาจารย์ Zhang Dingfang จากสถาบันศิลปะการเต้นรำวิทยาลัย ศิลปะกว่างซีโดยสังเขป.....	34
2. บทแนะนำข้อมูลเกี่ยวกับศาสตราจารย์ Liu Fang จากคณะศิลปะการเต้นรำ สถาบันศิลปะ การเต้นรำวิทยาลัยศิลปะกว่างซีโดยสังเขป.....	38
บทที่ 3 การวิเคราะห์ภาษาศิลปะการเต้นรำแบบลาติน	42
การวิเคราะห์เทคนิคพื้นฐานของการเต้นรำแบบลาติน	42
1. ท่วงท่าและความสมดุล	42
2. วิธีออกสเต็ปเท้าและรายละเอียดการวางเท้า.....	43
3. เทคนิคการหันและหมุนตัว	44
การจัดการภาษากายและการแสดงออกทางอารมณ์ในการเต้นรำแบบลาติน.....	46
1. การแสดงอารมณ์ทางสีหน้าในการเต้นรำ	46
2. ความสัมพันธ์ระหว่างการเคลื่อนไหวของร่างกายกับอารมณ์.....	47
3. ท่วงท่าเต้นรำและความมั่นใจในตนเอง	48

จังหวะและดนตรีของการเต้นแบบลาติน.....	49
1. การจับจังหวะดนตรีและนำมาประยุกต์ใช้.....	49
2. การประสานงานระหว่างการเต้นรำและดนตรี.....	49
3. การแสดงออกทางดนตรีในการเต้นรำ.....	49
บทที่ 4 แนวทางการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ความทรงจำ (Memory).....	51
แนวทางการสร้างสรรค์ผลงาน.....	51
องค์ประกอบภายในผลงาน.....	54
การเลือกสรรองค์ประกอบเชิงสร้างสรรค์ของการเต้นรำ ทั้งในด้านบริบท อุปกรณ์ และเพลง	
ประกอบการแสดงเต้นรำ.....	58
1. องค์ประกอบเชิงสร้างสรรค์และบริบทภายในผลงานการแสดงเต้นรำ.....	58
2. บทบาทของอุปกรณ์ประกอบการแสดงเต้นรำ.....	61
3. การเลือกและบทบาทของเพลงประกอบการแสดงเต้นรำ.....	62
การออกแบบ สร้างสรรค์และฝึกซ้อมผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’.....	65
การนำท่าเต้นผสมผสานสู่ผลงาน.....	71
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	73
สรุปผลการวิจัย.....	73
อภิปรายผลการวิจัย.....	74
ข้อเสนอแนะของการวิจัย.....	75
บรรณานุกรม.....	76
ภาคผนวก.....	78
ภาคผนวก ก.....	79
ภาคผนวก ข.....	82
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	94

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2-1 ตารางแสดงอัตลักษณ์สำคัญของการเดินร่ำแต่ละประเภท	20
ตารางที่ 4-1 การบูรณาการทำเดินร่วมกับการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเดินร่ำ	71

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1-1 แผนภาพกรอบแนวคิดของงานวิจัย	4
ภาพที่ 2-1 ภาพการเคลื่อนไหวพื้นฐานของการเต้นรำจิ้งหะรุมบ้า	12
ภาพที่ 2-2 ภาพการเคลื่อนไหวพื้นฐานของการเต้นรำจิ้งหะชะชะซ่า	14
ภาพที่ 2-3 ภาพการเคลื่อนไหวพื้นฐานของการเต้นรำจิ้งหะแซมบ้า	15
ภาพที่ 2-4 ภาพการเคลื่อนไหวพื้นฐานของการเต้นรำจิ้งหะปาโซโตเบล	17
ภาพที่ 2-5 ภาพการเคลื่อนไหวพื้นฐานของการเต้นรำจิ้งหะโจว์ฟ	19
ภาพที่ 2-6 ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Fan Dance Danqing’ นักเต้น : Peng Zhiqi	24
ภาพที่ 2-7 ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Ji (Hope)’ นักเต้น : Sun Ruiqi และ Zhu Ziqian	25
ภาพที่ 2-8 ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Goddess of Mercy (Guanyin) with one thousand hands’	26
ภาพที่ 2-9 การแสดงเรื่อง ‘Thunder and Rain’	28
ภาพที่ 2-10 ภาพบรรยากาศขณะแสดงในผลงานการแสดงเรื่อง ‘Thunder and Rain’	28
ภาพที่ 2-11 ผลงานการแสดงเรื่อง ‘Swan Lake’	30
ภาพที่ 2-12 ผลงานการแสดงเรื่อง ‘Song of Harvest’	31
ภาพที่ 2-13 ภาพอาจารย์ Zhang Dingfang อาจารย์สอน Ballroom dance นักเต้นที่มีชื่อเสียง แชมป์ลาตินแดนซ์ระดับโลกและนักเต้นรำลาตินมืออาชีพผู้ครองตำแหน่งอันดับหนึ่งแห่งประเทศไทย 3 สมัยซ้อน	34
ภาพที่ 2-14 ภาพบรรยากาศช่วงที่อาจารย์ Zhang Dingfang เข้าร่วมการแข่งขันระดับนานาชาติ..	35
ภาพที่ 2-15 ภาพศาสตราจารย์ Liu Fang อาจารย์สอนการเต้นรำบอลรูมมาตรฐานสากลแห่งชาติ และนักเต้นชื่อดัง	38
ภาพที่ 2-16 ภาพนักศึกษาจากสถาบันศิลปะการเต้นรำวิทยาลัยศิลปะกว่างซี ร่วมถ่ายรูปเป็นที่ระลึก ขณะสนทนาร่วมกับศาสตราจารย์ Liu Fang	40

ภาพที่ 3-1 ตัวอย่างท่วงท่าในการเต้นรำแบบลาติน.....	43
ภาพที่ 3-2 ท่วงท่าการยืนขั้นพื้นฐานในการเต้นรำแบบลาติน	44
ภาพที่ 3-3 ท่วงท่าการหัน-หมุนร่างกายในการเต้นรำแบบลาติน	45
ภาพที่ 3-4 การแสดงออกทางสีหน้าของนักเต้นสไตล์ลาติน.....	46
ภาพที่ 3-5 ตัวอย่างการเคลื่อนไหวร่างกายของนักเต้นสไตล์ลาติน	47
ภาพที่ 3-6 ท่วงท่าที่เปี่ยมด้วยความมั่นใจของนักเต้นสไตล์ลาติน	48
ภาพที่ 4-1 แผนภาพแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง “Memory”	52
ภาพที่ 4-2 แผนภาพเอกลักษณ์ด้านองค์ประกอบของผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง “Memory”	55
ภาพที่ 4-3 แผนภาพองค์ประกอบเชิงสร้างสรรค์ของผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง “Memory”	59
ภาพที่ 4-4 บทบาทของอุปกรณ์ประกอบการแสดงเต้นรำ.....	61
ภาพที่ 4-5 ภาพบรรยากาศขณะฝึกซ้อมการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’	66
ภาพที่ 4-6 ภาพบรรยากาศขณะฝึกซ้อมการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’	66
ภาพที่ 4-7 ภาพบรรยากาศการซ้อมใหญ่ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’	67
ภาพที่ 4-8 ภาพบรรยากาศการซ้อมแสดงผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’	68
ภาพที่ 4-9 ภาพบรรยากาศการแสดงผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’	68
ภาพที่ 4-10 ภาพบรรยากาศการแสดงผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’	69
ภาพที่ 4-11 ภาพบรรยากาศการแสดงผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’	70

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

ศิลปะการเต้นรำนั้นนับเป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติประเภทหนึ่งที่ได้รับการพัฒนาควบคู่ไปพร้อม ๆ กับอารยธรรมทางวัตถุและอารยธรรมทางจิตวิญญาณเป็นภูมิปัญญาที่ค่อย ๆ ก่อตัวขึ้นจากอิริยาบถรูปแบบต่าง ๆ ของมนุษย์ที่กระทำเพื่อดำรงชีวิตตามวิถีของเผ่าพันธุ์ ในขณะที่เดียวกัน การเต้นรำก็ยังเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงแนวคิดทางสังคมของมนุษย์อีกด้วย ในช่วงที่สังคมมนุษย์ยังไม่มี การคิดค้นวจนภาษาสำหรับใช้สื่อสาร การแสดงท่าทางหรือการเต้นรำได้กลายเป็นวิธีการหลักที่มนุษย์ในยุคสมัยนั้นใช้เพื่อสื่อสารซึ่งกันและกัน กล่าวคือมนุษย์ในยุคแรกเริ่มแสดงอารมณ์ความรู้สึกผ่านการสนทนาทางภาษากาย ส่งผลให้ภาษากายมีบทบาทสำคัญในการแผ่ขยายอาณาเขตและการเผยแพร่วัฒนธรรมจนเมื่อกาลเวลาผันผ่านไปการเคลื่อนไหวร่างกายรวมถึงภาษากายที่ได้รับการขัดเกลาอย่างค่อยเป็นค่อยไปจนกลายเป็นรูปแบบการแสดงออกซึ่งสื่อความหมายได้อย่างที่มีเสถียรภาพมากขึ้นซึ่งรูปแบบการสื่อสารลักษณะนี้สามารถตอบสนองความต้องการทางจิตวิญญาณของมนุษย์ได้ในระดับหนึ่งทั้งยังเป็นปัจจัยที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ความเข้าใจในภววิสัยทางสุนทรียภาพของมนุษย์อีกด้วย กล่าวได้ว่าในยุคสมัยนั้นเป็นช่วงเวลาที่ตั้งต้นแบบของ “ภาษาเต้นรำ” เริ่มปรากฏตัวขึ้นบนผืนโลกซึ่งในฐานะที่ศิลปะการเต้นรำเป็นอวจนภาษาที่อาศัยร่างกายเป็นพาหะหรือสื่อกลางสำคัญ ศิลปะแขนงนี้จึงมีบทบาทสำคัญที่ต้องแบกรับถึง 2 ประการทั้งในทางกายภาพและทางจิตวิญญาณ นอกจากนี้ ความสำคัญของศิลปะการเต้นรำในทางความหมายเชิงสัญลักษณ์เองก็เริ่มเด่นชัดมากขึ้นเรื่อย ๆ เช่นกัน ในผลงานการแสดงเต้นรำท่าทางถือเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดเป็นปัจจัยที่อาศัยการผสมผสานโดยเรียงตัวตามลำดับเกาะเกี่ยวสอดประสานจนพัฒนากลายเป็นประโยคอวจนภาษาในศิลปะการเต้นรำ และประโยคเหล่านี้ก็เชื่อมโยงเข้าหากันจนกลายเป็นการเต้นรำหนึ่งช่วงย่อหน้า ซึ่งในท้ายที่สุดการเต้นรำในแต่ละช่วงก็จะประกอบเป็นผลงานการแสดงเต้นรำที่สมบูรณ์ โดยการแสดงออกทางภาษากายด้วยอิริยาบถต่าง ๆ ในผลงานการแสดงเต้นรำมักถูกเรียกรวมกันว่าภาษาเต้นรำ (Lu Yisheng, 2004) ด้วยเหตุเดียวกันนี้หลิวชิงอี Liu Qingyi (2004) จึงได้อธิบายเอาไว้ว่าภาษาเต้นรำเป็นอวจนภาษาที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างท่าเต้นและอารมณ์ความรู้สึกของผู้เต้นในขณะที่เต้นรำ เป็นอวจนภาษาที่สามารถสื่อให้รับรู้ได้ถึงความคิดอารมณ์ความรู้สึก ความเข้าใจ ความเชื่อตลอดจนปัจจัยต่าง ๆ ในวิถีชีวิตของมนุษย์ ซึ่งภาษาเต้นรำถือเป็นพื้นฐานของศิลปะการเต้นรำ อันประกอบด้วยท่าเต้น

ประโยคต้นรำที่เกิดจากการเรียงร้อยท่าทางในอิริยาบถต่าง ๆ เข้าด้วยกันตามลำดับ และย่อหน้าต้นรำที่รวบรวมและเชื่อมโยงการเต้นแต่ละประโยคให้กลายเป็นช่วงขณะหนึ่งที่ทุกท่วงท่าต่างสอดประสานเป็นหนึ่งและดำเนินไปอย่างไหลลื่น

แม้ว่ามีคณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ นักเต้น ตลอดจนนักวิชาการหลายท่านที่เคยศึกษาค้นคว้าภาษาในศิลปะการเต้นรำมาก่อน ทว่าเนื่องจากภาษาประเภทดังกล่าวเป็นอวัจนภาษาที่ยากจะสื่อความหรืออธิบายออกมาได้อย่างเป็นระบบทั้งหมดและถึงแม้ว่ามีอาจารย์หรือผู้เชี่ยวชาญหลายท่านที่คาดหวังว่าการศึกษาวิจัยของตนจะสามารถค้นพบแนวทางสำหรับอธิบายภาษาต้นรำในเชิงทฤษฎีได้เป็นผลสำเร็จ แต่เนื่องด้วยคุณสมบัติเฉพาะตัวของศิลปะการเต้นรำ จึงไม่ใช่เรื่องง่ายที่งานวิจัยทั้งหมดจะสามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นข้อมูลแนะแนวทางในการศึกษาได้เหมือนกับตำราเรียนหรือหนังสืออ้างอิง เนื่องจากการเต้นรำก็ถือเป็นศาสตร์แห่งศิลปะแขนงหนึ่ง ด้วยเหตุนี้ ศิลปะการเต้นรำจึงมักให้ความสำคัญกับการบูรณาการระหว่างการชี้แนะทางด้วยความรู้เชิงทฤษฎีและการนำไปฝึกฝนปฏิบัติจริงอยู่เสมอการอธิบายถึงสัญศาสตร์ การขยายขอบเขตและสร้างค่านิยมของคุณสมบัติองค์ประกอบ รูปแบบและการพัฒนาของภาษาต้นรำขึ้นมาใหม่หรือแม้แต่ความหมายเชิงโครงสร้างของภาษาต้นรำทั้งในฐานะวัจนภาษาและอวัจนภาษาทางกาย

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาภาษาต้นรำเพื่อการนำเสนอมุมมองและประเด็นใหม่ ๆ เกี่ยวกับศิลปะการเต้นลาตินเป็นแนวทางให้เกิดการพัฒนาในระดับความสามารถและศักยภาพของนักเต้นรำลาติน ตลอดจนผู้ศึกษาวิจัยศิลปะการเต้นรำเพื่อการค้นหาการสร้างตัวละครแบบมนุษย์ การถ่ายทอดกิจกรรมภายในจิตใจและแสดงออกอย่างเป็นรูปธรรม การแสดงออกทางความคิด อารมณ์ และความรู้สึก ตลอดจนการควบคุมจินตภาพให้อยู่ในขอบเขต การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยจึงต้องการนำผลงานการแสดงเรื่อง ความทรงจำ (Memory) ที่ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเองมาใช้เป็นตัวอย่างกรณีศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ด้วยการวิเคราะห์การออกแบบท่าเต้นจากมุมมองของภาษาต้นรำในศิลปะการเต้นรำแบบลาติน กล่าวคือเป็นการวิเคราะห์ประสิทธิภาพและความสามารถทางศิลปะด้านการใช้งานจริงจากความหมายของภาษาต้นรำแบบลาติน เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการสร้างสรรคท่าเต้นและผลงานการแสดงต้นรำที่ยอดเยี่ยมยิ่งขึ้น ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการประยุกต์และการแสดงออกทางศิลปะในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงต้นรำเป็นหลักโดยผ่านการวิเคราะห์กระบวนการสร้างของภาษาต้นรำ รวมถึงประเภทและรูปแบบการแสดงออกทางศิลปะที่ประกอบรวมกันอยู่ภายในผลงานการแสดงการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงมุ่งเน้นไปที่การยอมรับปัจจัยภววิสัย (objectivity) และการสร้างแก่นสำคัญของภาษาต้นรำ รวมถึงการจำแนกประเภทและการวิเคราะห์เชิงลึกเกี่ยวกับภาษาต้นรำซึ่งเป็นปัจจัยประกอบในการออกแบบท่าเต้น พร้อมกันนั้นผู้วิจัยยังต้องศึกษาค้นคว้าแนวทางการประยุกต์ใช้ภาษาต้นรำในกระบวนการออกแบบท่าเต้นอย่างรอบด้าน

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

เพื่อออกแบบท่าเต้นผลงานนาฏศิลป์เรื่อง “ความทรงจำ” (Memory) จากการวิเคราะห์ภาษาการเต้นรำแบบลาติน

ประเด็นปัญหาของงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยตั้งประเด็นปัญหาของการวิจัยครั้งนี้เพื่อมุ่งเน้นการนำผลการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ภาษาเต้นรำแบบลาตินโดยมุ่งเน้นการค้นหาแนวทางการถ่ายทอดนัยแฝงที่มีความหมายลึกซึ้งจากการแสดงออกทางศิลปะของภาษาเต้นรำลาตินเพื่อค้นหากระบวนการออกแบบและการจัดเรียงลำดับของผลงานสร้างสรรค์จากการวิจัยครั้งนี้

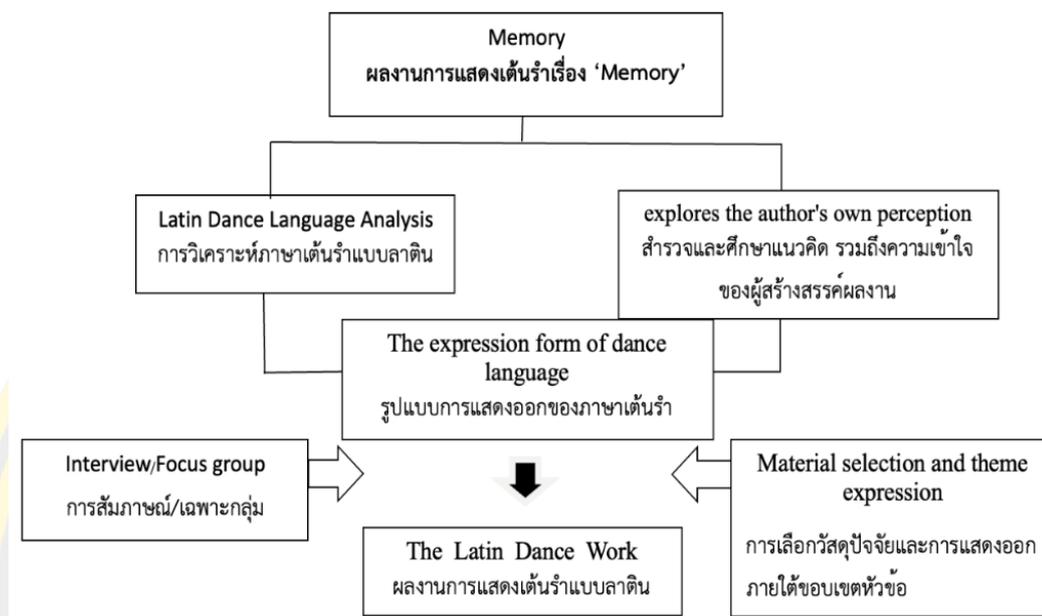
ขอบเขตของงานวิจัย

1. งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาวิจัยศิลปะการเต้นรำแบบลาตินทั้ง 5 ประเภท: ได้แก่ ศิลปะการเต้นรำแบบรัมบ้า ชะชะซ่า แซมบ้า ปาโซโดเบล และโจรฟ์
2. ที่มาของโครงเรื่องบทละครที่ใช้สร้างสรรค์การแสดง: การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงบทละครเต้นรำเรื่อง ‘Memory’ มีที่มาจากเพลงสตูดิโอของเรื่องราววีรชนในสงครามปฏิวัติซึ่งผู้วิจัยต้องการตีความเรื่องราวการอุทิศตนในการต่อสู้ช่วงสงครามปฏิวัติและแสดงออกในรูปแบบผลงานการแสดงเต้นรำ

ข้อตกลงในงานวิจัย

งานวิจัยในครั้งนี้มีผู้เกี่ยวข้องทั้งสิ้น 4 ฝ่าย ฝ่ายแรกคือเหล่านักแสดง: นักแสดงนำในผลงานการแสดงเรื่อง ‘Memory’ คือตัวผู้วิจัยเอง ฝ่ายที่สอง คือเหล่าทีมงานซึ่งเป็นผู้ช่วยในการวิจัยครั้งนี้ ทีมงานทั้งหมดเป็นกลุ่มเพื่อนนักศึกษาจากสถาบันศิลปะการเต้นรำวิทยาลัยศิลปะกว้างซี พวกเขาทั้งหมดล้วนเป็นนักศึกษาเอกศิลปะการเต้นรำที่มีประสบการณ์ด้านการแสดงมากมาย ฝ่ายที่สาม คือผู้กำกับการแสดง อาจารย์ Zhang Dingfang อาจารย์สอนศิลปะการเต้นรำแบบลาตินที่มีชื่อเสียง ซึ่งได้รับรางวัลระดับนานาชาติมาแล้วนับครั้งไม่ถ้วน และฝ่ายสุดท้าย คือผู้รับผิดชอบการออกแบบท่าเต้นและดนตรีประกอบฉากซึ่งสำเร็จลุล่วงได้ด้วยการร่วมแรงร่วมใจกันของผู้วิจัยและเหล่าทีมงานนักศึกษาจากสถาบันศิลปะการเต้นรำวิทยาลัยศิลปะกว้างซี

กรอบแนวคิดของงานวิจัย

ภาพที่ 1-1 แผนภาพกรอบแนวคิดของงานวิจัย (Yuguang Wang, 2022)

นิยามศัพท์เฉพาะ

ภาษาในศิลปะการเต้นรำแบบลาติน (Latin Dance Language) หรือเรียกอย่างย่อว่า ภาษาเต้นรำแบบลาติน หมายถึงการแสดงออกผ่านการเคลื่อนไหวด้วยร่างกายของมนุษย์ กล่าวคือ นักเต้นสะท้อนอารมณ์ความรู้สึกภายในจิตใจของตนเองผ่านการเคลื่อนไหว สีหน้า ท่าทาง จังหวะ ตลอดจนการทำงานของอวัยวะส่วนต่าง ๆ ที่เคลื่อนไหวสอดประสานร้อยเรียงอย่างลื่นไหลจนกลายเป็นกระบวนการทำเต้นรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

1. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและพัฒนาความสามารถในการออกแบบและสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำของผู้วิจัย
2. องค์ความรู้ต่าง ๆ ที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยช่วยยกระดับความรู้ความเข้าใจในศิลปะการเต้นรำของผู้วิจัย ซึ่งส่งผลให้การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำของผู้วิจัยมีความเป็นเหตุเป็นผลและมีเนื้อหาที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

3. ผลงานการแสดงเต้นรำที่สร้างสรรค์โดยมีพื้นฐานจากศิลปะการเต้นรำแบบลาตินดั้งเดิม ได้แสดงให้เห็นถึงความมั่นใจในศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่

4. ผู้วิจัยมีความเข้าใจในการประยุกต์ใช้ภาษาเต้นรำสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำแบบลาตินได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ไม่เพียงเท่านั้น การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ช่วยค้นหาแนวทางตลอดจนวิธีการที่ช่วยสนับสนุนและเป็นแหล่งข้อมูลอ้างอิงที่น่าเชื่อถือจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างมาก ซึ่งกระตุ้นให้เกิดพลังแห่งจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ที่ยอดเยี่ยมากยิ่งขึ้น

ระเบียบวิธีวิจัย

เนื่องจากสถานการณ์จำเพาะในช่วงที่เกิดโรคระบาด COVID-19 ผู้วิจัยจึงกำหนดแนวทางการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์และทดลองภาษาเต้นรำแบบลาตินด้วยตนเองโดยรวบรวมเอกสารวิชาการจากแหล่งข้อมูลทางวิชาการในประเทศจีนและแหล่งข้อมูลออนไลน์ตามมาตรการที่ทางรัฐบาลจีนกำหนด รวมถึงการออกแบบกระบวนการวิจัย การจัดการแสดงตามวิถีปกติใหม่ (New Normal) ซึ่งกระบวนการศึกษาค้นคว้าเริ่มต้นจากการทำความเข้าใจประเด็นปัญหาในเบื้องต้น จากนั้นจึงเจาะจงเนื้อหาเพื่อศึกษาในเชิงลึกและนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้เพื่อปรับปรุงทักษะการควบคุมเทคนิคเต้นรำรวมถึงการสร้างสรรค์ทางความคิดเกี่ยวกับศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่ด้วยวิธีการวิจัยปฏิบัติการ กระบวนการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งมั่นพัฒนาแรงบันดาลใจในการผสมผสานตลอดจนการยกระดับความรู้สึกลึกซึ้งที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้วิจัยสามารถปรับเปลี่ยนความรู้สึกให้กลายเป็นภาพทัศนได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยภาษาเต้นรำแบบลาตินเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและใช้องค์ความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์มาเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้ภาษาในศิลปะการเต้นรำในกระบวนการสร้างผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง 'Memory' เพื่อช่วยส่งเสริมให้ผลงานการแสดงมีนัยแฝงที่หลากหลายยิ่งขึ้น ซึ่งองค์ความรู้อ้างอิงเชิงทฤษฎีมีส่วนช่วยให้กระบวนการสร้างสรรค์เป็นไปอย่างราบรื่นและมีความลึกซึ้งอย่างยิ่ง ทั้งยังช่วยยกระดับการออกแบบท่าเต้น องค์ประกอบในผลงานการแสดง ตลอดจนทักษะการแสดงให้พัฒนาขึ้นไปอีกขั้น ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยและจัดทำรูปเล่มรายงานการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับภาษาในศิลปะการเต้นรำแบบลาติน ตั้งแต่ท่าเต้น อุปกรณ์ประกอบการแสดง ตลอดจนดนตรีประกอบการแสดงเพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้จากการวิเคราะห์เชิงทฤษฎีที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำ อีกทั้งกระบวนการฝึกซ้อมและการแสดงในผลงานเรื่อง 'Memory' ล้วนผ่านการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาครั้งแล้วครั้งเล่าเพื่อให้การแสดงออกมาสสมบูรณ์และเป็นที่พึงพอใจ นักแสดง รวมถึงทีมงานทุกคนให้ความร่วมมือในการสร้างสรรค์ผลงานขึ้นนี้อย่างแข็งขัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงจิตวิญญาณของการทำงานร่วมกัน

ผลงานการแสดงเรื่อง 'Memory' ยังมีความสำคัญอย่างมากต่อการบุกเบิกเส้นทางการพัฒนาในด้าน การแสดง คณะการแสดงของผลงานเรื่องนี้ประกอบด้วยคณาจารย์และนักศึกษาจากสถาบันศิลปะ การเต้นรำวิทยาลัยศิลปะกว่างซีซึ่งแต่ละท่านล้วนล้วนเป็นผู้มากด้วยประสบการณ์บนเวทีการแสดง และผลงานเรื่องนี้ดำเนินการบนข้อมูลพื้นฐานเชิงทฤษฎีที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ดังนั้น ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง 'Memory' จึงมีความสำคัญทั้งในทางทฤษฎีและในทางปฏิบัติ นอกจากนี้ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง 'Memory' จะทำการแสดงในโรงละครหลายแห่ง เพื่อให้ นักแสดงได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ชมอย่างหลากหลาย และเป็นที่ยอมรับจากสาธารณชน ผู้วิจัยจึงได้ กำหนดใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและวิธีการวิจัยเชิงสร้างสรรค์เพื่อดำเนินขั้นตอนการวิจัย ตาม รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์โดยรวบรวมและจำแนกข้อมูลจากเอกสารวรรณกรรม ที่เกี่ยวข้องกับภาษาเต้นรำและการออกแบบท่าเต้นให้เป็นหมวดหมู่ อาทิ ในกระบวนการสร้างสรรค์ ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง 'Memory' ผู้วิจัยได้ดำเนินการค้นหาเอกสารอ้างอิงที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับ ภาษาเต้นรำ และรับชมผลงานการแสดงเต้นรำที่มีชื่อเสียงหลากหลายเรื่อง เพื่อค้นหาแรงบันดาลใจ ในการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงของตนเอง เอกสารวรรณกรรมที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับภาษา เต้นรำที่ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเพื่อค้นหาแรงบันดาลใจและนำข้อมูลมาใช้ในการอ้างอิง ได้แก่ 'Dance Body Linguistics' (Zhang Suqin, 2013) 'Dance Choreography' (Jin Qiu, 2006) 'Dance Creation Method' (Eguchi Takaya, 2006) 'Chorégraphie Procédé de création' (Karin Waehner, 2006) 'Silent Speech : Interpretation of Dance Body Language' (Liu Jian, 2001) 'Dance and God's Body Dialogue' (Liu Jian, Zhang Suqin & Wu Honglan, 2009) 'The Body Language of Modern Dance' (Liu Qingyi, 2004) 'Introduction to Dance Studies' (Lu Yisheng, 2004) และ 'Dance Culture and Aesthetics' (Yu Ping, 2005)

นอกจากนั้นผู้วิจัยศึกษาผลงานการแสดงเต้นรำที่มีชื่อเสียงจากสื่อออนไลน์ ดังนี้

- ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง 'Fan Dance Danqing' ซึ่งได้รับรางวัลเหรียญทอง National Dance Award จากรายการแข่งขันทางสื่อโทรทัศน์ CCTV Dance ครั้งที่ 2 และคว้าอีก 4 รางวัลในสาขา Best TV Dance Show Best Director Show Best TV Dance Camera และ Best TV Art Design ในรายการแข่งขัน 'CCTV Dance Work Exhibition and Selection' ซึ่งผลงาน การแสดงเต้นรำเรื่องนี้ได้จุดประกายแนวคิดและสร้างเสริมแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานแก่ ผู้วิจัยอย่างมาก

- ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง 'Night Shanghai' ผลงานการแสดงเรื่องนี้ได้เข้าร่วมงาน World Champion Exhibition ในการแข่งขันรอบชิงชนะเลิศ China Cup Ballroom Dance เมื่อปี

ค.ศ.2015 ผู้กำกับการแสดง คือ Liu Fang ศาสตราจารย์จากสถาบันศิลปะการเต้นรำวิทยาลัยศิลปะ กว่างซี พร้อมด้วยนักแสดงมากความสามารถ Zhang Dingfang และ Lu Ning ซึ่งพวกเขาและคณะ การแสดงได้ฝากผลงานและความสำเร็จอันยอดเยี่ยมไว้บนเวทีแข่งขันได้อย่างน่าประทับใจ

- ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘A Floating Dream’ หนึ่งในผลงานการแสดงเต้นรำ ลีลาศแบบInternational Style of Ballroom Dancing ที่ขึ้นแสดงในงาน CBDF Art Performance Dance Exhibition ประจำปี ค.ศ.2015 ทั้งยังได้รับรางวัลเหรียญทองในสาขาการ กำกับการแสดงและผลงานการแสดงดีเด่น ซึ่งผลงานดังกล่าวกำกับโดย Lv Zimin นำแสดงโดย Wang Bing และ Zhang Hanlei นักแสดงทั้งสองท่านต่างก็สำเร็จการศึกษาจาก Beijing Dance Academy หลังคร่ำหวอดในวงการกีฬาเต้นรำมีอาชีพอยู่หลายปี จนกระทั่งในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ทั้ง สองท่านก็หันมาให้ความสนใจกับการแสดงลีลาศสากลมากยิ่งขึ้น

2. วิธีการที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การสัมภาษณ์และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยศึกษาภาษาเต้นรำและการ เต้นรำแบบลาตินจากอาจารย์และบรรดาเพื่อนร่วมชั้นโดยการสื่อสารและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับ อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญภายในสถาบันที่ผู้วิจัยศึกษาอยู่ อภิปรายและจำแนกความรู้เชิงทฤษฎี เพื่อนำองค์ ความรู้เหล่านี้มาปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างตลอดจนกรอบแนวคิดของงานวิจัยซ้ำแล้วซ้ำเล่า ทั้งยัง เรียนรู้และพัฒนาการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำอย่างเข้มข้นโดยอาศัยการสังเกตการณ์เพื่อ แลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ขณะฝึกซ้อมการแสดงเต้นรำซึ่งกันและกันระหว่างผู้วิจัยและ เพื่อนร่วมชั้นในสาขาวิชาศิลปะการเต้นรำแบบลาติน สถาบันศิลปะการเต้นรำวิทยาลัยศิลปะกว่างซี อาทิ การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ตลอดจนประสบการณ์ด้านการสร้างสรรค์ผลงานระหว่างผู้วิจัยและ เจ้าของผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Huang He (Yellow River)’ ที่สร้างสรรค์และกำกับการแสดง โดย Liu Xingyu ภายใต้การชี้แนะจากอาจารย์ Zhang Dingfang อาจารย์ประจำคณะศิลปะการ เต้นรำ วิทยาลัยศิลปะกว่างซี ผลงานชิ้นนี้ได้รับรางวัล ‘Outstanding Works of Stage Art’ จาก นิทรรศการ ‘Red Bronze Drum’ ครั้งที่ 13 ซึ่งเป็นนิทรรศการแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาด้าน ศิลปะระหว่างชาติอาเซียนและประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

2.2 การบันทึกข้อมูลในรูปแบบสื่อวีดิทัศน์และรูปภาพ ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลภาพและ เสียงตลอดกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำ ตั้งแต่กระบวนการซ้อมเต้นไปจนถึง กระบวนการฝึกซ้อมการแสดง เพื่อตรวจสอบและค้นหาจุดบกพร่องเพื่อหาหนทางแก้ไขซ้ำแล้วซ้ำเล่า จนกว่าการแสดงจะเป็นที่น่าพึงพอใจ

2.3 การจัดอภิปรายเฉพาะกลุ่มออนไลน์ ผู้วิจัยจัดให้มีการจัดการอภิปรายเฉพาะกลุ่ม โดยเชิญนักวิชาการและศิลปินร่วมอภิปรายผลงานการแสดงจากการวิจัยก่อนนำเสนอต่อสาธารณชน เพื่อนำข้อเสนอ ข้อคิดเห็นความรู้ไปพัฒนาผลงานการแสดง

2.4 การนำเสนอผลงานการแสดงต่อสาธารณชนในรูปแบบการแสดงออนไลน์ เนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโคโรนาไวรัสในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถเดินทางมาดำเนินการวิจัยในประเทศไทยได้จึงนำเสนอการแสดงในรูปแบบการแสดงออนไลน์

2.5 การศึกษาและการวิจัยกับอาจารย์ที่ปรึกษาผ่านระบบออนไลน์

3. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

3.1 การสัมภาษณ์: ผู้วิจัยเข้าพบและขอสัมภาษณ์อาจารย์ประจำสาขาวิชาศิลปะการเต้นรำแบบลาติน สถาบันศิลปะการเต้นรำวิทยาลัยศิลปะกว้างซี เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภาษาเต้นรำและศิลปะการเต้นรำแบบลาติน

3.2 แบบสอบถามผู้ชมหลังจากจบการนำเสนอผลงานทั้งในรูปแบบออนไลน์และเอกสาร

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นกระบวนการศึกษาวิจัยข้อมูลที่รวบรวมมาอย่างละเอียดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อสรุปและข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัย โดยขั้นแรกผู้วิจัยดำเนินการคัดแยกและเรียบเรียงข้อมูลอ้างอิงจากรวบรวมประเภทต่าง ๆ ที่ตนรวบรวมมากลั่นกรองให้เหลือเพียงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาจากนั้นจึงนำมาศึกษาอย่างละเอียดและสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากข้อมูลดังกล่าว โดยมีรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษา ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์การแสดงออกทางศิลปะของภาษาเต้นรำแบบลาตินแบ่งไว้ ดังนี้

- การกำหนดบุคลิกลักษณะของตัวละคร
- การแสดงให้เห็นถึงความคิดและอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร
- การใช้ลักษณะการเคลื่อนไหวของตัวละครเป็นสื่อบรรยายถึงสภาพแวดล้อมและบรรยากาศโดยรวม

4.2 ผลงานการแสดงเรื่อง 'Memory' เป็นการแสดงเต้นรำที่ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างสรรค์ด้วยตนเอง โดยเนื้อหาการแสดงบอกเล่าถึงความทรงจำของวีรบุรุษนักปฏิวัติผู้หนึ่งในช่วงสงครามปฏิวัติซึ่งภาษาเต้นรำในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานเรื่องนี้ถ่ายทอดผ่านองค์ประกอบ 3 ส่วน ดังนี้

- การแสดงให้เห็นถึงภาษาเต้นรำผ่านท่าเต้นในผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง 'Memory'
- การแสดงให้เห็นถึงภาษาเต้นรำผ่านอุปกรณ์ประกอบการแสดงในผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ความทรงจำ (Memory)
- การแสดงให้เห็นถึงภาษาในศิลปะการเต้นรำผ่านดนตรีประกอบการแสดงในผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ความทรงจำ (Memory)

5. การสร้างสรรค์และการฝึกฝนการแสดง

5.1 นักเต้นและทีมโปรดักชั่น

นักแสดงในผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ความทรงจำ (Memory) ประกอบด้วยนักแสดงนั้นคือตัวผู้วิจัยและทีมงานนักแสดงร่วมซึ่งเป็นเหล่านักศึกษาจากสถาบันศิลปะการเต้นรำวิทยาลัยศิลปะกว้างซี

5.2 การฝึกซ้อม

ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’ ดำเนินการฝึกซ้อมภายในห้องซ้อมการแสดงซึ่งตั้งอยู่ในสถาบันศิลปะการเต้นรำวิทยาลัยศิลปะกว้างซี

5.3 ความคืบหน้าในกระบวนการวิจัยเชิงสร้างสรรค์

ค้นหาแนวทางและปัจจัยสนับสนุนการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’ ผ่านการศึกษาวิจัยภาษาเต้นรำแบบลาติน

5.4 การจัดงานแสดงต่อหน้าสาธารณชน

หลังจากที่ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’ ผ่านกระบวนการสร้างสรรค์และฝึกซ้อมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทางคณะกรรมการแสดงจึงดำเนินการเปิดการแสดงสู่สายตาสาธารณชน

6. การตรวจสอบข้อมูล

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยปฏิบัติการในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงกำหนดแนวทางการตรวจสอบข้อมูลของการวิจัยดังนี้

6.1 การส่งความก้าวหน้าการสร้างสรรค์กับอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยจำนวน 3 ครั้งโดยใช้ช่องทางการประชุมออนไลน์

6.2 การส่งความก้าวหน้ากับคณะกรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์จำนวน 1 ครั้งโดยใช้ช่องทางการประชุมออนไลน์

6.3 ผู้วิจัยกำหนดให้มีการอภิปรายเฉพาะกลุ่มโดยเชิญนักวิชาการและศิลปินโดยใช้ช่องทางการประชุมออนไลน์

7. การนำเสนอข้อมูล

7.1 ดำเนินการนำเสนอผลงานการแสดงต่อสาธารณชนในรูปแบบการแสดงสด

7.2 ผู้วิจัยต้องการใช้การเปลี่ยนแปลงเชิงสร้างสรรค์และรูปแบบการพัฒนาเชิงนวัตกรรมหลากหลายในการดำเนินงานและจัดทำรูปเล่มงานวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

บทที่ 1 บทนำ

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

บทที่ 3 การวิเคราะห์ภาษาศิลปะการเต้นรำแบบลาติน

บทที่ 4 กระบวนการสร้างสรรค์และการออกแบบท่าเต้นผลงานการแสดงชุด ความทรงจำ (Memory)

บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะการวิจัย

8. แผนการดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ 1 เริ่มต้นดำเนินการวิจัยโดยรวบรวมและพิจารณาข้อมูลอ้างอิงภายใต้คำแนะนำของอาจารย์เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวคิดพื้นฐาน รวมถึงแนวทางในการวิจัย เพื่อนำไปสู่การริเริ่มกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำ

ขั้นที่ 2 รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลที่นำเชื่อถือรูปแบบต่าง ๆ เช่น การอ่านข้อมูลจากแหล่งวรรณกรรมอ้างอิง การสัมภาษณ์ ตลอดจนการตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ จากนั้นจึงดำเนินการศึกษาวิจัย จัดระเบียบและเรียบเรียงข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่

ขั้นที่ 3 เข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์และวิจัยข้อมูลในเชิงลึกโดยละเอียด

ขั้นที่ 4 ออกแบบและฝึกซ้อมการแสดง

ขั้นที่ 5 ทำการแสดงสู่สายตาสาธารณชน

ขั้นที่ 6 จัดทำรูปเล่มรายงานวิจัยให้เสร็จสมบูรณ์

ขั้นที่ 7 ตีพิมพ์รายงานการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าโดยรวบรวมเอกสารวิชาการวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ผู้วิจัยศึกษาและทำความเข้าใจเพื่อเรียบเรียงข้อมูลเกี่ยวกับภาษาเต็นรำจากวรรณกรรมประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะเอกสารและผลงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับภาษาเต็นรำ คือรูปแบบการแสดงออกอันเป็นเอกลักษณ์ซึ่งสื่อสารผ่านการเคลื่อนไหวโดยใช้ท่วงท่าของการเต็นรำเป็นสื่อกลางและเสริมด้วยองค์ประกอบแวดล้อม อาทิ ดนตรี อุปกรณ์ประกอบการแสดงเต็นรำ ตลอดจนเครื่องแต่งกาย เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด บรรยายเค้าโครงเรื่องราว และสลักภาพขึ้นจากจินตนาการ ดังนั้น ภาษาเต็นรำจึงมีความสามารถทั้งด้านการแสดงออก ความสามารถด้านการแฝงความหมายโดยนัย ความสามารถในการสื่อสารเชิงสัญลักษณ์ รวมถึงความสามารถที่ทำให้สารมีความตื่นตาตื่นใจในลักษณะแบบบทละคร อีกทั้งภาษาประเภทนี้ยังถือเป็นผลลัพธ์ที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างภาพและท่วงท่าของร่างกายที่ซับซ้อนอย่างเป็นพลวัต อีกนัยหนึ่ง ภาษาเต็นรำถือเป็นระบบสัญลักษณ์ประเภทหนึ่งที่เต็มไปด้วยความหมายเชิงสัญลักษณ์หลากหลายรูปแบบ ในทางภาษาศาสตร์ก็ยังคงกล่าวได้ว่าเป็นระบบอวัจนภาษารูปแบบหนึ่ง ภาษาเต็นรำคือสภาวะจำเพาะพิเศษของ ‘วาจา’ จึงถือเป็นหนึ่งในเครื่องมือสื่อสารของมนุษย์โดยแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดสารผ่าน ‘ท่าทาง’ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์พื้นฐานที่มนุษย์ใช้เพื่อแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกและความคิดต่าง ๆ ในมโนสำนึกของตนเอง ร่างกายที่ขยับไหววาดท่าทางต่อเนื่องกันจนกลายเป็นการเต็นรำคือองค์ประกอบที่สร้างสัญลักษณ์ซึ่งทำหน้าที่เผยแพร่วัฒนธรรมและค่านิยมทางสุนทรียภาพ กล่าวได้ว่าท่วงท่าเต็นรำนั้นมีความหมายในทำนองเดียวกับข้อมูลสารสนเทศที่สื่อออกมาในรูปแบบสัญลักษณ์ ตัวอักษรหรือตัวเลขนั่นเอง ทั้งยังประกอบด้วยนัยแฝงเชิงสัญลักษณ์แบบข้อมูลสารสนเทศ อาทิ การส่ง การรับ การเข้ารหัส ตลอดจนการถอดรหัสข้อมูล ภาษาเต็นรำเป็นระบบอวัจนภาษาที่มีความหลากหลายในตัวเอง โดยใช้ร่างกายสร้างจุด เส้น และใบหน้าหลาย ๆ รูปแบบขึ้นมา ถือเป็นปรากฏการณ์ที่มีหลากหลายมิติและหลากหลายระดับ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาตามรายละเอียดต่าง ๆ ข้างต้นโดยสรุปประเด็นวิชาการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยได้ดังนี้

ประเภทและอัตลักษณ์ของศิลปะการเต้นรำแบบลาติน

ศิลปะการเต้นรำแบบลาตินซึ่งเป็นหนึ่งในศิลปะการเต้นรำมาตรฐานสากลโลกได้ถูกบรรจุให้เป็นกีฬาแข่งขันโดยได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการจากทั่วทุกมุมโลกในปีค.ศ.1960 หลังข้ามผ่านทศวรรษแห่งการพัฒนาอันเนิ่นนาน การเต้นรำแบบลาตินก็กลายเป็นการแข่งขันที่ดวลกันด้วยท่าเต้นที่พลิ้วไหวสวยงามร้อนแรงชวนให้รู้สึกตื่นเต้น มีกระบวนท่าที่สลับซับซ้อน ทั้งยังมีรูปแบบสเต็ปเท้าที่แตกต่างจากการเต้นรำอื่น ๆ โดยสิ้นเชิงดังเช่นในปัจจุบัน โดยการอธิบายถึงอัตลักษณ์ทางภาษาเต้นรำของศิลปะการเต้นรำแบบลาติน ผู้วิจัยต้องแจกแจงประเด็นต่าง ๆ จากต้นตอของการพัฒนาศิลปะการเต้นรำประเภทดังกล่าวซึ่งศิลปะการเต้นรำแบบลาตินนั้นประกอบด้วย การเต้นรำ 5 ประเภท ดังนี้

1. การเต้นรำจังหวะรัมบ้า

ภาพที่ 2-1 ภาพการเคลื่อนไหวพื้นฐานของการเต้นรำจังหวะรัมบ้า

(wd.art-child.com/c/20160125/1321877.html)

ในศตวรรษที่ 16 นายทุนชาวยุโรปได้นำทาสผิวดำมาขายในพื้นที่แถบทวีปละตินอเมริกา ซึ่งส่งผลให้อิทธิพลของงานของชนชาวผิวดำผสมผสานกับวัฒนธรรมละตินอเมริกันจนก่อให้เกิดเป็นการเต้นรำจังหวะรุมบ้าในยุคแรกเริ่ม จากนั้นการเต้นรำประเภทดังกล่าวก็ได้รับการพัฒนาต่อไปในประเทศคิวบา การเต้นรำจังหวะรุมบ้าถูกขนานนามว่าการเต้นรำแห่งรัก เนื่องด้วยลีลาการเต้นรำที่เซ็กซี่ เย้ายวนทว่าในขณะเดียวกันก็ยังคงมีความนุ่มนวลและความอ่อนหวานราวห้วงรักอันหวานซึ่งตรึงใจ ท่าเต้นของการเต้นรำประเภทนี้คือการเคลื่อนไหวที่เปิดเปลือยความรู้สึกลิเนหาทางเพศระหว่างชายหญิง ซึ่งแสดงออกผ่านรูปแบบท่าเต้นที่ยกย้ายสายสะโพกอย่างเกินจริง รวมถึงท่าเต้นเชิงกอด หยกอกเย้า ผลักกันไปผลักกันมาระหว่างคู่เต้น จังหวะการเคลื่อนไหวมีที่มาจากท่าทางของชนผิวดำขณะทำงาน โดยที่ร่างกายส่วนบนต้องมั่นคง ในจังหวะที่เดินเห็นต้องทิ้งน้ำหนักกดสะโพกให้กระดกขึ้นลงเพื่อสร้างลีลาท่าทางยกย้ายสายสะโพก ด้วยเหตุนี้ในการเต้นรำจังหวะรุมบ้า นักเต้นต้องรักษาสมดุลบริเวณกระดูกสันหลังให้ตั้งตรง รวมถึงระดับของไหล่ทั้งสองข้าง ส่วนสะโพกต้องปล่อยให้ยกย้ายอย่างเป็นธรรมชาติโดยอาศัยการเคลื่อนไหวตัวของอวัยวะบริเวณสะโพกจากจุดศูนย์ถ่วงของร่างกายมากกว่าการกวัดแกว่งส่วนสะโพกโดยเจตนา ในจังหวะที่ 4 (Rhythm) การเต้นจังหวะรุมบ้ามักอยู่ในท่วงท่าที่ร่างกายเหยียดออกเต็มที่ ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวการหายใจเข้า-ออกช่วยให้ร่างกายยังมีพลังและตั้งตรงได้มั่นคงยิ่งขึ้น อัตราการหายใจปกติของร่างกายมนุษย์คือ 20 ครั้งต่อนาที ในขณะที่จังหวะในการเต้นรำจังหวะรุมบ้าอยู่ที่ประมาณ 27 บาร์ต่อนาที เมื่อมนุษย์รู้สึกตื่นเต้นหรือออกกำลังกาย อัตราการหายใจของพวกเขาจะเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งนักเต้นต้องอยู่ในสถานะที่อัตราการหายใจถึงระดับขั้นในลักษณะนี้ตลอดทั้งการแสดงหรือการแข่งขันเต้นรำ โดยที่จังหวะการเต้นและอัตราการหายใจแทบจะกลายเป็นจังหวะเดียวกัน ดังนั้น การใช้จังหวะการหายใจจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการเต้นรำจังหวะรุมบ้า เพราะการเคลื่อนไหวเพื่อเปลี่ยนท่าเต้นในแต่ละครั้งตั้งแต่ช่วงเริ่มการแสดง ช่วงจุดเปลี่ยนที่ชวนให้บรรยากาศเข้มข้นขึ้น ตลอดจนช่วงท้ายของการแสดงล้วนจำเป็นต้องอาศัยพลังจากการหายใจทั้งสิ้น

2. การเต้นรำจิ้งหะชะชะซ่า

ภาพที่ 2-2 ภาพการเคลื่อนไหวพื้นฐานของการเต้นรำจิ้งหะชะชะซ่า (Baidu Encyclopedia)

เป็นการเต้นรำที่มีพื้นเพมาจากประเทศคิวบา การเต้นรำจิ้งหะชะชะซ่ามีจังหวะทางกายที่คล้ายคลึงกับจิ้งหะรุมบ้า แต่สิ่งที่แตกต่าง คือจังหวะชะชะซ่ามีองค์ประกอบหลายประการที่ต่อยอดมาจากการเต้นรำจิ้งหะตันซอน (danzón) (ศิลปะการเต้นรำพื้นเมืองชนิดหนึ่งของเกษตรกรชาวคิวบา) ซึ่งนักร้อง นักแต่งเพลงชาวคิวบาและหัวหน้าวงดนตรียอดนิยมของประเทศคิวบาในช่วงปีค.ศ. 1950-1960 นามว่าเอนริโก ฮอรินเป็นผู้นำเข้ามาเผยแพร่ ทำให้อัตราเร็วของจังหวะการเต้นแบบชะชะซ่านั้นค่อนข้างเร็วมาก อีกทั้งจังหวะเคาะยังเป็นแบบ ‘หนัก-หนัก-หนักปานกลาง-หนักปานกลาง-หนัก’ ซึ่งดนตรีมาตรฐานจิ้งหะชะชะซ่าสมัยใหม่ที่มีที่มาจากจังหวะและวิวัฒนาการของการเต้นรำจิ้งหะชะชะซ่าในลักษณะนี้เช่นกัน ดังนั้นการเคลื่อนไหวร่างกาย รวมถึงการยกย้ายสายสะโพกในการเต้นรำจิ้งหะชะชะซ่าจึงเร็วและคมกว่าการเต้นจิ้งหะรุมบ้า อีกทั้งในการเต้นรำจิ้งหะชะชะซ่ามักใช้การเคลื่อนไหวส่วนสะโพกในการสื่อสาร โดยมีนัยแฝงสื่อถึงการหยอกเย้าระหว่างคนสองคน

3. การเต้นรำจังหวะแซมบ้า

ภาพที่ 2-3 ภาพการเคลื่อนไหวพื้นฐานของการเต้นรำจังหวะแซมบ้า (Baidu Encyclopedia)

การเต้นรำจังหวะแซมบ้าที่เรารู้จักและช่วยยวนมีต้นกำเนิดมาจากวัฒนธรรมของเหล่าทาสชนผิวดำชาวแอฟริกัน ทั้งยังเป็นการเต้นรำที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในแองโกลา (สาธารณรัฐแองโกลา ประเทศแถบแอฟริกาตะวันตกเฉียงใต้ มีพรมแดนจรดกับประเทศนามิเบีย) ความเป็นมาของการเต้นรำประเภทนี้สามารถสืบย้อนไปถึงการเต้นรำพื้นบ้านของชาวแอฟริกันพื้นเมืองหลังจากที่ชนผิวดำถูกลักพาเพื่อนำไปขายเป็นทาส ทาสเหล่านี้ได้นำศิลปะการเต้นรำพื้นบ้านของประเทศบ้านเกิดเผยแพร่เข้าสู่ประเทศบราซิลจึงเป็นเหตุให้การเต้นรำจังหวะแซมบ้าได้รับการพัฒนาในประเทศบราซิล

ก่อนจะกลายเป็นศิลปะการเต้นรำพื้นบ้านประจำงานเทศกาลคาร์นิวัลของประเทศบราซิล (Carnaval do Brasil) ไปโดยปริยาย เมื่อเข้าสู่ช่วงต้นศตวรรษที่ 20 หญิงสาวจากบาเฮีย (1 ใน 26 รัฐของประเทศบราซิล) ได้นำการเต้นรำประเภทนี้ไปเผยแพร่ยังเมืองริโอ เดอ จาเนโร (Rio de Janeiro) เมืองหลวงของประเทศบราซิลในขณะนั้น นับจากนั้นเป็นต้นมา การเต้นรำจังหวะแซมบ้าก็เริ่มหลังไหลจากพื้นที่แถบชายฝั่งเข้าสู่ใจกลางเมืองจากสังคมในสลัมสู่แวดวงของชนชั้นสูงและจากชนผิวดำไปยังชาว ‘มุลเลตโต (mulatto)’ ลูกครึ่งชนผิวดำและชนผิวขาว จากนั้นจึงแพร่กระจายสู่ชนผิวขาวตามลำดับ

หลังจากที่การเต้นรำจังหวะแซมบ้าได้รับการบัญญัติกฎหมายและข้อจำกัดเป็นที่เรียบร้อย อุตลักษณ์ด้านการเคลื่อนไหวที่โดดเด่นที่สุดของการเต้นรำประเภทนี้ก็ปรากฏออกมาให้เห็น นั่นคือ จังหวะการเคลื่อนไหวร่างกายที่มีความยืดหยุ่นอย่างมาก ผู้คนต่างพากันเรียกอตุลักษณ์นี้ว่า ‘Bounce’ เป็นการเคลื่อนไหวที่คุณสมบัติด้านความยืดหยุ่นส่วนใหญ่มักแสดงให้เห็นบริเวณส่วนกลางของร่างกาย กล่าวคือ Bounce นั้นเป็นการเคลื่อนไหวโดยอาศัยแรงดันตัวจากบริเวณกล้ามเนื้อส่วนหลังของต้นขา รวมถึงการขยายและหดตัวของกล้ามเนื้อบริเวณหน้าท้อง จังหวะการเคลื่อนไหวร่างกายส่วนบนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายส่วนบนล้วนมีแรงส่งที่ตีและเต็มไปด้วยความยืดหยุ่น ซึ่งรูปแบบการเคลื่อนไหวร่างกายในการเต้นรำจังหวะแซมบ้ามีความหลากหลายอย่างมาก อาทิ การสะบัด การเคลื่อนไหวตัวหมุนวนเป็นวงกลม ฯลฯ โดยที่การเคลื่อนไหวทั้งหมดล้วนแสดงให้เห็นถึงพลังและความแข็งแรง

อตุลักษณ์ของการเต้นรำจังหวะแซมบ้าอีกประการหนึ่งที่โดดเด่นไม่แพ้กัน คือความลื่นไหล สืบเนื่องจากการเต้นรำจังหวะแซมบ้าดั้งเดิมมีอตุลักษณ์ด้านการเคลื่อนไหวที่เหมือนกับ ‘ขบวนพาเหรดในงานคาร์นิวัลหรืองานเทศกาลรื่นเริง’ จึงส่งผลให้การเต้นรำประเภทนี้มีสเต็ปการเต้นที่ต้องอาศัยการเคลื่อนไหวอย่างพลิ้วไหวและลื่นไหลเป็นจำนวนมากแม้หลังจากที่มีกฎหมายและข้อจำกัดเป็นของตนเองแต่การเต้นรำจังหวะแซมบ้าก็ยังคงรักษาอตุลักษณ์รูปแบบการเต้นรำโดยเคลื่อนไหวไปรอบ ๆ เหมือนขบวนพาเหรดเอาไว้ อีกทั้งการแข่งขันเต้นรำจังหวะแซมบ้าในปัจจุบันยังคงมุ่งเน้นไปที่การเคลื่อนไหวร่างกายอย่างลื่นไหลซึ่งชวนให้ผู้ชมรู้สึกได้ถึงความพลิ้วไหวในท่วงท่าเต้นรำ

4. การเต้นรำจังหวะปาโซโดเบล (การเต้นรำแบบการสู้วัวกระทิง)

ภาพที่ 2-4 ภาพการเคลื่อนไหวพื้นฐานของการเต้นรำจังหวะปาโซโดเบล (Baidu Encyclopedia)

การเต้นรำจังหวะปาโซโดเบลมีต้นกำเนิดมาจากประเทศสเปน และได้รับการพัฒนาที่ประเทศฝรั่งเศสราวช่วงปี ค.ศ.1916 ในชุดศิลปะการเต้นรำแบบลาติน การเต้นรำจังหวะปาโซโดเบลถือเป็นการแสดงที่มีการบรรยายเรื่องราวยาวนานที่สุด เนื่องจากการเต้นรำประเภทนี้เป็นการเต้นรำโดยผลิตซ้ำเพื่อจำลองเรื่องราวขณะที่มาฆาดอร์หรือนักสู้วัวกระทิงชาวสเปนผู้พาดผ้าคลุมสีแดงสดไว้บนไหล่และโบกสะบัดผ้าผืนนั้นเพื่อต่อสู้กับวัวกระทิง ซึ่งเรื่องราวดังกล่าวอาจเป็นได้ทั้งการต่อสู้กันระหว่างคนกับวัวกระทิง หรืออาจถ่ายทอดโดยมองจากอีกมุมหนึ่งให้กลายเป็นเรื่องราวของพิธีกรรมสู้วัวกระทิงขณะที่มาฆาดอร์ได้รับเกียรติและคำชมจากบรรดาผู้ชมรอบสนาม หรือกระทั่งบอกเล่าเรื่องราวโดยเลือกแสดงความสัมพันธ์ในประเด็นอื่น ๆ อย่างเรื่องราวความรักระหว่างมาฆาดอร์กับหญิงสาวชาวสเปนก็ย่อมได้เช่นกัน

หนังสือเรื่อง 'Silent Speech : Interpretation of Dance Body Language' ซึ่งเขียนโดย Liu Jian (2001, น. 6) เนื้อหาด้านในได้กล่าวถึงเรื่องราวของ James Suzy อาจารย์สอนเต้นรำแบบลาตินที่มีชื่อเสียงท่านหนึ่ง ซึ่งเคยได้รับรางวัล British Latin dance Championship โดยในปี ค.ศ.1998 เธอได้อธิบายถึงการฝึกเทคนิคการเต้นรำจังหวะปาโซโดเบล (การเต้นรำคู่ว้ากระทิง) ในงานสัมมนาทางเทคนิคเต้นรำ 'Black Pool' ในตอนแรกเธอเชิญให้นักเรียน 2 คนขึ้นมาสาธิตท่าเต้นพื้นฐานประกอบดนตรี ไม่ว่าจะในด้านเทคนิค จังหวะดนตรี หรือกระทั่งอิริยาบถขณะวาดลวดลายบนพลอร์เต้นรำล้วนไร้ที่ติ จากนั้น Suzy จึงก้าวขึ้นไปบนเวทีเพื่อมอบผ้าคลุมไหล่ของตนเองให้กับเพื่อนนักเต้นชาย ซึ่งผ้าคลุมไหล่ถูกใช้ให้ทำหน้าที่แทนคู่เต้นหญิง นักเต้นชายเริ่มสาธิตท่าเต้นอีกครั้งโดยเปลี่ยนคู่เต้นเป็นผ้าคลุมไหล่ผืนนั้น เนื่องจากผ้าคลุมไหล่ของนักเต้นชายถูกโบกสะบัดและพลิกกลับสลับไปมาด้วยความรวดเร็วจึงก่อให้เกิดเขตพื้นที่และรัศมีขนาดใหญ่ที่ดูทรงพลังรอบตัวของนักเต้น พื้นที่ดังกล่าวกว้างพอที่จะเป็นพื้นที่สำหรับให้หัวว้ากระทิงลอดผ่านผ้าไป เป็นท่าเต้นที่สื่อถึงท่าทางระแวดระวังและท่าป้องกันที่มีประสิทธิภาพอย่างยิ่ง ซึ่งเป็นท่วงท่าหรือลีลาอันเป็นเอกลักษณ์ของมาธาตอร์ (นักสู่ว้ากระทิง) องค์ความรู้ที่ได้รับจากหนังสือเล่มนี้ ทำให้ผู้วิจัยค้นพบว่าการสาธิตเพื่อสอนท่าเต้นของ Suzy ในครั้งนั้นมีความหมายอยู่ด้วยกัน 3 ประการ ประการแรกภาษาเต้นรำในท่าเต้นของ Suzy ได้แสดงให้เห็นภาพตามและสัมผัสได้ถึงลักษณะของตัวละครหรือเรื่องราวเสมือนที่เธอต้องการสื่อสารไปสู่ผู้ชม ทั้งการเผชิญหน้ากันระหว่างคนกับว้ากระทิงและคนกับคนล้วนเป็นโลกเสมือนจริงเชิงสัญลักษณ์ที่เธอสร้างขึ้นมา ประการที่สอง ภาษาเต้นรำสามารถสะท้อนถึงสุนทรียภาพรูปแบบใหม่ผ่านการปรับเปลี่ยนพลิกแพลงรูปร่างและการกระทำที่เกินจริง และประการที่สาม ภาษาเต้นรำสามารถถ่ายทอดความหมายเชิงวัฒนธรรมได้ เช่น การต่อสู้และการพิชิต ความกล้าหาญและจิตใจอันนิ่งสงบไม่ไหวติง รวมถึงไหวพริบและความเยือกเย็นซึ่งสะท้อนไปสู่วัฒนธรรมการสู่ว้ากระทิง

อีกทั้งท่วงท่าการขยับกายในการเต้นรำจังหวะปาโซโดเบลยังแตกต่างจากการเต้นรำแบบลาตินอื่น ๆ อีก 4 ประเภทอย่างมาก ซึ่งความแตกต่างที่เห็นได้ชัดเจนที่สุด คือท่าทางการเคลื่อนไหวร่างกายบริเวณส่วนสะโพก การเต้นรำจังหวะปาโซโดเบลไม่มีการแกว่งหรือส่ายสะโพกไปมา ดังนั้นในขณะที่เต้นรำตำแหน่งของกระดูกเชิงกรานจะอยู่ในสภาวะค่อนข้างมั่นคง โดยท่วงท่ามีข้อกำหนดดังนี้ : ปลายเท้าของนักเต้นต้องชิดเข้าหากัน ล็อคแรงหัวเข่าไปทางด้านหลัง และออกแรงผลักกระดูกเชิงกรานไปข้างหน้าโดยถอยหลังออกมาเล็กน้อย หน้าท้องตึง ไหล่ตั้งตรงและผายออกไปด้านหน้า บังคับกระดูกสันหลังบริเวณลำคอให้ส่งแรงไปทางด้านหลังเพื่อให้ตั้งฉากกับบริเวณอก เนื่องจากการเต้นรำประเภทนี้คือการเลียนแบบท่าทางของมาธาตอร์ชาวสเปน และมีเส้นเรื่องพื้นฐานมาจาก 'การต่อสู้กับว้ากระทิง' ดังนั้น วลีเต้นรำของการเต้นรำในจังหวะปาโซโดเบลจึงแฝงไว้ซึ่งนัยของการยั่วยุและการต่อสู้กับว้ากระทิง

5. การเต้นรำจังหวะไวฟหรือจังหวะควบอย

ภาพที่ 2-5 ภาพการเคลื่อนไหวพื้นฐานของการเต้นรำจังหวะไวฟ
(sohu.com/a/145379385_555965)

การเต้นรำจังหวะควบอยหรือที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายในชื่อการเต้นรำจังหวะไวฟ เป็นหนึ่งในจังหวะการเต้นรำแบบลาติน ซึ่งใช้ตัวอักษร J เป็นอักษรย่อชื่อเฉพาะ ซึ่งการเต้นรำไวฟแต่เดิมคือการเต้นแท็ป (tap dance) ประเภทหนึ่งที่นิยมเต้นกันในหมู่ควบอยแถบตะวันตก ประเทศสหรัฐอเมริกาในช่วงปีทศวรรษที่ 1920 -1930 จนกระทั่งเข้าสู่ช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ทหารอเมริกันได้นำการเต้นรำประเภทนี้เข้ามาเผยแพร่ในประเทศอังกฤษ เนื่องจากอิทธิพลของสงครามที่กำลังประทุ ความต้องการสิ่งบันเทิงปละอบประโลมจิตใจจึงพุ่งสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เกิดการพัฒนาการเต้นรำจังหวะไวฟและนำไปสู่จุดที่การเต้นรำประเภทดังกล่าวได้รับความนิยมอย่างบ้าคลั่ง

ดังที่ได้เกริ่นไปในข้างต้นการเต้นรำจังหวะไวฟมีต้นกำเนิดมาจากประเทศสหรัฐอเมริกา โดยพัฒนาขึ้นจากการเต้นรำของชนผิวดำชาวแอฟริกันอเมริกัน ซึ่งรวมถึงการเต้นรำจังหวะลินดี ฮอป (Lindy Hop) การเต้นรำจังหวะจิกเตอร์บัก (JITTERBUG) คอร์ดดนตรีสิบสองบาร์บลูส์ (12 Bar Blues Progression) ตลอดจนถึงจังหวะดนตรีบูกี วูกี้ (Boogie-woogie) แม้หลังจากมีกฎเกณฑ์เป็นของตนเอง แต่การเต้นรำจังหวะไวฟยังคงเหมือนกับการเต้นรำแบบผสมผสานดั้งเดิมทั่วไป กล่าวคือเป็นการเต้นรำที่มีองค์ประกอบทั้งการส่ายสะบัดสะโพกตามการเต้นรำคู่แบบวงสวิงชายฝั่งตะวันออก

และวงสวิงชายฝั่งตะวันตก (East-West Coast Swing) และการเตะเท้าจากการเต้นรำจังหวะลินดีฮอป องค์กรประกอบทั้ง 2 ส่วนนี้ถือเป็นอัตลักษณ์ด้านการเคลื่อนไหวซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการเต้นรำจังหวะไจว์ฟซึ่งการสายสะบัดสะโพกหมายถึงการขยับสะโพกเปลี่ยนทิศทางไปมาทั้งสองด้านโดยอาศัยการเปลี่ยนจุดศูนย์ถ่วงระหว่างเท้า การเคลื่อนไหวในลักษณะนี้ร่างกายส่วนบนต้องรักษาความมั่นคงเอาไว้ ในขณะที่เคลื่อนไหวยังต้องให้ความสำคัญกับความไหลลื่นและความต่อเนื่องโดยพยายามปล่อยสะโพกให้สะบัดอย่างเป็นธรรมชาติให้มากที่สุด ส่วนการเตะเท้ามักสื่อถึงการเคลื่อนไหวโดยใช้เท้าเตะเป็นหลัก ซึ่งท่าเตะเท้าควรให้ความสำคัญกับการใช้แรงเหนี่ยวมาจากศูนย์กลางกายในการเคลื่อนไหว แทนการใช้แรงบริเวณส่วนขาช่วยยกเข้า เช่นนี้จึงจะสามารถทำให้ท่าเตะเท้าในการเต้นรำจังหวะไจว์ฟดูพลิ้วไหว บางเบาและมีชีวิตชีวา อีกทั้งการผสมผสานระหว่าง 2 องค์กรประกอบดังกล่าวยังทำให้ภาพรวมของการเต้นรำจังหวะไจว์ฟมีชีวิตชีวาให้ความรู้สึกสนุกสนานกระฉับกระเฉงและเป็นอิสระ

ตารางที่ 2-1 ตารางแสดงอัตลักษณ์สำคัญของการเต้นรำแต่ละประเภท (Yuguang Wang, 2021)

ประเภท	องค์ประกอบด้านการเคลื่อนไหวอันเป็นหัวใจสำคัญของการเต้นรำ	จังหวะเคาะ
การเต้นรำจังหวะแซมบ้า	Bounce จังหวะการเคลื่อนไหวที่อาศัยความยืดหยุ่น	2/4
การเต้นรำจังหวะชะชะซ่า	การสายสะโพกโดยเว้นช่วงจังหวะ	4/4
การเต้นรำจังหวะรัมบ้า	Cuba Motion (การเคลื่อนไหวที่นำโดยการหายใจ)	4/4
การเต้นรำจังหวะปาโซโดเบล	การเคลื่อนไหวที่บอกเลียนลักษณะท่าทางของมาธาตอร์	2/4
การเต้นรำจังหวะไจว์ฟ	การสายสะบัดสะโพกและการเตะเท้า	4/4

สามารถสรุปได้ว่าศิลปะการเต้นรำแบบลาตินทั้ง 5 ประเภทในข้างต้นมีอัตลักษณ์เฉพาะที่แตกต่างกัน ได้แก่ จังหวะของดนตรีที่ใช้ในการเต้นรำจังหวะแซมบ้าเป็นท่วงทำนองที่มีชีวิตชีวา กระตุ้นให้ผู้คนรู้สึกกระฉับกระเฉงท่าเต้นมีความหนักหน่วง คมและฉับพลัน สเต็ปเท้ามีความเปิดเผย คล่องแคล่วว่องไว กล่าวที่จะอวดลีลาให้ผู้ชมได้ยล ซึ่งอัตลักษณ์เหล่านี้ทำให้การเต้นรำจังหวะแซมบ้าเป็นหนึ่งในการเต้นรำที่มีความเป็นพลวัตสูง มีเสน่ห์ที่ร้อนแรงชวนให้ผู้ชมรู้สึกคลั่งไคล้ ทั้งยังกระตุ้นให้ผู้ชมเกิดอารมณ์ร่วมไปกับการแสดงได้ง่าย ส่วนการเต้นรำจังหวะชะชะซ่า ดนตรีที่ใช้มีทำนองที่ช่วยสร้างบรรยากาศรื่นเริงชวนให้รู้สึกตื่นตาตื่นใจ ท่าเต้นเป็นการเคลื่อนไหวที่คล่องแคล่วโดยจัดระเบียบ

ร่างกายมาเป็นอย่างดี จึงส่งให้ท่วงท่าเต้นรำมีความงามสง่า บรรยากาศตลอดการเต้นรำให้ความรู้สึกสนุกสนานครื้นเครง โดยมีเอกลักษณ์อยู่ที่ท่าทีในขณะที่เต้นรำซึ่งดูชุกชอนแพรวพราวเปี่ยมด้วยชีวิตชีวาดนตรีของการเต้นรำจึงหوارهุ่มบ่ามีท่วงทำนองที่หวานซึ้งนุ่มนวล จังหวะดนตรีมีความผ่อนคลายมากกว่าการเต้นประเภทอื่น ๆ ลีลาการเต้นรำจึงเพราหยาดเอี่ยมชวนให้รู้สึกถึงความรักอันหวานซึ่งตรึงจิตจนยากจะตัดใจสะท้อนให้เห็นถึงอารมณ์ความรู้สึกที่อัดแน่นอยู่ภายใน ในขณะที่ดนตรีของการเต้นรำจึงหوارهพาโซโคเบลล์ก็ให้ความรู้สึกยิ่งใหญ่อลังการ ท่วงท่าการเต้นรำอาจหาญชาญชัยและทรงพลังอีกทั้งสแต่ปการเต้นยังแข็งแกร่งและมีพลัง โดยที่นักเต้นชายเป็นสัญลักษณ์ที่สื่อถึงมาราธอร์หรือนักสู้วาระทิง ลักษณะการเต้นรำจึงให้ความรู้สึกห้าวหาญกล้าแกร่ง ท่าเต้นมุ่งเน้นไปที่การแสดงให้เห็นถึงภาพลักษณ์ของชายรูปร่างสูงใหญ่ แข็งแกร่ง กล้าหาญและองอาจ ส่วนจังหวะในการเต้นรำจึงหوارهใจพให้ความรู้สึกแข็งแกร่ง เฉียบคมและชวนให้รู้สึกถึงบรรยากาศครื้นเครงสนุกสนาน สแต่ปการเต้นรำนั้นมีหลากหลายรูปแบบสลับสับเปลี่ยนไปมา อีกทั้งการเต้นรำที่เคลื่อนไหวบิดสายอย่างรุนแรง เฉียบคม กอปรกับการเคลื่อนไหวหมุนอย่างรวดเร็วทำให้ผู้ชมรู้สึกตื่นเต้นและลึงโลดไปพร้อม ๆ กับการแสดง ถือเป็นอีกหนึ่งการเต้นรำที่มีความเป็นพลวัติสูง

หลักและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการภาษาเต้นรำรูปแบบลาดิน

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการเต้นรำโดยมุ่งศึกษาแนวคิดสำคัญของการเต้นรำเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนางานวิจัย ทั้งนี้ Hu Eryan (1994, น. 174-182) ได้กล่าวเอาไว้ว่าภาษาเต้นรำนั้นเป็นแนวคิดขนาดใหญ่ประเภทหนึ่ง อันประกอบด้วยปัจจัย 3 ระดับ ได้แก่ ท่าทางการเคลื่อนไหว การจัดระเบียบท่วงท่าให้เคลื่อนไหวต่อกันอย่างไหลลื่นจนกลายเป็นท่าเต้นหรือประโยคเต้นรำ และการนำแต่ละประโยคมาเรียงร้อยเข้าด้วยกันจนกลายเป็นการเต้นหนึ่งช่วง องค์ประกอบทั้ง 3 ระดับคือ การพัฒนาที่เริ่มจากระดับเบื้องต้นไปสู่การพัฒนาระดับสูง ซึ่งระดับที่แตกต่างย่อมมีระดับความงามที่แตกต่างกันตามไปด้วย อีกทั้งศาสตราจารย์ท่านนี้ยังกล่าวว่าท่าเต้นนั้นถือเป็นองค์ประกอบพื้นฐานของผลงานการแสดงเต้นรำ เพราะหากไม่มีการเคลื่อนไหวก็ไม่สามารถสร้างสัญลักษณ์เชิงนัยแฝงซึ่งเป็นพื้นฐานของการเต้นรำขึ้นมาได้ หลังจากผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสารฉบับนี้ ผู้วิจัยจึงเข้าใจว่าในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับบรรยากาศและความรู้สึกที่ถ่ายทอดผ่านแต่ละลำดับชั้นในผลงานการแสดง การแสดงไม่สามารถดำเนินเรื่องราวได้โดยอาศัยเพียงท่าเต้นเพียงปัจจัยเดียว และการแสดงเต้นรำที่ดีควรแบ่งเนื้อหาและนัยแฝงทางสุนทรียภาพให้แสดงออกผ่านการแสดงเต้นรำแต่ลำดับชั้นโดยอาศัยปัจจัยส่งเสริมจากโครงเรื่อง จากการรวบรวมข้อมูลหัวเรื่องที่เกี่ยวข้องเนื่องกันจึงได้พบว่า Fu Junjie (2011, น. 139-140) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบ 4 ประการที่แฝงอยู่ในภาษาเต้นรำ ได้แก่ ความรู้สึกอันเร้าร้อน ดนตรี การ

เปลี่ยนแปลงและการสร้างสรรค์ ดังเช่นในปัจจุบันที่นักเต้นลาตินส่วนใหญ่ในประเทศจีนอยู่ในช่วงของการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับท่าเต้นรูปแบบต่าง ๆ ที่มีอยู่ในขณะนี้ ข้อมูลจากเอกสารฉบับนี้ได้จุดประกายแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานให้แก่ผู้วิจัยอย่างมากทีเดียว เนื่องจากการออกแบบและสร้างสรรค์การแสดงเต้นรำแบบลาตินในปัจจุบัน ผู้สร้างสรรค์ส่วนใหญ่ยังขาดแนวคิดที่เป็นเอกลักษณ์และความสามารถในการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ให้แปลกใหม่และนอกรอบ ด้วยเหตุนี้ในท้ายที่สุดจึงไม่สามารถทำลายกรอบของแนวทางสร้างสรรค์ท่าเต้น ตลอดจนการแสดงเต้นรำเดิม ๆ ให้หายไปได้ ทั้งยังส่งผลให้การคิดค้นท่าเต้นมักเลียนแบบรูปแบบการเต้นรำสไตล์ลาตินที่ยอดเยี่ยมและเป็นที่ยอมรับของทางฝั่งตะวันตกเสียเป็นส่วนมาก ทว่าสาเหตุอีกประการหนึ่ง คือการที่ประเทศจีนไม่มีนัยแฝงทางวัฒนธรรมที่มีความสอดคล้องจนสามารถก่อให้เกิดการตกตะกอนทางวัฒนธรรมในการออกแบบท่าเต้นรำแบบลาติน ปัจจัยดังกล่าวส่งผลให้เนื้อหาของการแสดงเต้นรำแบบลาตินกลายเป็นโพรงที่ว่างเปล่า ปราศจากกลิ่นอายทางจิตวิญญาณอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่พึงถ่ายทอดผ่านการแสดงเต้นรำ อีกทั้งในขณะเดียวกัน การสร้างสรรค์การแสดงเต้นรำแบบลาตินในประเทศจีนยังขาดการศึกษาวิจัยเชิงทฤษฎีอยู่อีกมากและยังมีระบบการวิจัยที่ยังไม่สมบูรณ์

● Liu Chaoqun (2015, น. 25-26) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับภาษาเต้นรำแบบลาตินไว้ว่า ภาษาเต้นรำแบบลาตินคือการที่ศิลปะการเต้นรำแบบลาตินนั้นเกิดจากการผสมผสานระหว่างความงามด้วยคุณลักษณะทางวัตถุและความงามเชิงนามธรรมด้วยรูปแบบหรือสไตล์การเต้นรำจากองค์ความรู้ที่ได้รับจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยจึงเชื่อว่าศิลปะการเต้นรำแบบลาติน คือการแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ที่สื่อให้เห็นถึงนัยแฝงทางวัฒนธรรมและบทกวีซึ่งเปี่ยมด้วยชีวิตชีวา ดังเช่นเดียวกันกับที่ Li Weidong (2003, น. 10-15) ได้ชี้ให้เห็นว่าการเต้นรำแบบลาตินก็ถือเป็นกีฬาชนิดหนึ่งเช่นกันซึ่งความงามของกีฬาชนิดนี้คือความมีชีวิตชีวาโดยเปลือกนออกนอกที่ห่อหุ้มพลังชีวิตของศิลปะการกีฬาชนิดนี้อยู่บนสัถอันถึงความงามในยามที่มนุษย์เคลื่อนไหวร่างกาย ความงามทางดนตรี ตลอดจนความงามของศิลปะการเต้นรำซึ่งองค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษางานวิจัยฉบับนี้ทำให้ผู้วิจัยค้นพบว่าความสามารถอันเป็นเอกลักษณ์ของการแสดงเต้นรำแบบลาตินคือจังหวะท่วงท่าที่แข็งแรง ความงามเชิงพลวัตรวมถึงความงามของเครื่องแต่งกาย และอัตลักษณ์พื้นฐานของศิลปะการเต้นรำแบบลาตินคือการเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายการปลูกฝังอารมณ์และความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนการปลูกฝังทัศนคติที่ดีงาม องค์ความรู้ดังกล่าวถือเป็นแรงบันดาลใจชั้นดีในการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำของผู้วิจัย

Wang Jing (2016, น. 1-10) ได้นำเสนอปัจจัยสำคัญของการสร้างสรรค์ (ออกแบบ) และวิธีการออกแบบท่าเต้นสำหรับการแสดงเต้นรำและการแข่งขันเต้นรำมาใช้เป็นกรณีศึกษาของงานวิจัย โดยใช้วิธีการวิจัยที่ครอบคลุมแหล่งข้อมูลหลากหลายรูปแบบ อาทิ การรวบรวมข้อมูลจากเอกสารวรรณกรรม การวิเคราะห์จากรายละเอียดภายในรูปภาพ การรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์

รวมถึงการวิเคราะห์เชิงตรรกะเพื่อนำข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เข้าสู่กระบวนการวิจัยและวิเคราะห์โดยละเอียด เนื้อหาในบทความวิจัยเรื่องนี้ทำให้ผู้วิจัยเชื่อว่าทำต้นเป็นการเคลื่อนไหวที่ไม่สามารถแยกออกจากการสอดประสานด้วยการเคลื่อนไหวเชิงเทคนิค รวมถึงหลักสุนทรียภาพและกฎการแข่งขันของกีฬาเต้นรำเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญต่อการสร้างและจัดระเบียบเพื่อให้ได้มาซึ่งรูปแบบการเคลื่อนไหวที่สมบูรณ์ อีกนัยหนึ่งปัจจัยเหล่านี้ก็ยังเป็นข้อกำหนดเบื้องต้นสำหรับการวางแผนร้อยเรียงรูปแบบการเคลื่อนไหว (ท่าเต้น) ให้ออกมาสวยงามและลื่นไหล

กล่าวโดยสรุป ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการด้านการแข่งขันเต้นรำและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศตลอดจนผู้ที่ฝึกปรีหรือฝีมือเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันเช่นนักเต้นอย่างผู้วิจัยและบรรดาเพื่อนร่วมวงการจำนวนมากได้ทดลองนำประสบการณ์จากการแสดงเต้นรำแบบลาตินของตนเองบูรณาการเข้ากับองค์ความรู้ในสาขาการวิจัยแขนง

ต่าง ๆ ในระดับและจุดเริ่มต้นที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งการกระทำดังกล่าวส่งผลให้เกิดพื้นฐานเชิงทฤษฎี การสำรวจเชิงปฏิบัติรวมถึงข้อสรุปจากงานวิจัยซึ่งเป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมการสร้างสรรคนวัตกรรมใหม่ ๆ ในกีฬาประเภทศิลปะการเต้นรำหรือกระทั่งนวัตกรรมอื่น ๆ ในแวดวงที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก ทั้งยังช่วยนำเสนอคุณค่าและข้อสรุปที่สามารถนำมาใช้อ้างอิงในโครงการสำหรับการสร้างสรรค์บางประเภทได้จริงอีกด้วย ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ถือเป็นเรื่องที่มีคุณค่าอย่างยิ่งสำหรับการศึกษาวิจัยศิลปะการเต้นรำแบบลาตินและการเรียนรู้เพื่อให้ได้มาซึ่งประสบการณ์ด้านการแสดงเต้นรำ ปัจจัยดังกล่าวยังสามารถขยายขอบเขตและส่งเสริมการพัฒนาทักษะการเต้นรำแบบลาตินให้แก่ักเต้นได้เป็นอย่างดี อีกทั้งในขณะเดียวกัน สำหรับการศึกษาวิจัยในองค์ความรู้ด้านศิลปะการเต้นรำ ปัจจัยข้างต้นยังให้คุณค่าในเชิงข้อมูลอ้างอิง รวมถึงความหมายในเชิงปฏิบัติแก่นักวิจัยอย่างมากเช่นกัน ซึ่งไม่เพียงเอื้อประโยชน์ต่อการศึกษาและการค้นพบเพิ่มเติมในการวิจัยก้าวต่อไปในอนาคตเท่านั้น แต่ยังช่วยให้การค้นพบความสำคัญของภาษาเต้นรำในกระบวนการออกแบบท่าเต้นเป็นไปอย่างง่ายดายยิ่งขึ้นเนื่องด้วยความช่วยเหลือจากข้อสรุปเชิงทฤษฎีในเอกสารอ้างอิงประเภทต่าง ๆ

การศึกษาวิจัยองค์ประกอบของภาษาเต้นรำโดยบรรดาผู้เชี่ยวชาญทั้งหลายต่างมุ่งเน้นไปที่ปัจจัยทางภาษากายและส่วนประกอบของภาษาเต้นรำเป็นหลัก อาทิ อุปกรณ์ประกอบการแสดงเต้นรำ เครื่องแต่งกายและดนตรีประกอบ ภาษาเต้นรำไม่ได้หมายถึงเพียงแค่องค์ประกอบธรรมดาสามัญอย่างท่าเต้นเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ວັນภาษาประเภทนี้ยังครอบคลุมทั้งท่าเต้น การบูรณาการท่าเต้นเข้าด้วยกัน วลีเต้นรำที่ใช้เรียกรวมปัจจัยต่าง ๆ ในศิลปะการเต้นรำ หรือกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่าภาษาเต้นรำนั้นประกอบขึ้นจากปัจจัยเหล่านี้นั่นเอง ซึ่งปัจจัยที่กล่าวถึงในข้างต้นคือองค์ประกอบของภาษากายที่ใช้สำหรับการเต้นรำ จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากวรรณกรรมอ้างอิง ผู้วิจัยจึงแบ่งองค์ประกอบของภาษาเต้นรำออกเป็น 3 ส่วนหลัก ดังนี้

1. ทำเต็น

คือคำศัพท์พื้นฐานในองค์ประกอบของภาษาเต้นรำ เป็นการเคลื่อนไหวร่างกายมนุษย์ที่เกิดจากการขัดเกลา การจัดระเบียบ การพลิกแพลง ตลอดจนหลักสุนทรียภาพของตัวมนุษย์เอง อีกนัยหนึ่งยังกล่าวได้ว่าทำเต็นคือวัตถุประสงค์พื้นฐานซึ่งเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของผลงานการแสดงเต้นรำ หากไม่มีการเคลื่อนไหวก็ไม่สามารถสร้างสัญลักษณ์ที่ใช้สื่อความหมายซึ่งเป็นองค์ประกอบพื้นฐานของการเต้นรำขึ้นมาได้ เช่นเดียวกับอาคารสูงขนาดใหญ่ที่ไม่สามารถสร้างได้หากปราศจากอิฐหรือวัสดุโครงสร้างที่แข็งแรง ดังนั้น ทำเต็นจึงเป็นการเคลื่อนไหวโดยนำเจตนาารมณ์ในการเต้นรำที่ชัดเจน ข้อมูลเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวร่างกายที่กระจุกกระจายเป็นชิ้นส่วนย่อย ๆ และท่วงท่าเต้นรำที่ร้อจิ่งหะวาดลวดลายอันเหมาะสมมาบูรณาการเข้าด้วยกันให้กลายเป็นสัญลักษณ์เชิงอวัจนภาษาที่แฝงไว้ซึ่งความหมายโดยนัย ตัวอย่างเช่น ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Fan Dance Danqing’ หนึ่งในผลงานการแสดงเต้นรำแบบจีนคลาสสิกชั้นเยี่ยม ในการตีความทำเต็นและการกำกับการแสดงภายในผลงาน จะเห็นได้ว่าผลงานเรื่องนี้มีการนำองค์ประกอบจากวัฒนธรรมจีนดั้งเดิมผสมผสานเข้าสู่กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงโดยผ่านการดัดแปลงรูปแบบการเคลื่อนไหวของมนุษย์ให้อ่อนช้อยงดงาม ทั้งยังเสริมด้วยความสวยงามจากทำเต็นที่โบกสะบัดพัดในมือจนก่อให้เกิดท่วงท่าร้ายรำที่ตระการตาอย่างยิ่ง ซึ่งส่งผลให้การแสดงออกทางภาษาเต้นรำยังมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ภาพที่ 2-6 ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Fan Dance Danqing’

นักเต้น : Peng Zhiqi([bilibili.com/read/cv1815548/](https://www.bilibili.com/read/cv1815548/))

2. การบูรณาการท่าเต้น

การบูรณาการท่าเต้นเป็นคำเรียกโดยย่อของการผสมผสานและร้อยเรียงท่าเต้นเข้าด้วยกัน ซึ่งหมายถึงการเคลื่อนไหวตั้งแต่ 2 อย่างขึ้นไปที่เชื่อมโยงกันเป็นชุดในภาษาเต้นรำ การบูรณาการท่าเต้นนั้นเปรียบได้กับประโยคเต้นรำ กล่าวคือเป็นสิ่งที่เริ่มจากการเคลื่อนไหวและไปสู่ท่าเต้นที่ร้อยเรียงกันอย่างลงตัวจนกลายเป็นประโยคเต้นรำที่คล้องจองกันอย่างดี ซึ่งการบูรณาการนั้นมีการยกระดับทั้งในด้านรูปแบบและการสร้างความหมายถือเป็นการนำการกระทำรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง มาสร้างประโยชน์ด้วยการถักทอร้อยเรียงการกระทำรูปแบบต่าง ๆ เข้าด้วยกันภายใต้เงื่อนไขด้านรูปแบบและนัยแฝงที่มีเอกลักษณ์เฉพาะโดยอาศัยตรรกะด้านรูปแบบ วัตถุประสงค์ตลอดจนแนวโน้มทางอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดบางประการซึ่งศักยภาพของการบูรณาการท่าเต้นทำให้สามารถแบ่งองค์ประกอบชนิดนี้ได้เป็น 2 ประเภทด้วยกัน หนึ่งคือการบูรณาการท่าเต้นที่ใช้ในการฝึกซ้อมขั้นพื้นฐาน เช่นการบูรณาการท่ากวาดเท้าไปกับขั้นในการฝึกซ้อมบัลเลต์ ฯลฯ อีกหนึ่งประเภทคือการบูรณาการท่าเต้นที่ใช้ในการถ่ายทอดความคิดหรืออารมณ์ความรู้สึกบางประการ อาทิ ท่วงท่าเต้นรำที่เคลื่อนไหวต่อเนื่องกันเพื่อสื่อถึงอารมณ์เศร้า ซึ่งการบูรณาการประเภทนี้มีความสามารถมากพอที่จะกลายเป็นองค์ประกอบสำคัญของภาษาเต้นรำ อาทิ ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Ji (Hope)’ เป็นผลงานที่สมบูรณ์ได้ด้วยความร่วมมือระหว่าง Sun Ruiqi และ Zhu Ziqian นักเต้นผู้รับบทแสดงนำในการแสดงเต้นรำชุดนี้ซึ่งการแสดงเต้นรำดังกล่าวประกอบด้วยการเล่นแบบผสมผสานมากมายหลายรูปแบบซึ่งนักเต้นทั้งสองท่านก็สามารถเชื่อมประสานกันได้อย่างเข้าขาและลื่นไหล การบูรณาการท่าเต้นร่วมกันของพวกเขาทั้งคู่นั้นช่วยแสดงให้เห็นถึงความหลากหลายของภาษาเต้นรำ

ภาพที่ 2-7 ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Ji (Hope)’ นักเต้น : Sun Ruiqi และ Zhu Ziqian([bilibili.com/read/cv1815548](https://www.bilibili.com/read/cv1815548))

3. วลีเต้นรำ

เป็นคำเรียกโดยรวมของวัตถุปัจจัยต่าง ๆ ในภาษาเต้นรำ หรืออีกนัยหนึ่งยังหมายถึงการรวมตัวกันของสัญลักษณ์ทางภาษา ซึ่งประกอบด้วยการบูรณาการท่าเต้นที่ใช้เป็นสื่อในการถ่ายทอดความนัยบางประการ การวางแผนและการจัดสรรสัดส่วนขององค์ประกอบต่าง ๆ ในการเต้นรำ ฉากที่ใช้ในการแสดง ตลอดจนฉากที่มีพลังชีวิตในการแสดงเต้นรำ ซึ่งวลีเต้นรำในที่นี้เทียบเท่ากับฉากหรือช่วงตอนในผลงานการแสดงเต้นรำนั่นเอง อีกทั้งตามข้อเท็จจริงแล้ววลีเต้นรำคือปัจจัยที่ประกอบกันจนกลายเป็นระบบสัญลักษณ์ทางภาษา และถือเป็นระดับขั้นสูงสุดของกระบวนการสื่อความหมายเชิงสัญลักษณ์ในการแสดงเต้นรำ อาทิ ในผลงานการแสดงเรื่อง ‘Goddess of Mercy (Guanyin) with one thousand hands’ ถือเป็นหนึ่งในผลงานที่ได้รับความสนใจในวงกว้างอย่างมากเป็นประวัติการณ์ในหน้าประวัติศาสตร์ศิลปะการเต้นรำของจีน การเต้นรำประกอบด้วยวลีเต้นรำจำนวนมาก ซึ่งก่อให้เกิดระบบสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมดั้งเดิมขึ้นมา ซึ่งเป็นสัญลักษณ์สื่อความระดับสูงสุดในศิลปะการเต้นรำ

ภาพที่ 2-8 ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Goddess of Mercy (Guanyin) with one thousand hands’ (bilibili.com/read/cv1815548)

จากการสืบค้นผ่านเครือข่ายฐานข้อมูลเอกสารวรรณกรรมออนไลน์ CNKI ของประเทศจีน ผู้วิจัยพบว่าเอกสารวรรณกรรมประเภทต่าง ๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ “องค์ประกอบของภาษาเต้นรำ” มีอยู่ด้วยกัน 82 รายการ เนื้อหาส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่การแสดงออกทางศิลปะอัตลักษณ์

ทางศิลปะรวมถึงการสืบสานและพัฒนาองค์ประกอบของภาษาถิ่นรำซึ่งเอกสารอ้างอิงที่ได้การยอมรับอย่างแพร่หลายมากที่สุด ทั้งนี้ Li Lingyan (2015, น. 46-47) ได้นำเสนอเนื้อหาในงานวิจัยไว้ว่าภาษาพื้นฐานของศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่คือการเคลื่อนไหว แม้จะมีองค์ประกอบอื่น ๆ จำนวนเท่าใดก็ตามแต่ทว่าการเคลื่อนไหวก็ยังถือเป็นองค์ประกอบขั้นพื้นฐานเป็นรากเหง้าของทุกองค์ประกอบของการเคลื่อนไหวเปรียบเสมือนวัตถุดิบปัจจัยที่องค์ประกอบของการเต้นรำทุกภาคส่วนจำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยจึงสามารถกล่าวได้ว่าการเคลื่อนไหวคือชีวิตและจิตวิญญาณสำหรับศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่ ด้วยเหตุนี้องค์ประกอบของภาษาถิ่นรำในศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่และพลังแห่งการแสดงออกทางศิลปะจึงสมบูรณ์ได้โดยอาศัย ‘การเคลื่อนไหว’ เป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญอีกนัยหนึ่ง การเคลื่อนไหวยังเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการแสดงออกซึ่งอารมณ์ของมนุษย์ เนื่องจากวิธีการดังกล่าวสามารถถ่ายทอดและสะท้อนเจตจำนงภายในจิตใจของมนุษย์ให้ปรากฏสู่โลกภายนอกได้ตรงตามทฤษฎีมากกว่าศิลปะรูปแบบอื่น ๆ มนุษย์นั้นสามารถบรรลุซึ่งความหมายและจุดประสงค์ในชีวิตตลอดจนการแสดงออกทางอารมณ์ได้โดยอาศัยการเรียนรู้และยอมรับในการแสดงออกผ่านการกระทำของตนเอง ในประเด็นเดียวกันนี้ Jin Ge Ri Lei (2006, น. 54-56) ได้เรียบเรียงเนื้อหาซึ่งกล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการแสดงเต้นรำบนเวทีไว้ว่า เป็นกิจกรรมทางศิลปะภาคปฏิบัติที่ดำเนินการด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจในการสร้างสรรค์ผลงานและสมบูรณ์ได้โดยอาศัยทักษะทางเทคนิคเฉพาะทางบางประการกอปรกับร่างกายซึ่งได้รับการฝึกฝนมาเป็นอย่างดีจนสามารถถ่ายทอดการแสดงบนเวทีได้อย่างไร้ที่ติ ซึ่งในกระบวนการวิจัยของงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเชื่อว่าสืบเนื่องจากหัวข้อรูปแบบ ตลอดจนความสามารถในการกักเก็บเนื้อหาที่แตกต่างกัน กอปรกับเกณฑ์การจัดแบ่งประเภท รูปแบบ ประเภท ตลอดจนสไตล์ของผลงานที่มีความเหมือนหรือคล้ายคลึงกันทำให้ภาษาทางศิลปะในการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำจึงประกอบด้วยปัจจัยบางประการที่มีสถานะมั่นคงในระดับหนึ่ง

นอกจากการศึกษาข้อมูลจากเอกสารวิชาการต่าง ๆ แล้วผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการสร้างสรรค์ศิลปะการเต้นรำจากผลงานการแสดงของศิลปินชาวจีนที่มีชื่อเสียงจากวีดิทัศน์และสื่อออนไลน์จึงสรุปเป็นประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้และเข้าใจในภาษาถิ่นรำช่วยให้มนุษย์เข้าใจถึงอัตลักษณ์ของศิลปะการเต้นรำทั้งยังช่วยส่งเสริมให้เข้าใจในอัตลักษณ์ทางสุนทรียภาพของศิลปะการเต้นรำมากขึ้นอีกด้วย และทำให้มนุษย์ได้สัมผัสถึงสุนทรียภาพในการชื่นชมความงามของศิลปะการเต้นรำที่ยอดเยี่ยมนิ่งกว่าที่เคย ซึ่งรูปแบบทางสุนทรียภาพของภาษาถิ่นรำส่วนใหญ่มักแสดงออกในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1) ความเป็นพลวัตของภาษาถิ่นรำ

พลวัตถือเป็นอัตลักษณ์ขั้นพื้นฐานของศิลปะการเต้นรำ ซึ่งหมายถึงการเคลื่อนไหวที่อาศัยลำตัวและแขนขาของมนุษย์เพื่อแสดงท่าทางและใช้ท่าทางในการพลิกแพลงสร้างรูปร่างแบบต่าง ๆ ด้วยร่างกายที่ขยับไปมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสะท้อนถึงโลกแห่งจิตวิญญาณของมนุษย์และโลก

ทางวัตถุอันเป็นรูปธรรมในเวลาเดียวกัน และสร้างภาพลักษณ์ของการเดินรำขึ้นมา การเคลื่อนไหวร่างกายมนุษย์อย่างเป็นจังหวะและสวยงามเช่นนี้กลายเป็นข้อมูลภาพรูปแบบหนึ่งของภาษาเดินรำที่ถูกนำเสนอสู่สายตาของผู้คน อีกทั้งภาษาเดินรำที่มีความเป็นพลวัตยิ่งสะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดทางรูปลักษณ์และแนวคิดทางศิลปะของผู้สร้างสรรค์ อาทิ ฉากองค์ในการแสดงเรื่อง ‘Thunder and Rain’ ผลงานของอาจารย์ Wang Mei (Search date 2021 December 17, Retrieved from <https://haokan.baidu.com/v?pd=wisenatural&vid=5774639606686477961>) ซึ่งการแสดงเดินรำในฉากต่าง ๆ ไม่ได้แสดงให้เห็นภาพรายละเอียดอย่างเป็นรูปธรรม แต่อาจารย์ท่านนี้นำท่าทางการเคลื่อนไหวของร่างกายมาพลิกแพลงให้กลายเป็นสื่อการแสดงทางจิตวิญญาณ

ภาพที่ 2-9 การแสดงเรื่อง ‘Thunder and Rain’

(haokan.baidu.com/v?pd=wisenatural&vid=5774639606686477961)

ภาพที่ 2-10 ภาพบรรยากาศขณะแสดงในผลงานการแสดงเรื่อง ‘Thunder and Rain’

(Baidu Pictures)

หลังจากที่ผู้วิจัยได้รับชมผลงานเรื่องนี้หลายต่อหลายครั้ง ผู้วิจัยก็ได้ค้นพบว่าผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Thunder and Rain’ เผยให้เห็นถึงความรู้สึกภายในจิตใจของตัวละคร ทั้งความรัก ความเศร้า ความแค้น และความอาฆาตพยาบาท ซึ่งแต่ละการเคลื่อนไหวล้วนเปี่ยมด้วยนัยแฝงที่หลากหลายและไต่ระดับความลึกลับเข้าสู่ศูนย์กลางของเรื่องราวอย่างเป็นลำดับขั้น เพื่ออธิบายถึงสาเหตุของการตัดสินใจเลือกทางเดินชีวิต แนวคิดทางจริยธรรม และค่านิยมของแต่ละตัวละครที่แตกต่างกันออกไปตามแต่ละช่วงชีวิตของพวกเขาผ่านภาษาเต้นรำที่หลากหลาย ทุกการสั่นไหวทางจิตวิญญาณ รวมถึงความขัดแย้งรูปแบบต่าง ๆ ระหว่างตัวละคร ล้วนเผยให้โดยอาศัยภาษาเต้นรำที่แสดงออกผ่านความยุ่งเหยิงของการเคลื่อนไหวและการสอดประสานระหว่างกายเนื้อของนักแสดง กล่าวคือผลงานการแสดงเรื่องนี้ได้เปิดเปลือกโลกภายในจิตใจและบุคลิกลักษณะของแต่ละตัวละครผ่านภาษาเต้นรำในสถานะ ‘รูปแบบและการเคลื่อนไหวที่เป็นนามธรรม’ ทำให้ผู้ชมได้สัมผัสถึงเอกลักษณ์ของตัวละครที่แตกต่างกันไปตามบทบาทที่ได้รับ

2) ทำนองเชิงจังหวะของภาษาเต้นรำ

ทำนองเชิงจังหวะ (Groove) ของภาษาเต้นรำ หมายถึง ลักษณะการเคลื่อนไหวในทุกท่วงท่าของร่างกายมนุษย์ขณะเต้นรำที่อาศัยจังหวะซึ่งมีกฎเกณฑ์บางประการเป็นสื่อขึ้นนำการเคลื่อนไหวให้สอดประสานไปกับจังหวะในท่วงทำนองอย่างไหลลื่น กล่าวคือทำนองเชิงจังหวะเป็นปัจจัยที่กำหนดขนาด การเคลื่อนไหว รวมถึงการหนัก-เบาของท่าเต้น ทั้งยังเป็นปัจจัยที่คอยจำกัดขอบเขตการบูรณาการของภาษาเต้นรำ โดยแก่นสำคัญของปัจจัยชนิดนี้คือจังหวะ และในฐานะจังหวะของศิลปะการเต้นรำ ทำนองเชิงจังหวะคือองค์ประกอบที่นำจังหวะทางอารมณ์ความรู้สึกและจังหวะในชีวิตที่ผู้สร้างสรรค์ถ่ายทอดให้ผู้คนได้เห็น ได้สัมผัสมาใช้เป็นกฎเกณฑ์ในการจัดเรียงท่วงทำนองทั้งหมด ซึ่งอารมณ์ความรู้สึกภายในถือเป็นปัจจัยพื้นฐานของจังหวะ ส่วนการกระทำภายนอกคือรูปแบบการแสดงออกของจังหวะ แต่ละภูมิภาค ชาติพันธุ์ หรือกระทั่งแต่ละเขตประเทศ ล้วนมีทัศนคติ อุปนิสัย ความรู้สึกนึกคิด ขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนรสนิยมในวิถีชีวิตที่แตกต่างกันออกไป หลังจากผ่านการขัดเกลา การเรียบเรียงและจัดระเบียบปัจจัย รวมถึงองค์ความรู้จากบรรดานักเต้นรุ่นก่อน ๆ องค์ประกอบเหล่านี้ก็ค่อย ๆ ควบรวมเข้าด้วยกันและก่อตัวเป็นภาษาเต้นรำที่มีกฎเกณฑ์เฉพาะตัวในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีลีลาเป็นเอกลักษณ์ ซึ่งแต่ละรูปแบบล้วนแสดงให้เห็นถึงจังหวะที่แตกต่างกัน ทั้งยังทำให้เกิดจังหวะสอดประสานและสไตล์ศิลปะการเต้นรำหลากหลายรูปแบบ นอกจากนี้ การเคลื่อนไหวเชิงพลวัตยังเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับจังหวะของดนตรี เพราะดนตรีคือ “กายเนื้อของศิลปะการเต้นรำ” มีเพียงแค่ตอนที่จิตวิญญาณแห่งการเต้นรำถูกนำมาใส่เข้าไปใน ‘กายเนื้อ’ ที่เรียกว่าดนตรีเท่านั้น การเต้นรำจึงมีจังหวะที่งดงามและเป็นหนึ่งเดียวกับดนตรีโดยสมบูรณ์

3) การสะท้อนอารมณ์ความรู้สึกของภาษาเต้นรำ

การเต้นรำ คือรูปแบบการแสดงออกผ่านการเคลื่อนไหวร่างกายที่มีพลัง พื้นที่และเวลาแตกต่างกันไปเพื่อแสดงออกซึ่งเจตนาและอารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์ กล่าวคือภาษากายของมนุษย์นั้นสามารถแสดงให้เห็นได้ถึงอารมณ์ความรู้สึกในแต่ละช่วงเวลาของมนุษย์ ทั้งยังสามารถทำให้อารมณ์รู้สึกภายในที่หลากหลายปรากฏสู่โลกภายนอกได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น การเต้นรำจึงถูกเรียกในอีกนัยหนึ่งว่า ‘กลอนกวีเชิงภาพทัศนแบบพลวัต’ ซึ่งการเต้นรำแตกต่างจากศิลปะการแสดงประเภทภาพยนตร์หรือบทละครพูดทั่วไป การแสดงเต้นรำไม่สัดักัดในการแสดงหรือถ่ายทอดเรื่องราวผ่านโครงเรื่องและกระบวนการดำเนินเรื่อง แต่การแสดงเต้นรำคือการเล่าเรื่องผ่านการสะท้อนอารมณ์ความรู้สึก ซึ่งการบอกเล่าเรื่องราวก็กระทำเพื่อสะท้อนอารมณ์ความรู้สึกเช่นเดียวกัน ด้วยเหตุนี้ จึงกล่าวได้ว่าแก่นแท้ของการเต้นรำ คือศิลปะที่มุ่งเน้นไปที่การแสดงออก และไม่ใช่ศิลปะที่สามารถผลิตซ้ำขึ้นมาได้ปัจจัยดังกล่าวส่งผลให้โครงเรื่อง หัวข้อเรื่องราว ตลอดจนรายละเอียดปลีกย่อยของบทละครเต้นรำและการเต้นรำส่วนใหญ่มักเต็มไปด้วยองค์ประกอบที่มีกลิ่นอายความงามราวกับสุนทรียภาพภายในบทกลอนหรือภาพเขียนก็มีปาน อาทิ ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘สวอนเลค’ (Swan Lake, Search date 2021 December 17, Retrieved from <https://haokan.baidu.com/v?pd=wisenatural&vid=3040682233483772992>) ซึ่งเป็นบทละครเต้นรำที่ทำให้ผู้คนสัมผัสได้ถึงความงดงามอันบริสุทธิ์ภายในภาพลักษณ์ของการแสดงเต้นรำที่เปี่ยมด้วยกลิ่นอายสุนทรียภาพราวตกอยู่ในห้วงความงามของบทกวีหรือภาพเขียน

ภาพที่ 2-11 ผลงานการแสดงเรื่อง ‘Swan Lake’

(haokan.baidu.com/v?pd=wisenatural&vid=5774639606686477961)

4) ความเป็นสัญลักษณ์และความเหมือนจริงของภาษาต้นรำ

เมื่อเทียบกับศิลปะการแสดงแขนงอื่น ๆ ศิลปะการเต้นรำมีคุณสมบัติเชิงสัญลักษณ์และความเหมือนจริงที่แข็งแกร่งกว่า ดังเห็นได้จากองค์ประกอบด้านศิลปะการตกแต่งในศิลปะการแสดงต้นรำ อาทิ ลวดลายและรูปภาพ เช่น การแสดงต้นรำสมัยใหม่ประกอบ ‘เพลงความยินดีในฤดูเก็บเกี่ยว’ (Song of Harvest) ของประเทศจีน (Search date 2021 December 17, Retrieved from https://www.iqiyi.com/w_19s71ieox9.html.) นักเต้นที่สวมตะกร้าสะพายหลังและเคลื่อนไหวอยู่ท่ามกลางผ้าแพรโปร่งบางสีเหลืองเป็นสัญลักษณ์ที่สื่อถึงกิจกรรมเก็บเกี่ยวคลื่นรวงข้าวสีเหลืองอร่ามที่ลู่เอนไปมา อีกทั้งการแสดงยังสื่อถึงความสุขขณะเก็บเกี่ยวพืชพันธุ์ในท้องทุ่งนาโดยอาศัยภาษาต้นรำในรูปแบบการเต้นรำเหมือนจริงและการเต้นรำเชิงสัญลักษณ์ หัวใจหลักของการแสดงชุดนี้คือการผลักดันให้ผู้ชมมีพลังที่จะก้าวไปข้างหน้าผ่านการแสดงที่เผยให้เห็นถึงความครั้นเคร่ง สนุกสนานและความสุขใจจากการเก็บเกี่ยวเพื่อเริ่มต้นฤดูเพาะปลูกอีกครั้ง

ภาพที่ 2-12 ผลงานการแสดงเรื่อง ‘Song of Harvest’ (m.xinhuanet.com/tj/2021-02/23/c_1127126103.htm)

นอกจากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาการแสดงที่ทำให้เห็นปัจจัยเชิงสัญลักษณ์และปัจจัยด้านความเหมือนจริงได้อย่างชัดเจน คือการแสดงต้นรำเรื่อง ‘บทเพลงแห่งความเงียบงัน’ (Silent Song) (Search date 2021 December 17, Retrieved from https://v.youku.com/id_XNTIwODUzNjI0.html.) ดอกไม้แดงบนปกคอเสื้อของนักเต้นหญิงผู้รับบทหนึ่งในตัวละครของ

เรื่องนี้เป็นสัญลักษณ์ที่สื่อถึงการที่เธอถูกตัดคอ คุณสมบัติเชิงสัญลักษณ์และความเหมือนจริงนั้นมีวิถีชีวิตจริงเป็นพื้นฐานสำคัญซึ่งสะท้อนถึงแก่นแท้ของชีวิตอย่างรวบรัดและย่อให้เหลือเพียงใจความสำคัญ อีกทั้งคุณสมบัติเหล่านี้ยังช่วยให้ศิลปะการเต้นรำมีขอบเขตแนวทางการแสดงออกที่เปิดกว้างมากขึ้นกล่าวได้ว่าคุณสมบัติเชิงสัญลักษณ์และความเหมือนจริงเป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้นักเต้นรุ่นต่อรุ่นสามารถออกแบบท่าท่างที่สวยงามออกมาได้มากมายหลากหลายรูปแบบและสร้างระบบการบริหารจัดการอันเข้มงวดที่กำหนดโดยขนบธรรมเนียมทางสังคมในวงการเต้นรำขึ้นมาการกำหนดรูปแบบสูตรสำเร็จและการกำหนดมาตรฐานได้ยกระดับคุณค่าด้านสุนทรียภาพและคุณค่าด้านการถ่ายทอดของศิลปะการเต้นรำในฐานะผลงานศิลปะประเภทหนึ่ง

การแสดงออกทางศิลปะของภาษาเต้นรำในการออกแบบท่าเต้น

ในฐานะที่ศิลปะการเต้นรำแบบลาตินเป็นการเต้นรำที่มีต้นกำเนิดมาจากต่างประเทศ จึงมี ‘อัตลักษณ์’ ที่เป็นเอกลักษณ์และโดดเด่นอย่างหาตัวจับยากทั้งความตื่นตันทึ่งใจ ความแข็งแกร่ง ความซาบซึ้ง ความมีชีวิตชีวา ตลอดจนความสง่างามล้วนเป็นคำที่ใช้สื่อถึงอัตลักษณ์และตัวตนของศิลปะการเต้นรำแบบลาติน นักเต้นเป็นสื่อที่ช่วยแสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์เหล่านี้โดยผ่านการผสมผสานการเคลื่อนไหวรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งจนกลายเป็นท่าเต้น นอกจากนี้การเต้นรำแบบลาตินแต่เดิมเป็นการเต้นรำแบบคู่ ดังนั้น วจนภาษาด้านการเคลื่อนไหวในการเต้นรำแบบลาตินจึงเอกลักษณ์ที่โดดเด่นอย่างมาก กล่าวคือท่าเต้นของการเต้นรำประเภทนี้สามารถสะท้อนถึงการแสดงออกและการสื่อสารอารมณ์ความรู้สึกระหว่างมนุษย์และมนุษย์ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งพลังในการแสดงออกทางศิลปะของภาษาเต้นรำแบบลาตินยังแข็งแกร่งอย่างมากด้วยประเด็นคำถามที่ว่า การเต้นรำมาตรฐานระดับสากลนั้นสามารถบอกเล่าเรื่องราวได้หรือไม่ซึ่งในประเด็นดังกล่าวนักวิชาการบางท่านได้นำเสนอข้อคิดเห็นเอาไว้ ดังนี้

“แท้จริงแล้ว อัตลักษณ์ที่โดดเด่นที่สุดของการเต้นรำมาตรฐานระดับสากลอยู่ที่คุณลักษณะพิเศษที่ว่าด้วยการเต้นรำแบบคู่เพราะการเต้นรำคู่นั้นเหมาะสำหรับการแสดงอารมณ์ความรู้สึกและการสื่อถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ ทั้งแทงโก้ ชะชะซ่า รุมบ้า ตลอดจนไวรฟ์ ฯลฯ ด้วยจังหวะและรูปแบบการเต้นรำที่แตกต่างกันล้วนเป็นองค์ประกอบที่สามารถแสดงให้เห็นหรือรับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์ได้อย่างชัดเจน ดังนั้นจึงกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่าการนำการเต้นรำมาตรฐานระดับสากลมาใช้เป็นสื่อในการบอกเล่าเรื่องราวถือเป็นการกระทำที่สมเหตุสมผลและย่อมให้ผลลัพธ์ที่ดี”

อีกทั้งภาษาเต้นรำพื้นฐานของศิลปะการเต้นรำแบบลาตินจำนวนไม่น้อยที่มีที่มาจากเรื่องราวต่าง ๆ และถูกส่งต่อไปยังชนรุ่นหลัง จนได้รับการสรุปใจความสำคัญ นิยามคำเรียกและ

ความหมาย จนกลายเป็นวิธีการเต้นรำแบบลาตินที่มีท่าทางการเคลื่อนไหวโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ ดังเช่นการเต้นรำจังหวะปาสโดเบลที่ผู้วิจัยได้อธิบายไว้ในข้างต้น

1. การสร้างภาพลักษณ์ให้แก่ตัวละคร

ภาพลักษณ์ของตัวละครในการแสดงเต้นรำส่วนใหญ่มักหมายถึงการแสดงให้เห็นถึงอารมณ์ความรู้สึกและจิตวิญญาณของตัวละครผ่านภาพรวมของท่วงท่าการเต้นรำและภาษาเต้นรำ กล่าวคือ เป็นวิธีการสร้างภาพลักษณ์เชิงประจักษ์ขึ้นมาโดยใช้ภาษาเต้นรำเป็นปัจจัยสร้างสรรค์ เพื่อแสดงให้ผู้ชมรับรู้ได้ถึงเค้าโครงเรื่องหรือปมความขัดแย้งบางประการภายในเรื่องราว ดังนั้น ในการแสดงเต้นรำจึงจำเป็นต้องสร้างภาพลักษณ์ของตัวละครให้มีลักษณะและบุคลิกภาพที่โดดเด่นอย่างเห็นได้ชัด ส่วนการแสดงเต้นรำที่ไม่มีเค้าโครงเรื่องราวเป็นองค์ประกอบพื้นฐาน หรือในผลงานการแสดงเต้นรำที่มุ่งเน้นแสดงให้เห็นถึงภาพวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประจำชนชาติ ตลอดจนฉากการต่อสู้ในศึกสงคราม ล้วนแล้วแต่สามารถแสดงอารมณ์ความรู้สึกบางประการผ่านภาษาเต้นรำได้โดยใช้การสร้างภาพลักษณ์ให้กับตัวละครที่เป็นตัวอย่างซึ่งช่วยให้เห็นใจความสำคัญของการแสดงทั้งหมด

2. การแสดงอารมณ์ให้เห็นถึงอารมณ์ความรู้สึกและทัศนคติของตัวละคร

ในฐานะศิลปะที่อาศัยการเคลื่อนไหวร่างกายของมนุษย์เป็นสื่อกลางในการแสดงออก ศิลปะการเต้นรำถือเป็นรูปแบบการแสดงออกของมนุษย์ที่อัดแน่นไปด้วยอารมณ์และชวนให้ตีความตีใจอย่างที่สุดภาษาเต้นรำสามารถถ่ายทอดแนวคิดรวมถึงความขัดแย้งทางอารมณ์ที่แตกต่างกันออกไปได้อย่างแยบยลโดยอาศัยความร่วมมือจากดนตรีบรรเลงเคล้าคลอ ตลอดจนฉากและแสงสีบนเวทีที่ช่วยขับเน้นให้การแสดงยิ่งสื่อความหมายได้เด่นชัดยิ่งขึ้นซึ่งปัจจัยเหล่านี้ทำให้การแสดงเต้นรำเปี่ยมด้วยคุณค่า ทั้งคุณค่าจากความงามด้านรูปลักษณ์ความงามอันเกิดจากการเคลื่อนไหวร่างกายร่าเริงอันพลิ้วไหวตลอดจนความงามด้านอารมณ์ที่ช่วยจรดใจจิตใจของผู้ชม ดังเช่นท่าเต้นที่อาศัยการเคลื่อนไหวท่วงท่าอย่างรวดเร็วในการเต้นรำแบบลาตินซึ่งเป็นท่าเต้นที่นิยมใช้กันโดยส่วนใหญ่เนื่องจากท่าเต้นนั้นมีหลากหลายรูปแบบ พลังที่จำเป็นสำหรับการหมุนจึงมีมาหลากหลายเช่นเดียวกันปัจจัยหลัก 2 ประการที่คอยกำหนดความเร็ว จำนวนครั้ง คุณภาพ รวมถึงการันตีความสำเร็จของการหมุนคือ จุดศูนย์กลางของร่างกายมนุษย์และพลังกำลังที่ใช้ในการหมุน ซึ่งท่าเต้นหมุนตัวแต่ละท่วงท่าแสดงให้เห็นถึงความหลากหลายทางอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร

3. การบรรยายให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมและบรรยากาศรอบข้างขณะที่ตัวละครกำลังกระทำการบางอย่าง

เช่นเดียวกับภาษาทางศิลปะและภาษาทางดนตรี ภาษาเต้นรำก็ย่อมมีองค์ประกอบที่ใช้เพื่อบรรยายถึงแสง สี เสียง เงามหรือกระทั่งศิลปะการสร้างสรรค์ที่ช่วยให้ผู้ชมรับรู้ได้ถึงการกระทำบางอย่างของตัวละคร ซึ่งเป็นสัญญาณที่ช่วยให้ผู้ชมเข้าใจถึงสภาพแวดล้อมและบรรยากาศรอบข้างตัว

ละครในฉากหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ บนเวทีการแสดงเพื่อให้ศิลปะการแสดงออกที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเด่นรำมีความสมจริงยิ่งขึ้น

ภูมิหลังของผู้เชี่ยวชาญที่เข้ารับการสัมภาษณ์

1. การแนะนำภูมิหลังของอาจารย์ Zhang Dingfang จากสถาบันศิลปะการเต้นรำวิทยาลัยศิลปะกว่างซีโดยสังเขป

ภาพที่ 2-13 ภาพอาจารย์ Zhang Dingfang อาจารย์สอน Ballroom dance นักเต้นที่มีชื่อเสียงแชมป์ลาตินแดนซ์ระดับโลกและนักเต้นรำลาตินมืออาชีพผู้ครองตำแหน่งอันดับหนึ่งแห่งประเทศไทย 3 สมัยซ้อน (Zhang Dingfang, 2019)

ภาพที่ 2-14 ภาพบรรยากาศช่วงที่อาจารย์ Zhang Dingfang เข้าร่วมการแข่งขันระดับนานาชาติ (Wang Yuguang)

อาจารย์ Zhang Dingfang เป็นผู้เชี่ยวชาญที่มากด้วยประสบการณ์ ทั้งประสบการณ์เมื่อครั้งที่ได้รับรางวัลต่าง ๆ มากมายและประสบการณ์สอนเต้นรำ ตลอดจนผลงานการแสดงเต้นรำของบรรดานักเรียนที่อาจารย์ Zhang Dingfang เป็นผู้ให้คำปรึกษาและคอยชี้แนะ โดยผู้วิจัยได้สรุปข้อมูลหลัก ๆ ในประเด็นดังกล่าวเอาไว้ ดังนี้

อาจารย์ Zhang Dingfang เป็นชาวจีนฮั่นที่เกิดในปีค.ศ.1986 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ปัจจุบันเป็นอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะการเต้นรำบอลรูมมาตรฐานสากลประจำสถาบันศิลปะการเต้นรำวิทยาลัยศิลปะกว่างซี ทั้งยังได้รับการแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์ผู้สอนที่มีความสามารถโดดเด่นโดยสหพันธ์การเต้นรำบอลรูมมาตรฐานสากลแห่งประเทศไทย (CBDF) ขณะเดียวกัน อาจารย์ท่านนี้ยังดำรงตำแหน่งกรรมการตัดสินการแข่งขันด้านการเต้นรำระดับนานาชาติและผู้ก่อตั้งบริษัทซึ่งดำเนินกิจการเกี่ยวกับศิลปะการเต้นรำแบบลาติน โดยใช้ชื่อว่าบริษัท Ningfang Dance ประวัติด้านการศึกษา อาจารย์ท่านนี้เข้าเรียนที่สถาบันนาฏศิลป์ปักกิ่ง (Beijing Dance Academy) มหาวิทยาลัยการกีฬาหวางโจว (Guangzhou Sports Academy) และสถาบันศิลปะการเต้นรำวิทยาลัยศิลปะกว่างซี (Guangxi Arts Institute School of dance) ปัจจุบันได้รับการแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์ผู้สอนที่มีความสามารถโดดเด่นโดยสหพันธ์การเต้นรำบอลรูมมาตรฐานสากลแห่งประเทศไทย และเป็นกรรมการตัดสินการแข่งขันด้านการเต้นรำระดับนานาชาติ

ในปีค.ศ.2006 อาจารย์ Zhang Dingfang ได้รับรางวัลชนะเลิศจากการแข่งขันชิงชนะเลิศ การเต้นรำแบบลาตินระดับมืออาชีพแห่งชาติ ครั้งที่ 20 ต่อมา ในปีค.ศ.2007 ก็ได้รับรางวัลชนะเลิศ ทั้งจากงาน 82nd Blackpool Dance Festival Professional Rising Star Latin Dance Championships British International Open Professional Rising Star Group และงาน Professional Latin Dance Champion of the 21st National Championships จากนั้นในปี ค.ศ.2008 อาจารย์ท่านนี้ก็ได้รับรางวัลชนะเลิศจากงาน British UK Open Professional Rising Star Latin Dance และงาน British International Open Professional Rising Star Group ทั้งยังเป็นแชมป์การแข่งขันเต้นรำสไตล์ลาตินระดับชาติ 3 สมัยซ้อนตั้งแต่ปีค.ศ.2008-2011 ในระหว่างนั้น ช่วงปีค.ศ.2009 อาจารย์ Zhang Dingfang ยังเดินสายแข่งขัน และได้รับรางวัลชนะเลิศจากงาน British UK Open Professional Rising Star Latin Dance นอกจากนี้ ช่วงปีค.ศ.2006-2011 เธอยังเป็นแชมป์การแข่งขันเต้นรำสไตล์ลาตินระดับเอเชียอีกด้วย (ในช่วงปีเหล่านั้นประเทศและเขตปกครองที่ร่วมแข่งขัน ได้แก่ ฮ่องกง เกาหลีใต้ มาเลเซีย อินโดนีเซียและเขตปกครองไต้หวัน)

โลกนี้มักทิ้งแสงส่องนำทางไว้ให้ผู้ที่มิประกายไฟแห่งชีวิตและยึดมั่นในความฝันของตนเองเสมอ หลังจากที่อาจารย์ Zhang Dingfang คว้าแชมป์โลกมาหลายรายการ เมื่อถึงจุดสูงสุดของอาชีพการงาน เธอก็ตัดสินใจปลดเกษียณตนเองและอำลาวงการด้วยความเด็ดเดี่ยว จากนั้นจึงเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาโทที่สถาบันศิลปะการเต้นรำวิทยาลัยศิลปะกวางซี โดยดำรงตำแหน่งเป็นอาจารย์ผู้สอนภายในสถาบันควบคู่ไปด้วย ในการสวมบทบาทอาจารย์ผู้สั่งสอนและชี้นำแนวทางให้แก่เหล่าลูกศิษย์ ความรักอันลึกซึ้งและความกระหายใคร่รู้ในศิลปะการเต้นรำของอาจารย์ Zhang Dingfang จึงไม่ได้จำกัดอยู่เพียงบนเวทีแข่งขันอีกต่อไป การศึกษาวิจัยศิลปะการเต้นรำในเชิงลึก รวมถึงการอบรมสั่งสอนเหล่านักเต้นรุ่นใหม่ในเชิงวิชาการได้กลายเป็นหนทางใหม่บนถนนแห่งศิลปะการเต้นรำที่เธอเลือกก้าวเดินต่อไป

ในระหว่างที่อาจารย์ Zhang Dingfang ดำเนินการสอนอยู่ที่สถาบันศิลปะการเต้นรำวิทยาลัยศิลปะกวางซี เธอเป็นผู้นำเหล่านักศึกษาเข้าร่วมการแข่งขันเต้นรำรายการต่าง ๆ อยู่หลายครั้ง อาทิ งาน 33rd CBDF¹ International Standard Dance National Championships ในปี ค.ศ.2019 การแข่งขันเพื่อคัดเลือกนักกีฬาเต้นรำทีมชาติในงาน CBDF National Team Trial, the professional rising star group Latin dance ปีค.ศ.2020 ผู้เข้าแข่งขัน Zhuo Lianwei ถูกจัดให้อยู่ในกลุ่ม A และได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 (ระดับประเทศ) ซึ่งในเวลาต่อมา ลูกศิษย์ท่านนี้ก็ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่ทีมชาติในค.ศ.2020 โดยสหพันธ์การเต้นรำบอลรูมมาตรฐานสากลแห่งประเทศจีนหรือ CBDF ลูกศิษย์อีกหนึ่งท่าน Li Yunzhe ก็ได้รับเกียรติให้เข้าร่วมการแข่งขันและชนะเลิศ

¹ CBDF (The China Ballroom Dance Federation) สหพันธ์การเต้นรำบอลรูมมาตรฐานสากลแห่งประเทศจีน

เป็นลำดับที่ 5 ในงาน CBDF China Cup Tour 2019 - Hangzhou Station Professional Group Latin ต่อมาในช่วงปีเดียวกัน Li Yunzhe ครัวอันดับที่ 7 ในการแข่งขัน CBDF China Cup Finals ในกลุ่มลิกนิกเต้นมืออาชีพ และได้อันดับที่ 3 ในกลุ่มลิกนิกเต้นมืออาชีพหน้าใหม่ (The professional rising star group) ส่งผลให้ในปีเดียวกันนั่นเอง ตัวเขาได้รับเลือกให้เข้าร่วมทีมชาติของ CBDF ประจำปีค.ศ.2020 ไม่เพียงเท่านั้น ในช่วงปีค.ศ.2019 อาจารย์ Zhang Dingfang ยังส่งเหล่าลูกศิษย์ เข้าร่วมงานแข่งขัน 2nd Guangxi International Standard Dance World ที่เปิดให้เข้าชมแบบ สาธารณะที่ Nanning Station ผู้เข้าแข่งขันในกลุ่ม A การเต้นรำสไตล์ลาติน ทั้ง Zhuo Lianwei และ Gong Chaoqun ร่วมกันคว่ำรางวัลรองชนะเลิศอันดับหนึ่ง (การแข่งขันระดับเขตเมือง) ต่อมา ในช่วงเดือนพฤศจิกายน ปีค.ศ.2020 ในงาน The 13th 'Red Bronze Drum' China-Asean Art Education Achievement Exhibition นักเต้น Liu Xingyu พร้อมเหล่าคณะแสดงได้สร้างความประทับใจด้วยผลงานศิลปะการแสดงอันยอดเยี่ยมและโดดเด่นบนเวทีนิทรรศการ (ผลงานการแสดง เรื่อง 'Yellow River') เดือนธันวาคม ปีค.ศ.2020 การแข่งขัน The dance competition of the 25th Campus Culture and Art Festival of Guangxi Arts University อาจารย์ Zhang Dingfang ยังเป็นที่ปรึกษาและคอยให้คำแนะนำจน Zhang Luming และ Zhou Gengyu สามารถคว่ำรางวัลชนะเลิศมาได้ด้วยผลงานการแสดงเรื่อง 'Do You Know?'

ทั้งการออกแบบ สร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง 'Memory' ร่วมถึงการเขียน รายงานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการสร้างสรรค์ดังกล่าวของผู้วิจัยในครั้งนี้ อาจารย์ Zhang Dingfang เป็นผู้คอยดูแลเอาใจใส่และให้ความช่วยเหลืออย่างมากแก่ผู้วิจัย ท่านเป็นหนึ่งในผู้ที่มีอิทธิพลอย่างมากในแวดวงการเต้นรำแบบลาตินในฐานะอาจารย์สอนเต้นรำบอลรูมมาตรฐานสากลระดับชาติ นักเต้นรำผู้มีชื่อเสียง แชมป์โลกด้านการเต้นรำสไตล์ลาติน และยังเป็นแชมป์การเต้นรำสไตล์ลาตินระดับมืออาชีพของประเทศจีน 3 สมัยซ้อน แน่แน่นอนว่าอาจารย์ท่านนี้ย่อมมีประสบการณ์การเต้นรำสไตล์ลาตินมานานหลายปี ทั้งยังได้เข้าร่วมการแข่งขันระดับนานาชาติมากมายหลายรายการ และอาจารย์ Zhang Dingfang ยังยินดีที่จะแบ่งปันองค์ความรู้ของท่านให้แก่บรรดาลูกศิษย์อย่างเต็มที่ ท่านคอยให้คำแนะนำอย่างมืออาชีพ ตั้งแต่กระบวนการออกแบบท่วงท่า รูปแบบและลำดับการเคลื่อนไหวในการแสดงเต้นรำ เรื่อยไปจนถึงการวิเคราะห์และพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ ในการเต้นรำ กล่าวได้ว่าทุกคนได้รับคำแนะนำในมุมมองผู้เชี่ยวชาญจากอาจารย์ท่านนี้แทบทุกรายละเอียด แม้กระทั่งในกระบวนการฝึกซ้อม อาจารย์ Zhang Dingfang ก็ยังเดินทางมาสังเกตการณ์ ช่วยกำกับดูแลและเข้าร่วมการฝึกซ้อมด้วยตนเองอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งการกระทำของท่านสร้างความประทับใจให้แก่ผู้วิจัยและเหล่าทีมงานเป็นอย่างมาก

2. บทแนะนำข้อมูลเกี่ยวกับศาสตราจารย์ Liu Fang จากคณะศิลปะการเต้นรำ สถาบันศิลปะการเต้นรำวิทยาลัยศิลปะกว้างซีโดยสังเขป

ภาพที่ 2-15 ภาพศาสตราจารย์ Liu Fang อาจารย์สอนการเต้นรำบอลรูมมาตรฐานสากลแห่งชาติ และนักเต้นชื่อดัง(Liu Fang, 2021)

อาจารย์ Liu Fang เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำและการสอนเต้นรำมานานหลายปี กล่าวได้ว่าท่านเป็นหนึ่งในผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการด้านศิลปะการเต้นรำแบบลาตินที่มีชื่อเสียงอย่างมาก

อาจารย์ Liu Fang ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ประจำคณะศิลปะการเต้นรำ ควบด้วยตำแหน่งหัวหน้าหัวหน้าสาขาวิชาการเต้นรำบอลรูมมาตรฐานสากลและหัวหน้าฝ่ายวิชาการของสถาบันศิลปะการเต้นรำวิทยาลัยศิลปะกว้างซี ทั้งยังเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาให้แก่นักศึกษาระดับปริญญาโทอีกด้วย ในส่วนของประวัติด้านการแข่งขันเต้นรำอาจารย์ Liu Fang เคยเข้าร่วมแข่งขันและได้รับรางวัล Winner of the Gardener Award² จากงาน the 8th and 9th Ministry of Culture Taoli Cup Ballroom Dance Competition ในเวลาต่อมา ท่านก็ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นหนึ่งในคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญในการแข่งขัน The 10th 11th and 12th Taoli Cup of the Ministry of Culture ปัจจุบัน อาจารย์ท่านนี้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการและผู้คุมการสอบคัดเลือกของสหพันธ์การเต้นรำบอลรูมมาตรฐานสากลแห่งประเทศไทย (CBDF) รวมถึงตำแหน่งกรรมการผู้ตัดสินการแข่งขันเต้นรำระดับนานาชาติ นอกจากนี้ อาจารย์ Liu Fang ยังเป็นรองผู้บริหารและ

² เป็นรางวัลสำหรับผู้ที่มีความรู้เพื่อการศึกษา เปรียบเสมือนชาวสวนที่คอยบ่มเพาะต้นกล้ารุ่นใหม่ด้วยความวิริยะอุตสาหะอยู่เสมอ

เลขาธิการของคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญการเต้นรำบอลรูมมาตรฐานสากลแห่งสมาคม Guangxi Dancers Association ทิศทางการวิจัยของอาจารย์ท่านนี้มุ่งเน้นไปที่การสอนและการแสดงเต้นรำแบบบอลรูมมาตรฐานสากล

อาจารย์ Liu Fang ครองตัวอยู่ภายใต้จรรยาบรรณทางวิชาชีพเป็นอย่างดี มีความเป็นมืออาชีพสูง และมอบความรักให้แก่บรรดาลูกศิษย์อย่างไม่คิดหวังแทน ท่านทุ่มเทให้กับอาชีพการงานอย่างหนักหน่วง ทั้งขยันขันแข็งและทำงานด้วยความพากเพียร ถือเป็นแบบอย่างของอาจารย์ผู้สอนที่อุทิศตนให้แก่การศึกษาได้อย่างน่าชื่นชม ด้วยคุณูปการเหล่านี้ ทำให้อาจารย์ Liu Fang ได้รับการจัดอันดับให้เป็น ‘อาจารย์ผู้สอนยอดเยี่ยม’ โดยสถาบันการศึกษาเสมอมา อีกทั้งอาจารย์ท่านนี้ยังได้รับสมญานามกิตติมศักดิ์ทั้ง ‘Caring about the next generation of advanced individuals’ และ ‘The women who worthy of honor in May Day (Wuyi Jinguobiaobing)’ อาจารย์ Liu Fang ได้รับเกียรติให้ทำหน้าที่กรรมการตัดสินการแข่งขันเต้นรำบอลรูมภายในประเทศจีนทุกระดับ รวมถึงการแข่งขันเต้นรำระดับนานาชาติหลายต่อหลายครั้ง และท่านยังนำเหล่าคณาจารย์และนักศึกษาเข้าร่วมการแข่งขันเต้นรำบอลรูมทั้งในและต่างประเทศ และได้รับรางวัลมากมาย

อีกทั้งผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Black and White Love’ ที่สร้างสรรค์โดยอาจารย์ Liu Fang ยังได้รับรางวัล ‘Third Prize’ จากงาน The 8th Taoli Cup Competition และรางวัล Bronze Prize จากงาน China's First International Standard Dance Art Creation and Choreography Contest การแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Dream of Spring’ อีกหนึ่งผลงานจากการออกแบบและกำกับการแสดงของเต้นรำของอาจารย์ท่านนี้ก็ได้รับรางวัล Third Prize จากงาน The 9th Taoli Cup Competition รวมถึงรางวัล ‘Top Ten Show Award’ จากงาน The 6th CCTV TV National Standard Dance Competition ไม่เพียงเท่านั้น ผลงานเรื่องต่อมาอย่าง ‘The Swallow of the Sea’ ของท่านยังได้รับรางวัล The First Prize จากงาน The Guangxi University Student Art Exhibition ในค.ศ.2014 และปีค.ศ.2016 ผลงานเรื่องดังกล่าวยังได้เข้าร่วมนิทรรศการแสดงผลงานศิลปะการแสดงเต้นรำบอลรูมมาตรฐานสากลแห่งชาติร่วมกับผลงานเรื่อง ‘Dream of Spring’ ผลงานการแสดงเต้นรำจากฝีมือการสร้างสรรค์ของอาจารย์ Liu Fang ได้ร่วมตีพิมพ์ในบทความฉบับพิเศษ และยังได้รับการอ้างอิงถึงในการเขียนหนังสือแบบเรียนถึง 4 เล่มด้วยกัน โดยหนึ่งในนั้นได้รับรางวัล The second prize จากการประกวด Excellent teaching materials ในปีค.ศ.2008 อีกทั้งบทความวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ของอาจารย์ยังได้รับรางวัลถึง 4 ฉบับ นอกจากนี้ อาจารย์ Liu Fang ยังมีโครงการวิชาการ รวมถึงงานวิจัยที่น่าสนใจอีกหลายหัวข้อ หลังจากได้รับรางวัล Grand Prize for Teaching Achievements of Guangxi Art University และรางวัล the First Prize for Teaching Achievements of Guangxi Higher Education Autonomous Region ในปีค.ศ.2012 เมื่อเข้าสู่ปีค.ศ.2016 อาจารย์ Liu Fang ได้นำคณาจารย์ผู้สอนศิลปะการ

ต้นรำบอลรูมมาตรฐานสากลคว่ำรางวัลใหญ่ในสาขา Teaching Achievements of Guangxi Arts University และรางวัล the Third Prize for Teaching Achievements of Guangxi Higher Education Autonomous Region จากประวัติของอาจารย์ Liu Fang ในข้างต้น จึงสามารถกล่าวได้ว่าศาสตราจารย์ท่านนี้เป็นผู้ทรงอิทธิพลระดับหนึ่งในวงการศิลปะการเต้นรำสไตล์ลาตินของประเทศจีน

ภาพที่ 2-16 ภาพนักศึกษาจากสถาบันศิลปะการเต้นรำวิทยาลัยศิลปะกว่างซี ร่วมถ่ายรูปเป็นที่ระลึก ขณะสนทนาร่วมกับศาสตราจารย์ Liu Fang (Liu Fang, 2021)

อาจารย์ Liu Fang มีแนวคิดเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันของการสร้างสรรค์และการแสดงศิลปะการเต้นรำบอลรูมมาตรฐานสากลในประเทศจีนในมุมมองของตนเอง โดยอาจารย์ Liu Fang ได้กล่าวว่าเป็นเวลาเกือบ 10 ปีแล้วที่สหพันธ์การเต้นรำบอลรูมมาตรฐานสากลแห่งประเทศไทยได้แต่งตั้งรางวัล ‘Art Performance’ ในสาขาการเต้นรำบอลรูมมาตรฐานสากลขึ้นมา ในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันระดับประเทศหรือการแข่งขันระดับเมืองหรือมณฑลก็ตามล้วนมีการบัญญัติรายการแข่งขันด้านการออกแบบและสร้างสรรค์การแสดงเต้นรำเชิงศิลปะเพิ่มเข้าไปด้วยผลงานการแสดงเต้นรำที่ยอดเยี่ยมและเปี่ยมด้วยความสร้างสรรค์จำนวนหนึ่งได้ปรากฏสู่สายตาของผู้ชมผ่านเวทีการแข่งขันหลากหลายรายการ ทุกผลงานล้วนแสดงให้เห็นถึงความงามทางศิลปะตามกาลยุคสมัยและ

บรรยากาศทางสุนทรียภาพเชิงพื้นที่ในการเลือกรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนถึงแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ของผู้ออกแบบและกำกับการแสดงที่ตรงใจจนผู้ชมพากันทอดถอนใจด้วยความตื่นตะลึง

อีกทั้งอาจารย์ Liu Fang ยังเชื่อว่าขอบเขตการสร้างสรรค์ศิลปะการเต้นรำบอลรูมมาตรฐานสากลในปัจจุบันมีความใกล้ชิดกับวิถีชีวิตของมนุษย์มากกว่าศิลปะการเต้นรำตามกระแสนิยมหลักรูปแบบอื่น ๆ ทั้งยังมีชีวิตชีวาและพลังในการสั่นสะเทือนอารมณ์ของผู้ชมมากขึ้นกว่าแต่ก่อนอีกด้วย การแข่งขันด้วยศิลปะการเต้นรำประเภทดังกล่าวถือเป็นการแข่งขันขนาดใหญ่ที่เปิดโอกาสให้เหล่านักเต้นได้ขึ้นแสดงและแลกเปลี่ยนผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนการสอนในสาขาวิชาศิลปะการเต้นรำบอลรูมมาตรฐานสากล ในขณะที่เดียวกันก็ยังเป็นเวทีสำหรับแสดงออกซึ่งอัตลักษณ์อันโดดเด่นของสาขาวิชาศิลปะการเต้นรำบอลรูมมาตรฐานสากลจากวิทยาลัยวิชาชีพและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่วประเทศจีน ผลงานการแสดงเต้นรำแต่ละชุดล้วนสะท้อนถึงพลังแห่งการอบรมสั่งสอนซึ่งครอบคลุมทั้งอัจฉริยภาพด้านการสร้างสรรค์เชิงศิลปะ ความสามารถในการฝึกสอนและถ่ายทอดองค์ความรู้ ตลอดจนศักยภาพด้านการอบรมและผลิตบุคลากรผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะการเต้นรำบอลรูมมาตรฐานสากลสู่สังคม ดังนั้น อาจารย์ Liu Fang จึงคิดว่าเหล่าบุคลากรในวงการศิลปะการเต้นรำควรพยายามลองสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ จากหลักสูตรปัจจุบันของวิทยาลัยละมหาวิทยาลัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับศิลปะการเต้นรำโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของการสืบสานระบบการเรียนการสอนแบบตะวันตกดั้งเดิมเพื่อค้นหาแนวโน้มด้านการพัฒนาสำหรับการเรียนการสอนศิลปะการเต้นรำบอลรูมมาตรฐานสากลขั้นสูงระดับอุดมศึกษาของประเทศจีนในอนาคต

ซึ่งความเข้าใจอันลึกซึ้งและองค์ความรู้เกี่ยวกับระบบเชิงทฤษฎีของอาจารย์ Liu Fang เป็นแรงบันดาลใจและปัจจัยเสริมที่ช่วยพัฒนาการออกแบบและสร้างสรรค์การแสดงเต้นรำของผู้วิจัยอย่างมาก แนวคิดของท่านไม่เพียงช่วยยกระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปะการเต้นรำในเชิงทฤษฎีให้แก่ผู้วิจัยเท่านั้น แต่ยังมีส่วนช่วยในการพัฒนาศักยภาพในเชิงปฏิบัติอีกด้วย ผู้วิจัยจึงประทับใจและรู้สึกขอบคุณอาจารย์ Liu Fang จากใจจริง

บทที่ 3

การวิเคราะห์ภาษาศิลปะการเต้นรำแบบลาติน

การวิเคราะห์ภาษาในศิลปะการเต้นรำแบบลาตินไม่เพียงมีความสำคัญต่อการพัฒนาด้านการเต้นรำและการแสดงออกผ่านการเต้นรำของนักเต้นแต่ละคน แต่ยังมีอิทธิพลต่อการเผยแพร่และการพัฒนาวัฒนธรรมการเต้นรำแบบลาตินทั้งหมดอย่างลึกซึ้ง นักเต้นสามารถเข้าใจถึงรายละเอียดทางเทคนิคในสตีปการเต้นรำและการเคลื่อนไหวร่างกายในแต่ละท่วงท่าได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้นโดยผ่านการวิเคราะห์ภาษาเชิงศิลปะ ซึ่งมีส่วนช่วยพัฒนาระดับทักษะการเต้นรำของตัวนักเต้นเอง การวิเคราะห์ภาษาเชิงศิลปะสามารถช่วยให้นักเต้นเรียนรู้วิธีถ่ายทอดอารมณ์ที่ซับซ้อนผ่านการเคลื่อนไหวและการแสดงออกซึ่งช่วยเพิ่มพูนเสน่ห์ในการเต้นรำ ศิลปะการเต้นรำแบบลาตินแต่ละประเภทต่างมีภาษาเชิงศิลปะที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว การวิเคราะห์ภาษาเชิงศิลปะของการเต้นรำแบบลาตินแต่ละประเภทสามารถช่วยสร้างเสริมให้นักเต้นมีความเข้าใจในสไตล์อันเป็นเอกลักษณ์ของการเต้นรำแบบลาตินแต่ละประเภทได้อย่างแตกฉานและสามารถแสดงเอกลักษณ์เหล่านี้ผ่านการเต้นรำได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์เทคนิคพื้นฐานของการเต้นรำแบบลาติน

1. ท่วงท่าและความสมดุล

ในการเต้นรำแบบลาติน ท่วงท่าของนักเต้นถือเป็นปัจจัยพื้นฐานของการแสดงเต้นรำ ท่วงท่าไม่เพียงมีความเชื่อมโยงกับความงดงามของการเต้นรำ แต่ยังถือเป็นวิธีการสำคัญสำหรับนักเต้นในการแสดงออกถึงอารมณ์และบอกเล่าเรื่องราวที่ตนกำลังแสดงอยู่ ท่วงท่าในการเต้นรำแบบลาตินโดยทั่วไปมักประกอบด้วยการยกช่วงอกขึ้นเล็กน้อย การปล่อยช่วงไหล่ให้ผ่อนคลาย ทั้งสะโพกเอียงและงอเข้าเล็กน้อย ซึ่งท่วงท่านี้ทำให้สตีปการเต้นรำมีพลังและยืดหยุ่น เปี่ยมด้วยชีวิตชีวา นอกจากนี้ท่วงท่าการวางศีรษะของนักเต้นยังเป็นส่วนที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยปกติแล้วในการเต้นรำแบบลาตินศีรษะมักตั้งตรง ใช้สายตาเปี่ยมด้วยพลังในการสื่อสารกับผู้ชมและคู่เต้น

ภาพที่ 3-1 ตัวอย่างท่วงท่าในการเต้นรำแบบลาติน

(baijihao.baidu.com/s?id=1788021184720950192&wfr=spider&for=pc)

ความสมดุลเป็นปัจจัยสำคัญในการเคลื่อนไหว เนื่องจากความสมดุลเป็นสิ่งที่ช่วยให้ร่างกายนักเต้นมีความมั่นคงในขณะที่เปลี่ยนสแต็ปและทิศทางการเต้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งความสมดุลที่ดีช่วยให้นักเต้นสามารถผสมผสานท่วงท่าการเคลื่อนไหวที่ซับซ้อนมากขึ้นได้โดยไม่สูญเสียจังหวะและรูปแบบในการเต้นรำ การรักษาสมดุลต้องอาศัยการเสริมสร้างกล้ามเนื้อแกนกลางลำตัว ซึ่งมักทำได้ผ่านการฝึกเฉพาะทาง เช่น พิลาทิสหรือโยคะ ฯลฯ

2. วิธีออกสแต็ปเท้าและรายละเอียดการวางเท้า

วิธีออกสแต็ปเท้าพื้นฐานในการเต้นรำแบบลาตินมีความซับซ้อนหลากหลายและเป็นเอกลักษณ์ การเต้นรำแต่ละประเภทล้วนมีสแต็ปเท้าหรือจังหวะการย่างเท้าเฉพาะตัว อาทิ สแต็ปเท้าพื้นฐานของการเต้นรำจังหวะแซมบ้าคือ “Samba Bounce” โดยนักเต้นต้องเคลื่อนไหวยกย้ายตั้งขึ้น-ดิ่งลงโดยที่ในขณะเดียวกันยังต้องรักษาจังหวะการเต้นรำเอาไว้ ส่วนในการเต้นรำจังหวะชะชะซ่ามีสแต็ปเท้าพื้นฐานคือ “3 อย่างใน 1 ก้าว” ซึ่งเป็นสแต็ปเท้าที่มีความรวดเร็วซึ่งจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนตำแหน่งเท้าที่ชัดเจนและแม่นยำ

ภาพที่ 3-2 ท่วงท่าการยืนขั้นพื้นฐานในการเดินรำแบบลาติน (sohu.com/a/357175240_674806)

ตำแหน่งการวางเท้าที่ถูกต้องมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อภาพรวมของการแสดงเต้นรำ ตำแหน่งการวางเท้าที่เหมาะสมช่วยให้หนักแน่นควบคุมร่างกาย รักษาสมดุล และออกสเต็ปเต้นได้อย่างแม่นยำ นอกจากนี้ การวางตำแหน่งเท้าที่ถูกต้องแม่นยำยังเป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบการเต้นรำโดยรวม ทั้งยังมีบทบาทสำคัญในการแสดงสไตล์และอารมณ์ของการเต้นรำ

3. เทคนิคการหันและหมุนตัว

การหันร่างกายเป็นหนึ่งในเทคนิคทั่วไปในการเต้นรำแบบลาตินซึ่งนักเต้นต้องหันร่างกายอย่างรวดเร็วโดยยังคงรักษาท่าทางอันสง่างามของร่างกายส่วนบนไว้ กฎเกณฑ์สำคัญของเทคนิคการหันร่างกายอยู่ที่ความมั่นคงในการเคลื่อนไหวเพื่อเตรียมตัวหันเปลี่ยนทิศทาง การควบคุมสมดุลระหว่างการหมุนเปลี่ยนทิศ ตลอดจนการเก็บท่วงท่าหลังจากหันเปลี่ยนทิศทางของร่างกายเรียบร้อยแล้ว ในกระบวนการหันร่างกาย นักเต้นต้องรักษาความมั่นคงของร่างกายช่วงแกนกลางลำตัวโดยอาศัยการส่งเสริมของกล้ามเนื้อหน้าท้อง รวมถึงใช้ปลายเท้าและส้นเท้าเพื่อควบคุมความเร็วและทิศทางของการหันร่างกาย

ภาพที่ 3-3 ท่วงท่าการหัน-หมุนร่างกายในการเต้นรำแบบลาติน

(bz.ahgoufang.com/news/show-733.html)

พลังการแสดงออกจากการหมุนร่างกายสามารถสะท้อนให้เห็นถึงระดับทักษะของนักเต้น และพลังอันเปี่ยมด้วยชีวิตชีวาของการเต้นรำ ในการแข่งขันหรือการแสดงเต้นรำ การเคลื่อนไหวด้วยท่วงท่าหมุนตัวมักสามารถดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้เป็นอย่างดี ดังนั้น วิธีการหมุนตัวอย่างถูกต้องด้วยท่วงท่าที่หมัดจดเด่นชัดและเปี่ยมด้วยพลังแห่งการแสดงออกจึงเป็นเป้าหมายสำคัญในการฝึกฝนของนักเต้นสไตล์ลาตินทุกคน

กล่าวโดยสรุป การวิเคราะห์ท่วงท่า ความสมดุล วิธีออกสเต็ปเท้า ตำแหน่งการวางเท้า ตลอดจนเทคนิคการหันและหมุนตัวแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของเทคนิคเหล่านี้ในการแสดงออกผ่านการเต้นรำ ซึ่งเทคนิคเหล่านี้ไม่เพียงเป็นทักษะพื้นฐานที่นักเต้นจำเป็นต้องฝึกฝนและพัฒนาเท่านั้น แต่ยังเป็นกุญแจสำคัญในการถ่ายทอดอารมณ์และการแสดงให้เห็นถึงสไตล์เฉพาะตัวในการแสดงเต้นรำ

การจัดการภาษากายและการแสดงออกทางอารมณ์ในการเต้นรำแบบลาติน

1. การแสดงอารมณ์ทางสีหน้าในการเต้นรำ

ในการเต้นรำแบบลาติน การแสดงออกทางสีหน้าเป็นวิธีสำคัญสำหรับนักเต้นในการแสดงอารมณ์และปรับแต่งการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ตามบทบาทตัวละครที่ตนแสดง การแสดงออกทางสีหน้าสามารถถ่ายทอดอารมณ์ของนักเต้นและสร้างเสริมเสน่ห์สำหรับดึงดูดสายตาเหล่าผู้ชม รอยยิ้มสามารถแสดงออกถึงความสุขและความกระตือรือร้น ในขณะที่การขมวดคิ้วอาจแสดงถึงความกังวลใจหรือภาวะอารมณ์ที่รุนแรง ซึ่งผู้ชมสามารถเข้าใจบริบททางอารมณ์และเรื่องราวของการแสดงเต้นรำได้ดียิ่งขึ้นผ่านการแสดงออกทางสีหน้าของนักเต้น

ภาพที่ 3-4 การแสดงออกทางสีหน้าของนักเต้นสไตล์ลาติน (sohu.com/a/439904176_675793)

อีกทั้งการแสดงออกทางสีหน้ายังสามารถถ่ายทอดโครงเรื่องและแนวคิดหลัก (ธีม) ของเรื่องราวในการแสดงเต้นรำ ในขณะเดียวกันก็ช่วยเสริมสร้างพลังการแสดงออกเชิงศิลปะในการเต้นรำ นักเต้นสามารถพัฒนาความแม่นยำและความหลากหลายของการแสดงออกทางสีหน้าผ่านการฝึกฝนในระดับมืออาชีพซึ่งประกอบด้วยการฝึกการควบคุมและการผ่อนคลายกล้ามเนื้อ การสังเกตและเลียนแบบการแสดงออกทางสีหน้าในสภาวะอารมณ์ต่าง ๆ ตลอดจนการปรับจังหวะและระดับการแสดงออกทางสีหน้าให้สอดคล้องกับการผสมผสานระหว่างดนตรีและท่าเต้น

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการเคลื่อนไหวของร่างกายกับอารมณ์

การเคลื่อนไหวร่างกายเป็นอีกหนึ่งเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดอารมณ์และการเล่าเรื่องราวผ่านการเต้นรำ การเคลื่อนไหวร่างกายแต่ละรูปแบบในการเต้นรำแบบลาตินล้วนสามารถถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกที่เฉพาะเจาะจงได้ อาทิ การก้าวและหมุนตัวอย่างรวดเร็วสามารถใช้แสดงเพื่อสื่อให้เห็นถึงอารมณ์ตื่นเต้นและควมมีชีวิตชีวา ในขณะที่การโยกย้ายและบิดตัวอย่างอ่อนช้อยสามารถใช้แสดงออกถึงจิตอันอ่อนหวานและบรรยากาศอันยั่วยวน นักเต้นจำเป็นต้องถ่ายทอดอารมณ์ภายในผ่านพลัง ความเร็ว การยืดขยายร่างกาย ฯลฯ ทำให้การเคลื่อนไหวของตนเองเปี่ยมด้วยพลังแห่งการแสดงออกและมีมิติที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นผ่านการเต้นรำโดยให้ความสำคัญกับการควบคุมพลังและการใส่อารมณ์เข้าไปในการเคลื่อนไหว

ภาพที่ 3-5 ตัวอย่างการเคลื่อนไหวร่างกายของนักเต้นสไตล์ลาติน

(sohu.com/a/439904176_675793)

การเคลื่อนไหวร่างกายในท่าเต้นและอารมณ์ภายในเป็นปัจจัยที่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันอย่างลึกซึ้ง นักเต้นต้องซึมซับอารมณ์ของดนตรี รวมถึงเรื่องราวและแสดงออกผ่านการเคลื่อนไหวของร่างกายในรูปแบบท่าเต้นซึ่งนักเต้นจำเป็นต้องมีความตระหนักรู้ทางอารมณ์และความสามารถด้านการแสดงออกในระดับสูงเช่นเดียวกับความแม่นยำทางเทคนิค

3. ท่วงท่าเต้นรำและความมั่นใจในตนเอง

ท่วงท่าเต้นรำของนักเต้นมักสะท้อนถึงความมั่นใจและความมั่นคงภายในจิตใจ นักเต้นที่มีความมั่นใจมักสามารถแสดงท่วงท่าเต้นรำได้อย่างสง่างาม มั่นคงและผ่าเผยยิ่งขึ้น ความมั่นใจไม่เพียงทำให้ท่าเต้นมีความมั่นคงและสวยงามมากขึ้นเท่านั้น แต่ยังช่วยสร้างความประทับใจให้กับเหล่าผู้ชม ดังนั้น การให้ความสำคัญกับการปลูกฝังความมั่นใจในตนเองให้กับนักเต้นในการฝึกเต้นรำไม่เพียงสามารถช่วยพัฒนาการแสดงออกในการเต้นรำ แต่ยังช่วยให้นักเต้นสามารถแสดงท่วงท่าเต้นรำและเสน่ห์บนเวทีได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 3-6 ท่วงท่าที่เปี่ยมด้วยความมั่นใจของนักเต้นสโตร์ลาติน
(sohu.com/a/439904176_675793)

กล่าวได้ว่าความมั่นใจเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการแสดงเต้นรำ นักเต้นที่มีความมั่นใจย่อมสามารถเชื่อมโยงกับผู้ชมได้ดียิ่งขึ้น รวมถึงสามารถถ่ายทอดอารมณ์และมีทักษะการเต้นรำที่แม่นยำมากขึ้น นักเต้นสามารถสร้างเสริมความมั่นใจในตนเองได้โดยการได้รับผลตอบแทนด้านการแสดงเต้นรำในเชิงบวกและการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องจนมีความเชี่ยวชาญ

จังหวะและดนตรีของการเต้นแบบลาติน

1. การจับจังหวะดนตรีและนำมาประยุกต์ใช้

รูปแบบจังหวะทั่วไปในเพลงเต้นรำแบบลาตินประกอบด้วยดนตรี “ครึ่งจังหวะ” ของจังหวะแซมบ้า “4 จังหวะ” ของจังหวะชะชะซ่า และ “จังหวะช้า-เร็ว-เร็ว” ของจังหวะรัมบ้า ฯลฯ นักเต้นต้องจับและแสดงออกให้ผู้คนรับรู้ได้ถึงจังหวะเหล่านี้ผ่านการเคลื่อนไหวของร่างกาย ฝีเท้าและการถ่ายโอนน้ำหนักไปยังส่วนต่าง ๆ ของร่างกายในการเต้นรำ โดยปกติมักจำเป็นต้องเชื่อมโยงกับจังหวะของเครื่องเพอร์คัชชันในเพลง อาทิ การปรับเปลี่ยนความเร็วของฝีเท้าและการกวัดแกว่งตัวอย่างรวดเร็วเพื่อให้การเต้นรำผสมผสานเข้ากับจังหวะดนตรี ทำให้ท่าเต้นมีความเด่นชัดและทรงพลังมากขึ้น

2. การประสานงานระหว่างการเต้นรำและดนตรี

ความเชื่อมโยงอันแน่นแฟ้นระหว่างท่าเต้นและดนตรีสามารถช่วยสร้างเสริมให้เกิดการประสานงานที่ยอดเยี่ยม นักเต้นต้องแปลท่วงทำนอง จังหวะและอารมณ์ของดนตรีและถ่ายทอดออกมาผ่านการเคลื่อนไหว เพื่อเปลี่ยนจังหวะ ท่วงทำนองและอารมณ์ในดนตรีให้กลายเป็นท่าเต้นที่เฉพาะเจาะจง นำไปสู่การบรรลุซึ่งการผสมผสานการเต้นรำและดนตรีเข้าด้วยกัน เพื่อให้ประสิทธิผลของทั้งสองปัจจัยตอบสนองซึ่งกันและกัน เมื่อการเต้นรำและดนตรีประสานเข้าด้วยกันอย่างลงตัว ผู้ชมย่อมได้รับประสบการณ์การรับชมที่หลากหลายและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

3. การแสดงออกทางดนตรีในการเต้นรำ

การแสดงออกนี้สามารถสร้างได้โดยการจับคู่ความเข้มข้นของจังหวะและแนวทำนองของเพลง รวมถึงสีสันทงอารมณ์ของเพลง การเต้นรำแบบลาตินแต่ละประเภทล้วนมีการแสดงออกทางดนตรีที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ อาทิ การแสดงออกทางดนตรีของการเต้นรำจังหวะแซมบ้ามักเน้นหนักไปที่จังหวะจะโคนและดนตรีที่เปี่ยมด้วยชีวิตชีวา ในขณะที่ดนตรีในจังหวะรัมบ้าเน้นการแสดงออกทางอารมณ์และการเคลื่อนไหวที่ลื่นไหล ในการเต้นรำจังหวะรัมบ้า นักเต้นต้องสามารถตีความบรรยากาศทางอารมณ์ที่ให้ความรู้สึกอ่อนโยนและกระแสดความหวานซึ่งในดนตรีแล้วถ่ายทอดออกมาผ่านการหดและยืดขยายร่างกายส่วนต่าง ๆ จนกลายเป็นท่วงท่าการเต้นรำ กล่าวคือนักเต้นสามารถถ่ายทอดเรื่องราวและอารมณ์เบื้องหลังเพลงให้ผู้ชมรับรู้ได้โดยผ่านการตีความดนตรีอย่างพิถีพิถันและการใช้ภาษากายเพื่อแสดงออกในรูปแบบท่าเต้น

กล่าวโดยสรุป ผู้วิจัยสามารถเข้าใจถึงเทคนิคพื้นฐาน การจัดการภาษากาย การแสดงออกจังหวะและดนตรีของการเต้นรำแบบลาตินได้โดยผ่านการวิเคราะห์ภาษาเชิงศิลปะของการเต้นรำแบบลาติน ซึ่งศิลปะการเต้นรำแบบลาตินเป็นรูปแบบการเต้นที่เปี่ยมด้วยความเข้าใจและทรงพลัง มีการบูรณาการร่วมกับอัตลักษณ์และการเต้นรำหลากหลายแขนง ทำให้การเต้นรำแบบลาตินแต่ละประเภท

ล้วนมีเสน่ห์และการแสดงออกที่เป็นเอกลักษณ์ ในการแสดงและการเรียบเรียงองค์ประกอบต่าง ๆ ในการเต้นรำแบบลาติน ภาษาเต้นรำถือเป็นปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญในการแสดงออกเชิงศิลปะสามารถใช้ในการสร้างและกำหนดภาพลักษณ์ของตัวละคร แสดงอารมณ์และความคิด ตลอดจนการพรรณนาถึงสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการกระทำของตัวละคร ซึ่งการวิเคราะห์ภาษาเชิงศิลปะในการเต้นรำแบบลาตินช่วยสร้างเสริมแรงบันดาลใจในการออกแบบท่าเต้นให้กับผู้วิจัยอย่างมาก

บทที่ 4

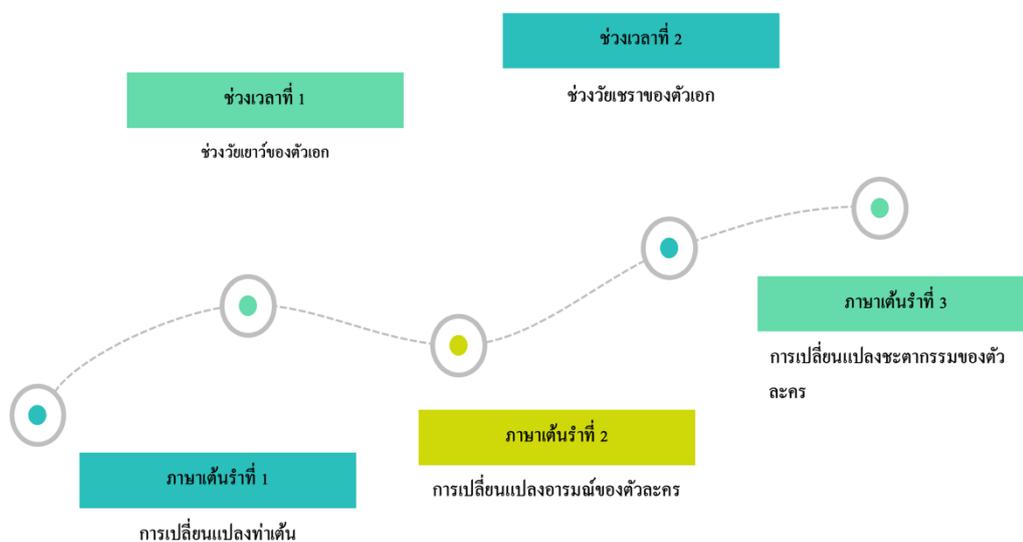
แนวทางการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ความทรงจำ (Memory)

การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ความทรงจำ (Memory) สำหรับผู้วิจัยถือเป็นกระบวนการที่ชวนให้รู้สึกตื่นเต้นและเปี่ยมด้วยความท้าทายอย่างมาก การแสดงเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค้นคว้าและนำเสนอความซับซ้อนและความหลากหลายของความทรงจำผ่านการเต้นรำ กระบวนการสร้างสรรค์เริ่มต้นจากการระดมความคิดโดยผู้วิจัยและทีมงานเพื่อร่วมกันศึกษาอภิปรายถึงกรอบแนวคิดและแนวคิดหลัก (ธีม) ของความทรงจำ ซึ่งผู้วิจัยได้ให้สมาชิกทุกคนในทีมสร้างเสริมแรงบันดาลใจให้กันและกันโดยผ่านการแบ่งปันเรื่องราวความทรงจำที่แต่ละคนรู้สึกคุ้นเคยเป็นอย่างดีเพื่อร่วมกันศึกษาลงลึกในประเด็นต่าง ๆ ค้นหาอารมณ์และความหมายที่แต่ละความทรงจำมีร่วมกัน

ในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเทคนิคการเต้นรำและองค์ประกอบการเคลื่อนไหวของท่าเต้นรูปแบบต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการแสดงออกถึงความทรงจำแต่ละรูปแบบ ผู้วิจัยถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและการรับรู้ถึงเรื่องราวต่าง ๆ ในความทรงจำผ่านรูปแบบ ความเร็ว พลังการเคลื่อนไหว ตลอดจนท่าทางและการแสดงออกทางร่างกายในการแสดงเต้นรำ สร้างสรรค์ท่าเต้นและจังหวะในการเต้นรำด้วยแนวคิดที่ลึกซึ้งเพื่อร้อยเรียงลำดับฉากตอนในการแสดงเต้นรำที่ทำให้ผู้ชมรู้สึกได้ถึงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของเรื่องราวในความทรงจำนี้ โดยผู้วิจัยได้จำแนกเนื้อหาการวิจัยออกเป็นหัวข้อหลัก ดังนี้

แนวทางการสร้างสรรค์ผลงาน

ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง (Memory) หรือในชื่อภาษาไทย คือ ‘ความทรงจำ’ เป็นเรื่องราวของวีรบุรุษในสงครามต่อต้านญี่ปุ่นของจีนที่ทวนนึกถึงความทรงจำในช่วงชีวิตของเขา หลังจากประสบกับภัยสงครามที่ยากจะลืมเลือน โครงเรื่องประกอบด้วย 2 ช่วงเวลาหลัก ได้แก่ ช่วงวัยเยาว์และช่วงวัยชราของตัวเอง ในผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘ความทรงจำ’ ส่วนใหญ่เป็นการแสดงเพื่อบอกเล่าถึงประสบการณ์ในช่วงสงครามต่อต้านญี่ปุ่นของวีรบุรุษนักปฏิวัติ (ตัวเอง) ตั้งแต่วัยเยาว์เรื่อยไปจนถึงการทวนระลึกถึงความทรงจำเกี่ยวกับสงครามปฏิวัติในช่วงวัยชราของตัวเองผ่านภาษาเต้นรำ

ภาพที่ 4-1 แผนภาพแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต๋นร่าเรื่อง “Memory”
(Yuguang Wang, 2023)

แนวคิดสร้างสรรค์ของผลงานเรื่องนี้ใช้วิธีการเล่าเรื่องแบบฉายเหตุการณ์ย้อนหลังในการบรรยายถึงประสบการณ์ชีวิตของตัวเอก ซึ่งผลงานการแสดงเรื่องนี้สร้างสรรค์และดำเนินเรื่องราวผ่านการเปลี่ยนแปลง 3 ประการ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของท่าท่าและการเคลื่อนไหวขณะเต๋นร่า การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ของตัวละครรวมถึงการเปลี่ยนแปลงของโชคชะตาที่นำพาเรื่องราวทั้งหมดไปถึงจุดจบ โดยได้รับแรงบันดาลใจจากเรื่องราวของวีรบุรุษชาวจีนที่ผ่านความทรงจำจากสงครามที่ยากจะลืมโดยเล่าเรื่องผ่านตัวละครเอกทหารผ่านศึกวัยชรา โครงสร้างของการแสดงแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่ 1) ช่วงชีวิตวัยหนุ่ม 2) ช่วงชีวิตวัยชรา 3) ชะตากรรมและการเปลี่ยนแปลงโดยแต่ละฉากมีรายละเอียด ดังนี้

1. เปิดการแสดงด้วยสื่อวีดีโอเปิดตัวผลงานการแสดง เนื้อหาในสื่อวีดีโอนี้บรรยายถึงชายชราผู้หนึ่งที่กำลังนั่งหวนระลึกถึงความทรงจำในช่วงชีวิตของตนเองอยู่บนรถเข็น ซึ่งในช่วงชีวิตของชายชราต้องประสบกับภัยสงครามถึง 2 ครั้ง ครั้งแรกคือสงครามต่อต้านญี่ปุ่น ครั้งที่ 2 คือสงครามปลดแอกประเทศจีน ภาพเหตุการณ์ในสงครามทั้ง 2 ครั้งปรากฏขึ้นในใจของชายชรา จากนั้นจึงปิดท้ายด้วยเสียงแห่งความทรงจำที่แว่วอยู่ในใจชายชรา เมื่อสิ้นเสียงนั้นวีดีโอก็จบลง

2. เบิกม่านการแสดงเต๋นร่าชุดแรกของผลงานการแสดง เมื่อดนตรีประกอบฉากดังขึ้น ก็ปรากฏร่างของชายหนุ่มผู้หนึ่งขณะกำลังจัดการแจกแจงวางแผนกลยุทธ์การต่อสู้ในศึกสงคราม ชายหนุ่มผู้นี้แสดงให้เห็นถึงความสุขุมรอบคอบและดำเนินแผนการรบอย่างถี่ถ้วนรัดกุม ท่าเต้นของชาย

หนุ่มเริ่มจากเคลื่อนไหวโดยใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดง อาทิ โต๊ะ ไม้บาทองสำหรับจุดต่าง ๆ ในแผนกลยุทธ์ แผนทีสำหรับวางกลยุทธ์การต่อสู้ ฯลฯ ในระหว่างการแสดงฉากนี้ชายหนุ่มจะยืนหันหลังให้ผู้ชมและแสดงท่าทางออกคำสั่งแนวรบด้วยท่าทางที่สมจริงซึ่งตลอดการแสดงเต้นรำ ท่าเต้นและอุปกรณ์ประกอบการแสดงร่วมสอดประสานสร้างเสริมปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกันอย่างเต็มที่ อาทิ การออกแบบเส้นทางการต่อสู้ การเลือกอาวุธ ตลอดจนการส่งโทรเลขเรียกกำลังพล ฯลฯ อีกทั้งการแสดงเต้นรำนี้ยังมีดนตรีประกอบและเสียงประกอบการแสดงเป็นปัจจัยเสริม อาทิ เสียงการต่อสู้ เสียงกระทบกับของอาวุธ และเสียงวิ่งของรถถังที่สอดแทรกอยู่ในเสียงเพลงประกอบ โดยองค์ประกอบเหล่านี้ยังบูรณาการร่วมกับท่วงท่าการเคลื่อนไหวต่าง ๆ อาทิ ท่าหมุนตัวไปทางซ้ายของการเต้นรำ จังหวะแซมบ้า ฯลฯ ท่าเต้นของเหล่าทหารหาญที่ทำให้รู้สึกถึงความแข็งแกร่งช่วยเติมเต็มให้ผลงานการแสดงเรื่องนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. จากนั้นจึงเปิดสื่อวิดีโอชุดที่ 2 เป็นบทค้นฉาก เนื้อหาในวิดีโอนี้บอกเล่าถึงการเดินทัพในระหว่างสงคราม โดยเฉพาะฉากการต่อสู้ที่ดุเดือดของกองกำลังทั้ง 2 ฝ่ายในสมรภูมิ

4. เบิกม่านการแสดงเต้นรำชุดที่ 2 นักแสดงใช้ภาษาเต้นรำในการแสดงท่วงท่าการต่อสู้ที่ทรงพลัง โดยใช้รูปแบบการเต้นรำแสดงภาพการต่อสู้ที่ดุเดือด ใช้การเคลื่อนไหวที่สมจริงทั้งการคลาน กลิ้งตัวหลบกระสุนเพื่อแสดงการเคลื่อนไหวหลบหลีกระหว่างการต่อสู้และบูรณาการร่วมกับท่าเต้นจังหวะปาโซโดเบลเพื่อแสดงให้เห็นถึงท่วงท่าอันแข็งแกร่งทรงพลังในการต่อสู้ ในฉากสุดท้ายของการแสดงเต้นรำชุดนี้มีการใช้เสียงกระสุนแสดงออกถึงความรู้สึกเศร้าเสียใจต่อการเสียสละของเหล่าสหายร่วมรบ ในขณะเดียวกัน ให้นักแสดงในฉากคุกเข่าลงอย่างช้า ๆ เพื่อสื่อถึงความเสียใจต่อการเสียสละของเหล่าสหายร่วมรบและแสดงการยกย่องต่อผู้พลีชีพเพื่อการปฏิบัติ จากนั้นหน้าจอขนาดใหญ่ก็ระเบิดแสงจ้า ธงญี่ปุ่นสีขาวก็ปรากฏขึ้นบนหน้าจอแสดงถึงการยอมจำนนของกองทัพญี่ปุ่น

5. เปิดสื่อวิดีโอชุดที่ 3 เป็นบทค้นฉาก เนื้อหาในวิดีโอเป็นเหตุการณ์การสถาปนาประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน สงครามปลดแอกประเทศได้รับชัยชนะ ผู้คนทั่วประเทศจีนต่างโห่ร้องยินดี

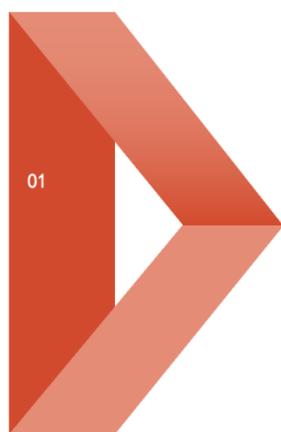
6. เบิกม่านการแสดงเต้นรำชุดที่ 3 นักแสดงวิ่งขึ้นไปบนเวทีแสดงการเต้นรำพร้อมโบกธงชาติจีนโดยใช้การเคลื่อนไหวที่สอดประสานกลมกลืนกับจังหวะการโบกธงชาติแสดงความรู้สึกยินดีในชัยชนะในสงครามต่อต้านญี่ปุ่น แสดงให้เห็นถึงการยกย่องในความยิ่งใหญ่ของพรรคคอมมิวนิสต์จีนและใช้ท่าเต้นจังหวะรัมบ้าแสดงภาษากายวาดลวดลายให้ผลการแสดงชุดสุดท้ายจบลงอย่างสมบูรณ์

7. เปิดสื่อวิดีโอชุดที่ 4 เป็นบทส่งท้าย เนื้อหาในวิดีโอแสดงภาพการแสดงเต้นรำทั้งหมดโดยใช้เทคนิคฉายย้อนกลับ

องค์ประกอบภายในผลงาน

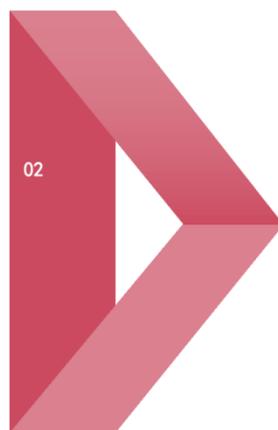
องค์ประกอบของการเต้นรำคือวิธีการทางศิลปะที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับการแสดงให้เห็นถึงเนื้อหาในการแสดงเต้นรำ การสร้างภาพลักษณ์ทางศิลปะ และการสร้างสรรค์แนวคิดของผลงานการแสดงเต้นรำ ซึ่งองค์ประกอบหลัก ได้แก่ การสร้างตัวละคร การแสดงออกหรือการถ่ายทอดทางอารมณ์ตลอดจนการวางเค้าโครงและเรียบเรียงลำดับโครงเรื่อง ซึ่งองค์ประกอบของการเต้นรำโดยทั่วไปมักเป็นไปตามหลักการพื้นฐานกำหนดองค์ประกอบต้องแสดงให้เห็นถึงแก่นสำคัญของหัวข้อและเป็นไปตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการสร้างภาพลักษณ์ให้การแสดงเต้นรำองค์ประกอบแต่ละส่วนต้องปรับให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของศิลปะการเต้นรำประเภทต่าง ๆ องค์ประกอบเหล่านี้ควรมีความหลากหลายว่าสามารถสอดประสานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้อย่างสมบูรณ์ องค์ประกอบทุกภาคส่วนเคารพในค่านิยมด้านการชื่นชมศิลปะการเต้นรำของเหล่าผู้ชมและต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับความต้องการสุนทรียภาพที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’ เป็นผลงานที่ผู้วิจัยสร้างสรรค์ขึ้นด้วยตนเองโดยอาศัยการสืบค้น รวบรวมข้อมูลจากแหล่งเอกสารอ้างอิงต่าง ๆ ตลอดจนการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการแสดงเต้นรำ ฯลฯ เนื้อเรื่องหลักส่วนใหญ่เล่าถึงความทรงจำแห่งความรักระหว่างคู่รักคูหนึ่ง องค์ประกอบภายในผลงานแบ่งออกเป็น 3 ส่วนหลักซึ่งแต่ละส่วนมีรายละเอียดดังนี้

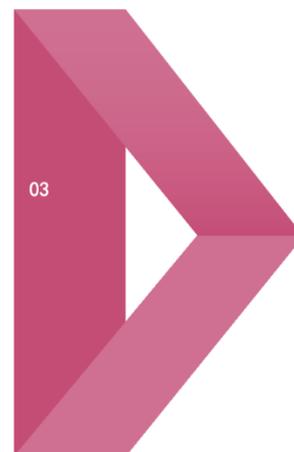
องค์ประกอบเรื่องราว

การใช้การเล่าเรื่องผลักดัน
พัฒนาการของเรื่องราว

องค์ประกอบแรงจูงใจทาง อารมณ์

การขับเคลื่อนพัฒนาการของ
เรื่องราวผ่านอารมณ์

องค์ประกอบที่ขับเคลื่อน การกระทำ

การขับเคลื่อนพัฒนาการของ
เรื่องราวผ่านท่าเต้น

ภาพที่ 4-2 แผนภาพเอกลักษณ์ด้านองค์ประกอบของผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง “Memory”
(Yuguang Wang, 2023)

1. องค์ประกอบด้านการบอกเล่าเรื่องราวเป็นการอาศัยวิธีบรรยายหรือบอกเล่าถึง
รายละเอียดต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนให้เรื่องราวดำเนินไป

เนื่องจากผลงานการแสดงเต้นรำเป็นการแสดงที่หยิบยกเรื่องราวขึ้นมาและขยายประเด็น
ไปสู่รายละเอียดต่าง ๆ ภายในเรื่องราวนั้น ๆ ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งซึ่งเนื้อเรื่องเป็นปัจจัยที่ทำให้
เบาะแสหรือเส้นเรื่องต่าง ๆ ในผลงานแสดงออกได้ชัดเจนและดำดิ่งสู่ห้วงอารมณ์ของเหล่าผู้ชมได้
อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น ในประเด็นดังกล่าว จำเป็นต้องเอ่ยถึงวิเศษที่ใช้ในการจัดการกับช่วงเวลาในการ
แสดง ผลงานการแสดงเต้นรำนั้นได้รับความคาดหวังว่าการดำเนินเรื่องจะไม่ใช้เพียงเรื่องราวที่ดำเนิน
ไปในรูปแบบเวลาเชิงเส้นประเภทหนึ่งเท่านั้น แต่ควรอาศัยฉากแสดงที่เจาะจงช่วงเวลาใดช่วงเวลา
หนึ่งราวกับ ‘หยุด’ ช่วงเวลาใด ๆ เอาไว้อย่างต่อเนื่องในการดำเนินเรื่องราวเพื่อแสดงรายละเอียดต่าง
ๆ ณ ช่วงเวลานั้นได้อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้นซึ่งในแง่มุมดังกล่าวจะเห็นได้ว่าผลงานการแสดงเต้นรำคือการ

นำเสนอเรื่องราวด้วยวิธีร้อยเรียงช่วงเวลาเข้าด้วยกันรูปแบบหนึ่ง โดยอาศัยการเปลี่ยนแปลงของสตีปการเต้นรำเป็นปัจจัยที่แสดงให้เห็นถึงโครงเรื่องทั้งหมดภายในผลงาน

จากการที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงสตีปการเต้นรำและการแสดงออกทางศิลปะในกระบวนการสร้างสรรค์รายละเอียดต่าง ๆ ในผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’ ทำให้ผู้วิจัยได้ค้นพบประเด็นบางประการ ดังต่อไปนี้

1) สตีปการเต้นรำนั้นต้องเหมาะสมสำหรับฉากการแสดงที่ต้องการสร้างบรรยากาศที่ชวนให้รู้สึกถึงเครือญาติหรือบรรยากาศที่ทำให้สัมผัสได้ถึงความสง่างามผ่าเผยอย่างเป็นธรรมชาติรวมถึงการสร้างภาพลักษณ์และบุคลิกของตัวละครมนุษย์ที่มีความอ่อนไหวทางอารมณ์สูงอีกทั้งสตีปการก้าวทำด้วยความรวดเร็วที่ทำให้ท่วงท่าเต้นรำดูว่องไวกระฉับกระเฉงและมีสไตล์แสดงให้เห็นถึงความเป็นศิลปะในการแสดงเต้นรำได้เป็นอย่างดี ส่วนความหนักแน่นในสตีปการเต้นรำก็ยิ่งช่วยร่างโครงสร้างความสัมพันธ์ที่มั่นคงให้แก่ผลงานการแสดงเต้นรำชุดนี้ ซึ่งรูปแบบการแสดงออกของศิลปะการเต้นรำแบบลาติน ทำให้การเคลื่อนไหวของนักแสดงไหลลื่น ต่อเนื่องอย่างเป็นธรรมชาติ ทั้งยังเอื้อให้การเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องหรือก้าวไปยังสตีปต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง

2) การเปลี่ยนสตีปการเต้นรำคือการแสดงออกสู่ภายนอกเพื่อสื่อให้ผู้ชมภายนอกได้รับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงของจังหวะอารมณ์ในฉากต่าง ๆ ซึ่งในทางตรงกันข้ามการไต่ระดับของจังหวะอารมณ์ภายในก็เป็นปัจจัยพื้นฐานภายในที่โน้มนำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสตีปการเต้นรำ

2. องค์ประกอบที่ขับเคลื่อนด้วยอารมณ์ความรู้สึก เป็นการอาศัยอารมณ์เป็นปัจจัยช่วยผลักดันให้เรื่องราวพัฒนาไปข้างหน้า

ความเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์เป็นปัจจัยที่ช่วยขับเคลื่อนพัฒนาการของเรื่องราว หรือกล่าวได้อีกนัยหนึ่งความเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์เป็นปัจจัยที่ช่วยสร้างองค์ประกอบภายในเรื่องราว ภาษาเต้นรำหมายถึงการถ่ายทอดและการแสดงออกผ่านการเคลื่อนไหวซึ่งมนุษย์นิยามว่าอากัปกิริยาเหล่านี้คือท่วงท่าสำหรับการเต้นรำส่วนอารมณ์ในผลงานการแสดงจำเป็นต้องอาศัยนักเต้นช่วยเป็นสื่อกลางถ่ายทอดใจความผ่านท่าเต้น กล่าวได้ว่าผลงานการแสดงเต้นรำคืองานศิลป์ที่มีวัจนภาษาซึ่งเกิดจากท่วงท่าขณะเต้นรำของนักเต้นเป็นหัวใจสำคัญที่คอยถ่ายทอดและขับเคลื่อนเรื่องราวภายในผลงานซึ่งในผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’ ด้วยท่วงท่าที่สวยงาม แม่นยำรวมถึงอากัปกิริยาการเคลื่อนไหวขณะเต้นรำของผู้แสดงซึ่งช่วยส่งผ่านอารมณ์ของตัวละครและเรื่องราวสู่สายตาของผู้ชม ให้พวกเขาได้สัมผัสและซึมซาบความรู้สึกที่ได้รับให้ตราตรึงไปถึงข้างในจิตใจจะเห็นได้ว่าท่าเต้นหรือการเคลื่อนไหวนั้นมีบทบาทสำคัญต่อการแสดงตลอดทั้งเรื่องกล่าวได้ว่าทุกฉากทุกตอนล้วนร้อยเรียงกันด้วยท่าเต้นแต่ละชุดเป็นเสมือนเครื่องขับเคลื่อนให้เรื่องราวดำเนินต่อไปได้อย่างไหลลื่นและเป็นสื่อกลางสำคัญที่คอยทำหน้าที่แบกรับและสื่อสารอารมณ์ไปยังเหล่าผู้ชม

ในผลงานการแสดงเต้นรำ ‘Memory’ มีฉากหนึ่งซึ่งเล่าถึงทหารผู้หนึ่งที่ต่อสู้ด้วยตัวคนเดียวในสมรภูมิตะลุวง ในฉากสู้รบมักมีใช้สองมือพุงเอว กอดเอว และการก้มตัวลงด้วยท่วงท่าปราดเปรียว ใช้หลังจากบริเวณช่วงเอวเต้นท่าโซโล่ที่มีความยากสูงหนึ่งชุดเพื่อให้เรื่องราวเริ่มได้ระดับความตื่นเต้นท้ายที่สุดก็ใช้ท่าเต้นขับเคลื่อนเรื่องราวให้ฉากนี้ดำเนินไปถึงช่วงโคลแม็กซ์เร่งเร้าให้บรรยากาศบนเวทีเปี่ยมด้วยความตื่นเต้นเร้าใจ อีกทั้งในผลงานชุดนี้ยังมีอีกฉากหนึ่งซึ่งใช้การเต้นรำหมู่ของกลุ่มนักแสดงหญิงในการดำเนินเรื่องโดยกลุ่มนักแสดงได้นำท่าคุกเข่า กระตืบเท้า และท่าย่อเอวมาผสมประสานกันให้กลายเป็นท่าเต้นเพื่อให้ท่าเต้นและอารมณ์ที่แท้จริงภายในจิตใจผานเป็นหนึ่งเดียวกล่าวคือเป็นการใช้ท่วงท่าการเคลื่อนไหวทั้งหมดเพื่อสื่ออารมณ์ออกมาให้ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงให้ได้มากที่สุด ในขณะที่เดียวกันนักแสดงก็ถ่ายทอดเสน่ห์และดึงดูดสายตาของผู้ชมด้วยทักษะการเต้นรวมถึงท่วงท่าอันพลิ้วไหวและงดงามของพวกเขา เพื่อนำผู้ชมไปสู่โลกแห่งอารมณ์ศิลป์ที่นำเสนอโดยเหล่านักแสดงมากฝีมือและทำให้บรรดาผู้ชมได้สัมผัสกับประสบการณ์การรับชมที่สมจริงและรู้สึกได้ถึงอารมณ์ต่าง ๆ ราวกับได้เผชิญกับเหตุการณ์เหล่านั้นด้วยตนเอง

3. การแสดงให้เห็นถึงลำดับเส้นสายของเค้าโครงเรื่องราวภายในผลงานการแสดงผ่านอวัจนภาษาในรูปแบบท่าเต้น

นักออกแบบท่าเต้นต้องแสดงให้เห็นถึงลำดับเส้นสายของเค้าโครงเรื่องราวภายในผลงานการแสดงผ่านอวัจนภาษาในรูปแบบท่าเต้นโดยใช้ท่วงท่าและการเคลื่อนไหวเป็นสื่อกลางเพื่อถ่ายทอดข้อความรวมถึงประสบการณ์บนเวทีไปสู่สายตาผู้ชมเพื่อให้เหล่าผู้ชมได้สัมผัสและเข้าใจผลงานการแสดงได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น ดังเช่นฉากตอนต้นเรื่องในผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’ นักแสดงต้องเคลื่อนไหวร่างกายด้วยท่วงท่าที่หนักหน่วงตลอดทั้งฉากเพื่อแสดงให้เห็นถึงการต่อสู้ดิ้นรนตลอดชีวิตที่ผ่านมาท่าเต้นทุกกระบวนท่าในฉากนี้ล้วนเผยให้ผู้ชมได้รับรู้ถึงชีวิตอันยากลำบากและความรู้สึกอันขมขื่นภายในจิตใจของตัวละคร อีกทั้งการเคลื่อนไหวด้วยชุดท่าเต้นที่ต่อเนื่องกันอย่างไหลลื่นและเปี่ยมด้วยพลังแห่งจิตวิญญาณสะท้อนถึงภาพความทรงจำที่ติดตรึงในหัวใจของตัวละครอย่างลึกลับ ซึ่งห้วงอารมณ์และบรรยากาศที่ท่าเต้นสร้างขึ้นช่วยขับเคลื่อนให้ผู้ชมมีอารมณ์ร่วมไปกับการแสดงมากยิ่งขึ้น

การแสดงเต้นรำภายในผลงานชุดนี้ใช้จังหวะช้า-เร็วที่เปี่ยมด้วยเสน่ห์ชวนดึงดูดของการเต้นรำแบบลาตินและสเต็ปเท้าแบบเดินหน้า-ถอยหลังกอบกับท่วงท่าเต้นรำที่แข็งแรงทรงพลังและสง่างามช่วยสร้างบรรยากาศที่ชวนให้รู้สึกถึงตึงเครียดและความโหดร้ายของฉากสงคราม สเต็ปการเต้นรำที่รวดเร็ว หนักแน่นและมั่นคงเพื่อสร้างภาพลักษณ์ของตัวเอกในการต่อสู้เพื่อแสวงหาอุดมการณ์การปฏิวัติ และใช้การเปลี่ยนสเต็ปการเต้นรำแบบลาตินอย่างต่อเนื่องเพื่อย้ำถึงความตึงเครียดและความตื่นเต้นของฉากการต่อสู้ นอกจากนี้ สเต็ปการเต้นรำที่หนักแน่นและไหลลื่นในผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’ ยังทำให้ความเชื่อมโยงทางอารมณ์ในแต่ละฉากตอนมีความสมดุล

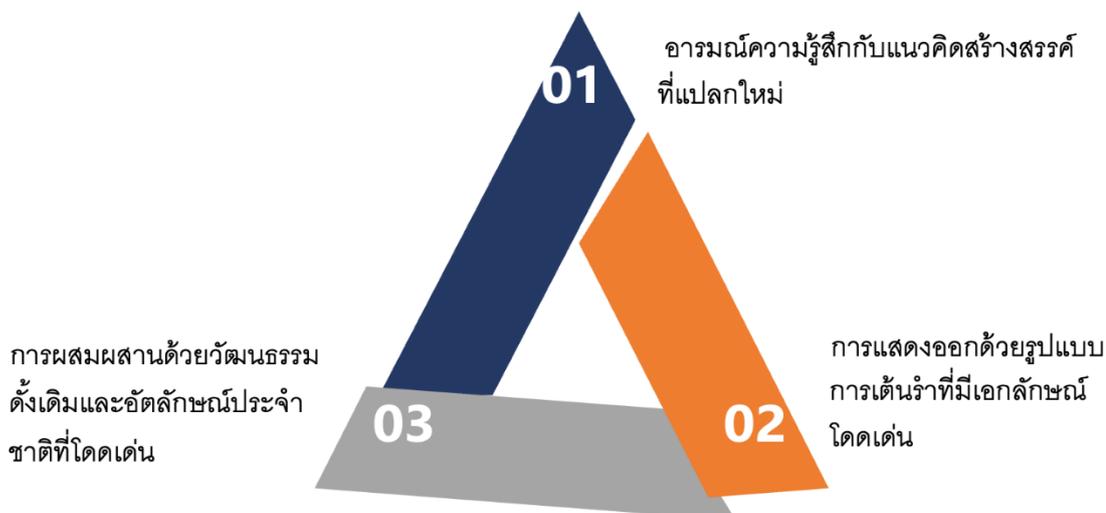
และมั่นคงยิ่งขึ้น และช่วยวางรากฐานสำหรับการสร้างปมเงื่อนที่นำไปสู่ความสัมพันธ์ทางอารมณ์ที่ลึกซึ้งขึ้นตามลำดับเรื่องราว

จากข้อมูลในข้างต้นสามารถกล่าวโดยสรุปได้ว่าการพัฒนาทฤษฎีและอัตลักษณ์ของการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำไม่ใช่เรื่องยากเมื่อได้เข้าสู่กระบวนการศึกษาและวิเคราะห์ความเป็นศิลปะของภาษาเต้นรำแบบลาติน โดยผ่านการวิเคราะห์ผลงานการแสดงเต้นรำในประเด็นที่เฉพาะเจาะจง อีกทั้งสำหรับภาษาเต้นรำแบบลาตินที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นอย่างเห็นได้ชัดเมื่ออยู่ในขอบเขตของการแสดงออกทางศิลปะภายในผลงานการแสดงเต้นรำชุดนี้ภายใต้กฎการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับกฎเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงจังหวะการเคลื่อนไหวและการไต่ระดับทางอารมณ์ภายในเรื่องราว ถือได้ว่าการแสดงออกของภาษาเต้นรำประเภทดังกล่าวมีพื้นที่ให้ใช้สอยอย่างหลากหลาย กว้างขวางและอิสระอย่างมาก

การเลือกสรรองค์ประกอบเชิงสร้างสรรค์ของการเต้นรำ ทั้งในด้านบริบท อุปกรณ์ และเพลงประกอบการแสดงเต้นรำ

1. องค์ประกอบเชิงสร้างสรรค์และบริบทภายในผลงานการแสดงเต้นรำ

เนื่องจากความก้าวหน้าและพัฒนาการทางวัฒนธรรมด้านสุนทรียภาพของมนุษย์สังคมในยุคสมัยใหม่จึงความต้องการรูปแบบการแสดงออกเชิงศิลปะที่เหนือล้ำยิ่งขึ้นซึ่งองค์ประกอบเชิงสร้างสรรค์ภายในผลงานการแสดงเต้นรำเป็นปัจจัยที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณลักษณะพิเศษในตัวของมันเองที่มีความสำคัญอย่างยิ่งอัตลักษณ์ที่เกิดจากการสร้างสรรค์ที่แปลกใหม่ไม่เหมือนใครทำให้การแสดงเต้นรำดูโดดเด่นและน่าสนใจยิ่งขึ้นเชิญชวนให้เหล่าผู้ชมหันมาให้ความสนใจกับผลงานการแสดงและนำไปสู่ระดับความนิยมที่เพิ่มสูงขึ้นด้วยเหตุนี้ปัจจัยด้านความสร้างสรรค์จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมากในการออกแบบและสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำซึ่งจากกระบวนการศึกษาวิจัยทำให้ผู้วิจัยค้นพบว่าองค์ประกอบเชิงสร้างสรรค์ของผลงานการแสดงเต้นรำมักสะท้อนให้เห็นผ่านปัจจัยหลัก 3 ประการดังต่อไปนี้

ภาพที่ 4-3 แผนภาพองค์ประกอบเชิงสร้างสรรค์ของผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง “Memory”
(Yuguang Wang, 2023)

1) อารมณ์ความรู้สึกกับแนวคิดสร้างสรรค์ที่แปลกใหม่

ศิลปะเป็นศาสตร์ที่มีต้นกำเนิดมาจากวิถีชีวิตในขณะเดียวกันก็ยังเป็นสิ่งที่เหนือไปกว่าวิถีชีวิตของมนุษย์ในการออกแบบและสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำปัจจัยแรกๆ ที่ควรให้ความสนใจคือความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับการเต้นรำที่มีต้นกำเนิดมาจากสิ่งต่าง ๆ ในวิถีชีวิตของมนุษย์อีกนัยหนึ่งยังหมายถึงปัจจัยที่เกิดจากการหล่อหลอมและการตกตะกอนทางความคิดจากวิถีชีวิตของมนุษย์เรานั้นเองเป็นการถ่ายทอดแรงบันดาลใจแนวคิดและทัศนคติเกี่ยวกับชีวิตของตัวเองผ่านการออกแบบและสร้างสรรค์การแสดงเต้นรำแล้วนำความรู้สึกที่ตระหนักถึงพันธกิจต่อกระแสกาลยุคสมัยและความรู้ความเข้าใจถึงความเป็นจริงในวิถีชีวิตถ่ายทอดสู่โลกภายนอกผ่านผลงานการแสดงเต้นรำและทำให้ผู้ชมรู้สึกร่วมไปกับการแสดงที่รับชมอยู่เบื้องหน้าเช่นนี้ จึงถือได้ว่าเป็นความคิดสร้างสรรค์ที่ยอดเยี่ยมและเปี่ยมด้วยพลังทางอารมณ์ความรู้สึกที่สุดโดยแท้จริงมีเพียงวิธีการดังกล่าวเท่านั้นที่จะทำให้ผลงานการแสดงเต้นรำสามารถซึมซาบเข้าสู่ดวงจิตและตราตรึงดวงใจของเหล่าผู้ชมได้มากยิ่งขึ้นก่อให้เกิดเป็นประสบการณ์การรับชมที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์จนเป็นที่พึงพอใจ

2) การแสดงออกด้วยรูปแบบการเต้นรำที่มีเอกลักษณ์โดดเด่น

ผลงานการแสดงเต้นรำที่มีชีวิตชีวาย่อมมีพลังจินตนาการอันเป็นเอกลักษณ์พลังจินตนาการที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์หมายถึงการแสดงออกโดยอาศัยรูปแบบหรือสื่อปัจจัยที่มีความเฉพาะตัว ซึ่งรูปแบบที่ว่าก็คือท่าเต้นนั่นเองในการสร้างสรรค์การแสดงเต้นรำผู้สร้างสรรค์จำเป็นต้องระดมความคิดเพื่อก่อให้เกิดพลังจินตนาการอันเป็นเอกลักษณ์ตามแบบฉบับของตนเองขึ้นมาและถ่ายทอดแนวความคิดดังกล่าวสู่สายตาของผู้ชมผ่านการออกแบบท่าเต้น ซึ่งในกระบวนการแสดงออกทางความคิด เพื่อให้ผลงานการแสดงเต้นรำมีอัตลักษณ์ที่โดดเด่นและมีความหมายที่ชวนให้รู้สึกติดตามตาดูใจจึงจำเป็นต้องออกแบบและสร้างสรรค์ให้ภายในผลงานมีท่าเต้นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและเทคนิคการแสดงที่แปลกใหม่ ไม่เหมือนใคร มีเพียงวิธีนี้เท่านั้นจึงจะสามารถนำเสนอประสบการณ์รับชมที่แปลกใหม่และน่าประทับใจให้แก่เหล่าผู้ชมพร้อมทั้งหลีกเลี่ยงความซ้ำซากจำเจรวมถึงการใช้ปัจจัยที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกับผลงานการแสดงเรื่องอื่น ๆ มากเกินไปชั่วขณะที่แสงไฟบนเวทีส่องสว่างขึ้นการแสดงบนเวทีจะทำให้เหล่าผู้ชมสับสนสับสนไปจนถึงจิตวิญญานแล้วก่อให้เกิดเป็นความรู้สึกอันน่าอัศจรรย์ที่ยากจะลืมเลือน เพื่อให้ได้มาซึ่งผลสัมฤทธิ์เช่นนี้ผู้สร้างสรรค์ผลงานต้องนำพลังจินตนาการและประสบการณ์ที่สั่งสมเอาไว้มาใช้อย่างเต็มที่ทั้งยังต้องมีความคิดสร้างสรรค์ที่กล้าจะคิดหรือริเริ่มทำสิ่งแปลกใหม่เช่นนี้ถึงจะได้มาซึ่งความสุขและความพึงพอใจในการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นและเปี่ยมด้วยความสร้างสรรค์

3) การผสมผสานด้วยวัฒนธรรมดั้งเดิมและอัตลักษณ์ประจำชาติที่โดดเด่น

เพราะมีชนชาติ เช่นนั้นจึงเป็นโลก วัฒนธรรมดั้งเดิมอันยอดเยี่ยมของชนชาติจีนเป็นต้นกำเนิดและแรงผลักดันที่ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างไม่มีที่สิ้นสุดในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ภาครัฐของสาธารณรัฐประชาชนจีนให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการสืบสานและสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมดั้งเดิม อีกทั้งท่าน Xi Jinping ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนคนปัจจุบันยังได้แสดงวิสัยทัศน์ที่เน้นย้ำให้ประชาชนชาวจีนยืนหยัดและมั่นใจในวัฒนธรรมประจำชนชาติของตนเอง อยู่หลายครั้งหลายครา ประการหนึ่งในการนำวัฒนธรรมดั้งเดิมผสมผสานเข้าสู่ผลงานการแสดงเต้นรำผู้สร้างสรรค์ผลงานจำเป็นต้องเรียนรู้และสั่งสมองค์ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมดั้งเดิมหลาย ๆ ด้าน เปรียบเสมือนสำนวนที่รู้เขารู้เรา รบร้อยครั้ง ชนะร้อยครั้ง การสั่งสมองค์ความรู้และหมั่นทำความเข้าใจจนแตกฉานทำให้ผู้สร้างสรรค์สามารถนำปัจจัยทางวัฒนธรรมดั้งเดิมประจำชาติไปเผยแพร่หรือประยุกต์ใช้ได้อย่างเชี่ยวชาญ อาทิการนำองค์ประกอบจากวัฒนธรรมประจำชาติ เช่นท่าเต้นที่เป็นเอกลักษณ์ประจำชนชาติ เครื่องแต่งกายประจำชาติตลอดจนดนตรีพื้นบ้านประจำชนชาติผสมผสานเข้าสู่กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำและทำให้ให้ปัจจัยจากวัฒนธรรมประจำชนชาติ ซึมซาบอยู่ในองค์ประกอบและรายละเอียดส่วนต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมและกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียวกับผลงานอีกประการหนึ่งวัฒนธรรมดั้งเดิมเหล่านี้ก็ต้องการให้ศิลปินหรือผู้ที่อยู่ในวงการศิลปะ

ยุคใหม่ช่วยผลักดันและส่งเสริมการเผยแพร่วัฒนธรรมดั้งเดิมผ่านผลงานของแต่ละคนเช่นกันซึ่งผลงานการแสดงเต้นรำถือเป็นหนึ่งในสื่อกลางที่ยอดเยี่ยมที่สุดสำหรับเปลี่ยนวัฒนธรรมประจำชนชาติให้กลายเป็นปัจจัยทางศิลปะใน ‘สไตลิ่งจีน’ และนำไปจัดตั้งกล่าวเผยแพร่สู่สายตานานาชาติทั่วโลกเพื่อให้อัตลักษณ์ประจำชนชาติจีนได้อวดโฉมท่ามกลางแสงสว่างที่สดใสบนเวทีการแสดงรูปแบบต่าง ๆ

2. บทบาทของอุปกรณ์ประกอบการแสดงเต้นรำ

ในการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’ ผู้วิจัยให้ภาษาเต้นรำแสดงออกผ่านอุปกรณ์ประกอบการแสดง นอกจากการถ่ายทอดภาษาเต้นรำผ่านท่าเต้นรูปแบบต่าง ๆ การเลือกอุปกรณ์ประกอบการแสดงก็ถือเป็นวิธีสื่อสารทางอารมณ์ที่ขาดไปไม่ได้เช่นเดียวกัน เนื่องจากการแสดงเต้นรำนั้น ‘นักแสดงไม่ได้ใช้เสียง’ ประกอบการแสดงบนเวที ด้วยเหตุนี้การติดตั้งอุปกรณ์ประกอบฉากใด ๆ ก็ตามล้วนไม่สามารถวางอย่างสุ่มสี่สุ่มห้าได้ ผู้กำกับการแสดงอาศัยศาสตร์ด้านศิลปะเข้าช่วยในการบริหารจัดการอุปกรณ์ต่าง ๆ บนเวที เพราะทุก ๆ รายละเอียดล้วนเชื่อมโยงถึงวิถีและชะตาชีวิตของตัวละครเป็นสัญญาณที่สื่อถึงความรู้สึกข้างในจิตใจและนัยแฝงเหล่านี้ทำให้อุปกรณ์ประกอบการแสดงเต้นรำเป็นมากกว่าวัตถุ ดังนั้นการเลือกใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดงอย่างเหมาะสมสามารถช่วยขจัดข้อจำกัดของภาษาที่สื่อสารผ่านท่าทางและการกระทำได้เป็นอย่างดีทั้งยังช่วยขยายขอบเขตการแสดงออกทางภาษากายให้กว้างยิ่งขึ้นเพิ่มผลสัมฤทธิ์ให้แก่ผลงานการแสดงเต้นรำด้วย ‘การแฝงความนัยเอาไว้ภายในฉากประกอบ’ และ ‘การหยิบยืมคุณสมบัติของวัตถุเพื่อแสดงออกซึ่งอารมณ์ความรู้สึก’ เพื่อให้ความหมายของหัวข้อผลงานเด่นชัดยิ่งขึ้นโดยอาศัยเทคนิคการแสดงออกที่หลากหลายซึ่งวิธีการดังกล่าวช่วยให้ผลงานสามารถถ่ายทอดใจความสำคัญและอารมณ์ภายในเนื้อเรื่องได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์และลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ภาพที่ 4-4 บทบาทของอุปกรณ์ประกอบการแสดงเต้นรำ (Yuguang Wang, 2023)

อุปกรณ์ประกอบการแสดงที่เด่นสะดุดตาที่สุดในผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’ นั้นคือภาพฉากการต่อสู้และธงสีแดงที่ใช้แสดงออกถึงฉากศึกสงครามซึ่งถือเป็นจิตวิญญาณทั้งหมดของผลงานเรื่องนี้เลยก็ว่าได้ ในกระบวนการฝึกซ้อมงานแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’ เพื่อให้การแสดงสามารถถ่ายทอดฉากเรื่องราวของสงครามได้อย่างสมจริงและเปี่ยมด้วยพลัง ในการเลือกอุปกรณ์ประกอบการแสดงผู้วิจัยไม่เพียงต้องพิจารณาถึงใจความที่ทีมผู้ผลิตผลงานต้องการสื่อสารบนเวทีแต่ยังต้องคำนึงถึงสภาพของนักแสดงขณะที่เต้นรำหรือเคลื่อนไหวร่างกายอยู่บนเวทีไปพร้อม ๆ กับอุปกรณ์ประกอบการแสดง หลังจากพิจารณาและทดลองซ้ำแล้วซ้ำเล่าจนได้ผลลัพธ์ที่น่าพอใจแล้ว ท้ายที่สุดจึงตัดสินใจเลือกแผ่นที่สำหรับต่อสู้ในการสงครามซึ่งอุปกรณ์นี้ไม่เพียงมีความเหมาะสมในแง่ความหมายเชิงสัญลักษณ์ที่สื่อถึง “สงคราม” เท่านั้น แต่ยังทำให้ผู้ชมรู้สึกถึงกระบวนการของ “การสู้รบในสงคราม” ได้อย่างสมจริง นักแสดงเต้นรำดำเนินการแสดงโดยใช้ “แผนที่วางกลยุทธ์การสงคราม” สร้างบรรยากาศในฉากการแสดงมีความสมจริง เปี่ยมด้วยพลัง แสดงออกถึงความยากลำบากและความกล้าหาญของตัวเอกในการเผชิญหน้ากับสงคราม พาให้ผู้ชมได้รับรู้และสัมผัสกับประสบการณ์รับชมที่สั่นสะเทือนถึงอารมณ์ซึ่งทำให้การแสดงบนเวทีบรรลุผลสัมฤทธิ์ไปอีกหนึ่งขั้น

ด้วยพลังแห่งจินตนาการอันเป็นเอกลักษณ์ของผู้วิจัยทำให้แนวคิดที่แฝงอยู่ภายในอุปกรณ์การแสดงพลอยมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่ไม่เหมือนใคร ซึ่งเอกลักษณ์ดังกล่าวถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ช่วยกระตุ้นปฏิสัมพันธ์ทางอารมณ์ระหว่างผลงานและผู้ชมทั้งยังช่วยผลักดันให้การแสดงเข้าถึงอารมณ์ของตัวละครได้อย่างลึกซึ้งมากขึ้นเรื่อย ๆ กล่าวได้ว่าอุปกรณ์ประกอบการแสดงสามารถทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพทั้งส่งเสริมในด้านการถ่ายทอดอารมณ์ภายในอันซับซ้อนของนักแสดงตลอดจนการสะท้อนถึงอารมณ์และบรรยากาศทั้งหมดที่ปรากฏในผลงานการแสดงเต้นรำชุดนี้

3. การเลือกและบทบาทของเพลงประกอบการแสดงเต้นรำ

ในการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’ ผู้วิจัยให้ภาษาเต้นรำแสดงออกผ่านบทเพลงที่ใช้ประกอบการแสดง การออกแบบท่าเต้นเชิงศิลปะมีข้อกำหนดเกี่ยวกับดนตรีประกอบที่เข้มงวดอย่างมาก เพราะดนตรีที่ใช้ต้องสอดคล้องกับหัวข้อและแนวคิดหลักของการแสดงเต้นรำ อีกทั้งในขณะเดียวกันดนตรีประกอบยังสอดประสานเข้ากับเส้นท่อนของการแสดงเต้นรำชุดนั้น ๆ ได้อย่างลงตัว ซึ่งข้อจำกัดเหล่านี้เป็นปัจจัยที่ทำให้การเลือกดนตรีประกอบเป็นเรื่องที่ยากและต้องอาศัยความพิถีพิถันอย่างมาก

สืบเนื่องจากดนตรีและการเต้นรำล้วนเป็นรูปแบบการแสดงทางศิลปะที่สำคัญอย่างยิ่ง แม้ทั้งสองปัจจัยจะมีความแตกต่างกันที่ว่าต่างฝ่ายต่างก็มีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกันอย่างมากเมื่อศิลปะทั้งสองแขนงมาบรรจบและผสมผสานเข้าด้วยกันการสอดประสานอย่างลงตัวก่อให้เกิดเสน่ห์ทางศิลปะที่ชวนให้รู้สึกหลงใหล ดังนั้นเพื่อให้ได้มาซึ่งผลงานการแสดงเต้นรำที่ยอดเยี่ยมและสมบูรณ์แบบดนตรีประกอบการแสดงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งและในฐานะเพื่อนคู่คิดของศิลปะการเต้นรำดนตรี

ประกอบย่อมถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเร่งเร้าให้ผู้ชมมีอารมณ์ร่วมไปกับการแสดง ผู้ชมสามารถรับรู้ถึงอารมณ์ความรู้สึกได้อย่างครอบคลุมทั้งจากประสาทสัมผัสด้านการมองเห็นและการได้ยินผ่านการถ่ายทอดด้วยท่วงทำนองของดนตรี ซึ่งช่วยเพิ่มอรรถรสให้แก่การแสดงเด่นรำในขณะเดียวกันก็ยังช่วยยกระดับประสบการณ์การรับชมให้สมบูรณ์พร้อมและครอบคลุมมากขึ้นราวกับผู้ชมได้เข้าไปมีส่วนร่วมในเรื่องราวด้วยตนเอง ด้วยเหตุนี้ผู้เขียนบทและกำกับการแสดงจึงมีบทบาทสำคัญในการเลือกสรรดนตรีที่จะนำมาใช้ประกอบผลงานการแสดงเพราะดนตรีประกอบมีอิทธิพลอย่างมากทั้งต่อโครงเรื่องและจังหวะการเต้นของนักแสดง ดังนั้นในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเด่นรำอันดับแรกผู้เขียนบทและกำกับการแสดงต้องมีส่วนร่วมในการออกแบบและเรียบเรียงดนตรีประกอบการแสดงเด่นรำตลอดทั้งเรื่องจากนั้นจึงร่วมหารือกับทีมงานเพื่อออกแบบทำเดินในลำดับต่อไป

ในขั้นตอนการออกแบบและเรียบเรียงดนตรีประกอบในผลงานการแสดงเด่นรำเรื่อง ‘Memory’ ผู้วิจัยได้เลือกบางท่อนจากเพลงพื้นบ้านจีนดั้งเดิมมาประยุกต์ใช้โดยนำท่วงทำนองไพเราะ ก้องกังวานและให้ความรู้สึกยิ่งใหญ่มาบรรเลงคลอเป็นเพลงพื้นหลังที่มีจังหวะดุเดือดเข้มข้นเพื่อนำเสนอเป็นเพลงประกอบการแสดงในฉากสงครามบางช่วงตอน ดนตรีแสดงอารมณ์ผ่านท่วงทำนอง ในขณะที่การเต้นรำใช้การเคลื่อนไหวของร่างกายมนุษย์ในการสื่อสารแนวคิดรวมถึงอารมณ์ภายใน ผลงานกล่าวได้ว่าทั้งสองปัจจัยคือส่วนเติมเต็มของกันและกัน โดยที่ดนตรีช่วยขจัดเขยื้อนจำกัดด้านการสื่อสารของการเต้นรำในทางกลับกันการเต้นรำก็ช่วยเสริมให้นัยแฝงภายในท่วงทำนองของดนตรีสมบูรณ์ยิ่งขึ้นซึ่งศิลปะทั้งสองรูปแบบต่างก็ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์การรับชมให้แก่ผู้ชม เปิดประตูสู่มิติการรับชมที่สมจริงและสมบูรณ์พร้อมทั้งอรรถรสในด้านการมองเห็น รวมถึงการได้ยิน

ในส่วนของการสร้างสรรค์และการเรียบเรียงองค์ประกอบต่าง ๆ ภายในผลการแสดงเด่นรำ บางครั้งแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ก็มาจากดนตรีและบางผลงานก็อาศัยรายละเอียดภายในตัวผลงานเองเป็นปัจจัยในการเลือกดนตรีประกอบ อีกทั้งในกระบวนการพิจารณาศิลปะในการออกแบบทำเดินของบรรดาผู้ชม ผู้รับชมเหล่านี้ไม่เพียงอาศัยเคลื่อนไหวทางเทคนิคของนักเต้นหรือความงดงามของดนตรีในการตัดสินคุณภาพของผลงานเท่านั้นแต่พวกเขายังเล็งเห็นถึงความสอดคล้องของหัวข้อผลงานการแสดงเด่นรำและดนตรีประกอบโดยพิจารณาได้จากการผสมผสานระหว่างท่วงท่าการเคลื่อนไหวและท่วงทำนองของดนตรีท่ามกลางเสียงดนตรีที่ขับขานคลอเคล้านักเต้นงานละครหรือนักกีฬาเต้นรำต้องดึงดูดยศตาของเหล่าผู้ชมและนำพาพวกเขาเข้าสู่ห้วงอารมณ์ของการแสดงด้วยเทคนิคการเคลื่อนไหวที่แพรวพราว สวยงามและทรงเสน่ห์

อาทิ ในผลงานการแสดงเด่นรำเรื่อง “Memory” ผู้วิจัยเลือกใช้ท่วงทำนองจากเครื่องดนตรีอันเป็นอัตลักษณ์ประจำชนชาติจีนอย่างกู่เจิงเป็นเครื่องบรรเลงหลักในผลงานการแสดงเด่นรำชุดนี้ กล่าวได้ว่าท่วงท่าเด่นรำที่ได้รับการออกแบบในเชิงศิลปะอย่างสร้างสรรค์และดนตรีประกอบไม่เพียงอยู่ร่วมกันภายใต้ความสัมพันธ์แบบพึ่งพาอาศัยกันเพียงอย่างเดียวเท่านั้นแต่เมื่อดนตรีได้ผสม

เข้าสู่แก่นสำคัญของการออกแบบท่าเต้นเชิงศิลปะท่วงทำนองดนตรีต้องปฏิบัติและปรับตัวให้สอดคล้องกับหลักการของปัจจัยต่าง ๆ ในท่าเต้นอีกทั้งหลังจากที่การพัฒนาตามโครงเรื่องดำเนินไปจนเข้าสู่ช่วงระยะเวลาหนึ่งการแสดงเต้นรำจำเป็นต้องเพิ่มท่วงทำนองดนตรีในสไตล์ต่าง ๆ เข้ามาเพื่อชี้ให้นักเต้นรวมถึงผู้ชมคำติงสู่ห้วงอารมณ์ภายในฉากการแสดงและโครงเรื่องที่จะดำเนินเป็นลำดับต่อไปเมื่อท่วงทำนองของดนตรีประกอบเกิดการเปลี่ยนแปลงการแสดงอารมณ์ของนักเต้นก็พลอยแปรผันตามไปด้วย อาทิ เมื่อทำนองดนตรีสนุกสนาน รื่นริง การเคลื่อนไหวของนักเต้นก็จะพลิ้วไหวและรวดเร็วมากขึ้น ในทางกลับกัน เมื่อทำนองดนตรีเปลี่ยนเป็นเศร้าสร้อยการเคลื่อนไหวของนักเต้นก็จะให้ความรู้สึกที่หนักอึ้ง หรือกล่าวได้อีกนัยหนึ่งความรู้สึกและดนตรีนั้นเป็นสิ่งที่ไม่สามารถแยกจากกัน ได้รับความสัมพันธ์ของทั้งสองปัจจัยก็เปรียบเสมือนกล้ามเนื้อและกระดูกเมื่อฝั่งใดฝั่งหนึ่งเกิดการเปลี่ยนแปลง อีกฝั่งหนึ่งก็ย่อมแปรผันตามไปด้วยดนตรีเป็นศิลปะในรูปแบบทำนองซึ่งบรรเลงประกอบการแสดงเต้นรำทั้งท่วงทำนอง โทณเสียง ทำนองประสานรวมถึงทำนองบรรเลงร่วมกันของดนตรีหลากหลายแนว (polyphony) กอปรกับท่าเต้นที่ใช้ในการแสดงเชิงศิลปะโดยที่นักเต้นใช้ท่าเต้นเพื่อทำให้ ‘ดนตรีกลายเป็นสิ่งที่มองเห็นได้ด้วยตา’ และใช้การเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อ ‘แสดงให้ผู้ชมสัมผัสได้ถึงท่วงทำนองของดนตรีโดยผสมผสานการเคลื่อนไหวให้กลมกลืนไปกับดนตรี’

ด้วยเหตุนี้ในการแสดงเต้นรำมาตรฐานระดับสากลผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำจึงควรให้ความสนใจกับความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีประกอบและการเคลื่อนไหวร่างกายของนักเต้น แทนที่จะพยายามลดความซับซ้อนในความสัมพันธ์ของทั้งสองปัจจัยให้กลายเป็นเพียงแค่การเต้นรำตามจังหวะดนตรีเท่านั้น สิ่งที่พึงกระทำคือการบูรณาการสองปัจจัยดังกล่าวเข้าด้วยกัน ให้ดนตรีกลายเป็นส่วนหนึ่งของผลงาน ดนตรีประกอบที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำไม่ควรทำเหมือนกับว่าดนตรีเหล่านี้เป็นเพียงสินค้าที่แถมมากับการแสดงเต้นรำเท่านั้นแต่ควรคำนึงว่าดนตรีประกอบก็เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างสรรค์การแสดงเต้นรำเช่นกัน ดังนั้นการเลือกดนตรีประกอบสำหรับการแสดงเต้นรำมาตรฐานระดับสากลควรคัดสรรโดยคำนึงถึงความเชื่อมโยงระหว่างทำนองดนตรีและการเคลื่อนไหวภายในการแสดงเต้นรำเพื่อให้ความคล้องจองระหว่างการเคลื่อนไหวและทำนองดนตรีชัดเจนยิ่งขึ้นและทำให้ทำนองดนตรีกลายเป็นบทบรรเลงประกอบที่ช่วยเพิ่มอรรถรสในการแสดงออกทางอารมณ์ให้แก่ผลงานการแสดงเต้นรำ ในขณะเดียวกันในการตัดต่อหรือปรุงแต่งดนตรีประกอบหลากหลายรูปแบบเข้าด้วยกัน ผู้สร้างสรรค์ยังควรให้ความสำคัญและตรวจสอบอยู่เสมอว่าโทณของทำนองดนตรียังสอดคล้องกันลงตัวดีอยู่หรือไม่ แม้จังหวะของดนตรีจะเกิดการเปลี่ยนแปลงแต่อย่างไรก็ตามทำนองหลักควรได้รับปรับแต่งโดยรักษาความสอดคล้องเอาไว้ให้ได้มากที่สุด ดังนั้นในการแสดงเต้นรำมาตรฐานระดับสากลการเลือกใช้จังหวะดนตรีและอัตลักษณ์ทางทำนองดนตรีเป็นสื่อบรรเลงประกอบการแสดง ผู้สร้างสรรค์ควรให้ความสำคัญกับปัจจัยทางดนตรีให้มากซึ่งการรักษาความต่อเนื่องและความสมดุลระหว่างดนตรี

ประกอบทั้งสองรูปแบบถือเป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้ดนตรีประกอบสอดประสานไปกับการแสดงเต้นรำได้อย่างเหมาะสม

การออกแบบ สร้างสรรค์และฝึกซ้อมผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’

ในกระบวนการออกแบบและสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’ ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือและคำแนะนำจากบรรดาคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะการเต้นรำบอลรูมมาตรฐานสากลจากสถาบันศิลปะมหาวิทยาลัยกวังซี สถาบันศิลปะการเต้นรำวิทยาลัยศิลปะกวังซี รวมถึงคณาจารย์จากสถาบันศึกษาศิลปะการเต้นรำแห่งอื่น ๆ โดยผ่านการศึกษาและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้แบบตัวต่อตัวกับบรรดาอาจารย์ ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะการเต้นรำและยังดำเนินการทดลองปฏิบัติเพื่อเรียนรู้และฝึกซ้อมการแสดงเต้นรำอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากสถานการณ์พิเศษในช่วงที่เกิดโรคระบาด COVID-19 ผู้วิจัยจึงทำได้เพียงดำเนินการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์และทดลองภาษาเต้นรำแบบลาตินด้วยตนเองโดยอาศัยองค์ความรู้จากช่องทางออนไลน์และหนังสืออ้างอิงเท่านั้น ซึ่งกระบวนการศึกษาค้นคว้าเริ่มต้นจากการทำความเข้าใจประเด็นปัญหาในเบื้องต้น จากนั้นจึงเจาะจงเนื้อหาเพื่อศึกษาในเชิงลึกและนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้เพื่อปรับปรุงทักษะการควบคุมเทคนิคเต้นรำรวมถึงการริเริ่มสร้างสรรค์ทางความคิดเกี่ยวกับศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่ของผู้วิจัยอย่างต่อเนื่องและเพื่อการบูรณาการในลำดับต่อไป ในกระบวนการวิจัยนี้ องค์ประกอบต่าง ๆ จึงต้องไม่มีปัจจัยที่แตกต่างกันมากจนเกินไป เพื่อช่วยลดระดับความยากในขั้นตอนการบูรณาการระหว่างศิลปะการเต้นรำและการสื่อสารด้วยภาพทั้งยังเสริมด้วยองค์ความรู้ที่ได้จากการรับชมและวิเคราะห์ผลงานการแสดงเต้นรำแบบลาตินรวมถึงผลงานการแสดงเต้นรำสมัยใหม่หลากหลายรูปแบบ ในกระบวนการวิจัยเหล่านี้ ผู้วิจัยยังคงมุ่งมั่นพัฒนาแรงบันดาลใจในการผสมผสานตลอดจนการยกระดับความรู้สึกลึกซึ้งที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้วิจัยสามารถปรับเปลี่ยนความรู้สึกให้กลายเป็นภาพทัศนได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้นเพื่อวางรากฐานที่มั่นคงสำหรับกระบวนการสร้างสรรค์การแสดงเต้นรำแบบบูรณาการในลำดับถัดไป

ในส่วนต่อมาคือการแสวงหาปัจจัยที่ช่วยชี้แนะแนวทางและคอยส่งเสริมการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’ โดยผ่านการศึกษาวิจัยภาษาเต้นรำแบบลาตินซึ่งผู้วิจัยขออธิบายเพื่อสะท้อนแนวทางการดำเนินงานตลอดกระบวนการสร้างสรรค์เริ่มแรกงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยภาษาเต้นรำแบบลาตินเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและใช้องค์ความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์มาเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้ภาษาในศิลปะการเต้นรำในกระบวนการสร้างผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’ เพื่อช่วยส่งเสริมให้ผลงานการแสดงมีนัยแฝงที่หลากหลายยิ่งขึ้น ซึ่งองค์ความรู้อ้างอิงเชิงทฤษฎีมีส่วนช่วยให้กระบวนการสร้างสรรค์เป็นไปอย่างราบรื่นและมีความลึกซึ้งอย่างยิ่ง ทั้งยังช่วย

ยกระดับการออกแบบท่าเต้น องค์ประกอบในผลงานการแสดงตลอดจนทักษะการแสดงให้พัฒนาขึ้นไปอีกขั้น

ในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’ ผู้วิจัยได้ค้นหาหนังสือหรือเอกสารอ้างอิงที่เกี่ยวข้องกับภาษาเต้นรำ รับชมผลงานการแสดงเต้นรำที่มีชื่อเสียงหลากหลายเรื่องเพื่อค้นหาแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงของตนเองในครั้งนี้อีกทั้งผู้วิจัยยังได้สัมภาษณ์เหล่าคณาจารย์ประจำสาขาวิชาศิลปะการเต้นรำแบบลาตินทั้งจากสถาบันศิลปะมหาวิทยาลัยกว้างซีและสถาบันศิลปะการเต้นรำวิทยาลัยศิลปะกว้างซีเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภาษาเต้นรำและศิลปะการเต้นรำแบบลาตินและบันทึกข้อมูลภาพและเสียงตลอดกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำชุดนี้ตั้งแต่กระบวนการซ้อมเต้นไปจนถึงกระบวนการฝึกซ้อมการแสดง เพื่อตรวจสอบและค้นหาจุดบกพร่องเพื่อหาหนทางแก้ไขแล้วซ้ำแล้วซ้ำเล่าจนกว่าการแสดงจะเป็นที่น่าพึงพอใจ

ภาพที่ 4-5 ภาพบรรยากาศขณะฝึกซ้อมการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’ (Wang Yuguang. 2023)

ภาพที่ 4-6 ภาพบรรยากาศขณะฝึกซ้อมการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’ (Wang Yuguang. 2023)

ภาพที่ 4-7 ภาพบรรยากาศการซ้อมใหญ่ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง 'Memory'
(Wang Yuguang. 2023)

ภาพที่ 4-8 ภาพบรรยากาศการซ้อมแสดงผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง 'Memory'
(Wang Yuguang. 2023)

ภาพที่ 4-9 ภาพบรรยากาศการแสดงผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง 'Memory'
(Wang Yuguang. 2024)

ภาพที่ 4-10 ภาพบรรยากาศการแสดงผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง 'Memory'
(Wang Yuguang. 2024)

ภาพที่ 4-11 ภาพบรรยากาศการแสดงผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’
(Wang Yuguang. 2024)

นักแสดงในผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’ รับหน้าที่โดยผู้วิจัย ส่วนทีมงานใน
คณะกรรมการแสดงทั้งหมดคือนักศึกษาจากสถาบันศิลปะการเต้นรำวิทยาลัยศิลปะกวางซีซึ่งผลงานการ
แสดงเต้นรำชุดนี้ดำเนินการฝึกซ้อมภายในห้องซ้อมการแสดงซึ่งตั้งอยู่ภายในคณะศิลปะการเต้นรำ
ของวิทยาลัยศิลปะกวางซี อีกทั้งกระบวนการฝึกซ้อมและการแสดงในผลงานเรื่อง ‘Memory’ ล้วน
ผ่านการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาครั้งแล้วครั้งเล่าเพื่อให้การแสดงออกมาสมบูรณ์และเป็นที่ยอมรับ

ตลอดกระบวนการผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือและการสนับสนุนจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมากมาย อีกทั้งนักแสดงรวมถึงทีมงานทุกคนยังให้ความร่วมมือในการสร้างสรรค์ผลงานขึ้นนี้อย่างแข็งขันซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงจิตวิญญาณของการทำงานร่วมกันภายในทีมโปรดักชั่น

การนำท่าเต้นผสมผสานสู่ผลงาน

ตารางที่ 4-1 การบูรณาการท่าเต้นร่วมกับการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำ (Wang Yuguang, 2024)

ลำดับ	เนื้อหา	การใช้ท่าเต้น	การผสมผสานท่าเต้นสู่ผลงาน
การเต้นช่วงที่ 1	เมื่อเสียงประกอบพื้นหลังจากเครื่องเล่นดังขึ้น ปรากฏภาพของชายหนุ่มคนหนึ่ง (นักแสดง) ซึ่งกำลังวางแผนสิ่งการการรบ	ใช้สเต็ปการเดินแบบการเต้นรำจิ้งหะปาโซโดเบลและท่าเต้นแบบโบทาโฟโก แล้วใช้ท่าบ็อกสเต็ป (Box step) แบบการเต้นรำจิ้งหะแซมบ้า จากนั้นจึงม้วนตัวกลิ้งไปทางซ้าย	เริ่มด้วยสเต็ปการเดินแบบการเต้นรำจิ้งหะปาโซโดเบล ท่าเต้นแบบโบทาโฟโก ต่อด้วยท่าบ็อกสเต็ปแบบการเต้นรำจิ้งหะแซมบ้า จากนั้นจึงม้วนตัวกลิ้งไปทางซ้าย
การเต้นช่วงที่ 2	นักแสดงใช้ภาษาท่าเต้นในการแสดงให้เห็นถึงท่วงท่าการเคลื่อนไหวในการต่อสู้ท่ามกลางศึกสงคราม	ใช้สเต็ปการเดินแบบการเต้นรำจิ้งหะปาโซโดเบลและท่าเต้นแบบโบทาโฟโก แล้วใช้ท่าบ็อกสเต็ป แบบการเต้นรำจิ้งหะแซมบ้า จากนั้นจึงม้วนตัวกลิ้งไปทางซ้าย	เริ่มด้วยสเต็ปการเดินแบบการเต้นรำจิ้งหะปาโซโดเบล ท่าเต้นแบบโบทาโฟโก ต่อด้วยท่าบ็อกสเต็ปแบบการเต้นรำจิ้งหะแซมบ้า จากนั้นจึงม้วนตัวกลิ้งไปทางซ้าย
การเต้นช่วงที่ 3	นักแสดงวิ่งพร้อมก้าวัดแกว่งโบกสะบัดธงชาติบนเวที แสดงให้	ใช้ทimestepsแบบการเต้นรำจิ้งหะรัมบ้า ก้าวและหมุนตัวไปข้างหน้า	สเต็ปเท้าแบบการเต้นรำจิ้งหะรัมบ้าที่นุ่มนวลและพลิ้วไหว ผสานกับท่าเต้น

ลำดับ	เนื้อหา	การใช้ทำเต็น	การผสมผสานทำเต็นสู่ผลงาน
	เห็นถึงความรู้สึกเมื่อมีชัยเหนือสงครามต่อต้านญี่ปุ่นผ่านทำเต็นและการปฏิสัมพันธ์เชิงโต้ตอบร่วมกับธงชาติ	จากนั้นจึงหมุนตัวอย่างต่อเนื่องเป็นชุด	โบกสะบัดธงชาติแสดงออกถึงความสุขและบรรยากาศการเฉลิมฉลองแห่งชัยชนะในสงครามต่อต้านญี่ปุ่น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างท่วงท่า การเคลื่อนไหวกับอุปกรณ์ประกอบฉากมุ่งเน้นความหมายเชิงสัญลักษณ์ที่สื่อถึงชัยชนะ

ตลอดกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต็นรำชุดนี้ ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบการเต็นรำหลากหลายรูปแบบบูรณาการเข้ากับโครงเรื่องของผลงานอย่างชาญฉลาด แสดงออกถึงอารมณ์อันเป็นหัวใจและแนวคิดหลักของเนื้อเรื่องในแต่ละส่วนได้อย่างเด่นชัดด้วยการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำเต็นและควบคุมจังหวะการเคลื่อนไหวให้สอดคล้องกับจังหวะเรื่องราวในผลงาน ยกตัวอย่างเช่น ในการแสดงเต็นรำช่วงที่ 1 ผู้วิจัยใช้องค์ประกอบการเต็นรำแบบจังหวะปาโซโดเบลและแซมบ้าเป็นหลักในการสร้างบรรยากาศที่ชวนดึงดูดและทำให้รู้สึกได้ถึงความห้าวหาญเด็ดเดี่ยว ต่อมาการแสดงเต็นรำช่วงที่ 2 ผู้วิจัยแสดงให้เห็นถึงพลังและการเผชิญหน้ากับศึกการต่อสู้ในฉากสงครามอย่างเด่นชัดโดยผ่านการนำทำเต็นแบบจังหวะปาโซโดเบลผสมผสานร่วมกับจังหวะรัมบ้า และในการแสดงเต็นรำช่วงที่ 3 ผู้วิจัยใช้สเต็ปอันนุ่มนวลพลิ้วไหวของการเต็นรำจังหวะรัมบ้าควบคู่ไปกับทำเต็นที่ปฏิสัมพันธ์ร่วมกับธงชาติ สร้างบรรยากาศที่แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกสนุกสนานเปรมปรีดิ์จากชัยชนะในสงครามต่อต้านญี่ปุ่น กล่าวคือการใช้ทำเต็นในการแสดงทุกส่วนล้วนผสมผสานร่วมกับเนื้อเรื่องของผลงานการแสดงชุดนี้อย่างแน่นแฟ้นและสอดคล้องกับเนื้อหา รวมถึงบรรยากาศที่เรื่องราวต้องการสื่อถึง ซึ่งช่วยเพิ่มพูนพลังการแสดงออกและความซาบซึ้งชวนดื่มด่ำของผลงานการแสดงเต็นรำชุดนี้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์เชิงลึก รวมถึงอภิปรายเกี่ยวกับภาษาเชิงศิลปะในศิลปะการเต้นรำแบบลาติน โดยมุ่งเน้นไปที่เทคนิคพื้นฐาน การจัดการร่างกายและการแสดงออก ตลอดจนจังหวะและดนตรีของการเต้นแบบลาติน จากการวิจัยโดยพิจารณาจากแง่มุมต่างๆ ของศิลปะการเต้นรำแบบลาตินอย่างครอบคลุมจึงได้ข้อสรุปเกี่ยวกับผลการวิจัย ดังนี้

1. ศิลปะการเต้นรำแบบลาตินเป็นการเต้นรำที่เปี่ยมด้วยเสน่ห์ความเย้ายวนและชีวิตชีวา ทั้งยังมีขอบเขตครอบคลุมอัตลักษณ์และสไตล์การเต้นที่หลากหลาย ทั้งการเต้นรำจังหวะรุมบา ชะชะซ่า แซมบ้า ปาโซโดเบลและจังหวะแจ๊พ ซึ่งการเต้นรำแต่ละประเภทล้วนมีเสน่ห์และการแสดงออกที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะในแบบฉบับของตนเอง
2. ภาษาเต้นรำมีบทบาทสำคัญในการออกแบบท่าเต้น เป็นปัจจัยที่ไม่เพียงสามารถกำหนดภาพลักษณ์ สร้างเสริมการแสดงอารมณ์และความคิดของตัวละคร แต่ยังสามารถพรรณนาให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในขณะที่ตัวละครกำลังกระทำการใด ๆ ในการแสดงเต้นรำ ท่วงท่าการเคลื่อนไหว จังหวะ การสัมผัสเทือนอารมณ์ผู้ชม ความเสมือนจริงและการแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ในภาษาเต้นรำล้วนเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดวิธีการและการแสดงออกเชิงศิลปะหลากหลายรูปแบบในการแสดงเต้นรำ
3. จากการวิเคราะห์ขั้นตอนการสร้างสรรคและการแสดงในผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง “Memory” ผู้วิจัยจึงพบว่าการสร้างสรรคผลงานการแสดงเต้นรำจำเป็นต้องคำนึงถึงการเลือกใช้องค์ประกอบและบริบทพื้นหลังการแสดงที่สร้างสรรค รวมถึงอุปกรณ์ประกอบฉากและดนตรีประกอบ ตลอดจนการวางแผนและการเตรียมการในด้านการออกแบบท่าเต้นและการฝึกซ้อมการแสดง รูปแบบการแสดงของผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง “Memory” ในอนาคตยังสามารถพัฒนาต่อยอดได้อีกเพื่อให้ผลงานสามารถนำพาความเพลิดเพลินทางศิลปะที่เปี่ยมด้วยสีสันอันหลากหลายสู่สายตาของเหล่าผู้ชมได้อย่างเหนือชั้นยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

การแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’ มีความสำคัญอย่างมากต่อการบุกเบิกเส้นทางการพัฒนาในด้านการแสดง เนื่องจากนักแสดงและทีมงานเบื้องหลังของผลงานนี้ประกอบด้วยคณาจารย์และนักศึกษาศาขาศิลปะจากมหาวิทยาลัยกว้างซี ซึ่งแต่ละท่านล้วนล้วนเป็นผู้มาด้วยประสบการณ์บนเวทีการแสดงและผลงานดำเนินการสร้างสรรค์บนข้อมูลพื้นฐานเชิงทฤษฎีที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ดังนั้น ผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’ จึงมีความสำคัญทั้งในทางทฤษฎีและในทางปฏิบัติซึ่งผลงานการแสดงเต้นรำชุดนี้จะทำการแสดงในโรงละครหลายแห่ง เพื่อให้นักแสดงได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ชมอย่างหลากหลาย และเป็นที่ยอมรับจากสาธารณชน

การออกแบบท่าเต้นครั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงสเต็ปการเต้นรำในผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง ‘Memory’ ทำให้ผู้วิจัยได้ค้นพบว่าสเต็ปการเต้นรำนั้นต้องเหมาะสมสำหรับฉากการแสดงที่ต้องการสร้างบรรยากาศที่ชวนให้รู้สึกถึงเครียดหรือบรรยากาศที่ทำให้สัมผัสได้ถึงความสง่างามผ่าเผยอย่างเป็นธรรมชาติรวมถึงการสร้างภาพลักษณ์และบุคลิกของตัวละครที่มีความอ่อนไหวทางอารมณ์สูงเช่นการใช้สเต็ปการก้าวเท้าด้วยความรวดเร็วที่ทำให้ท่วงท่าเต้นรำดูอ่อนไหวกระฉับกระเฉงคือการแสดงออกเพื่อสื่อให้ผู้ชมภายนอกได้รับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงของจังหวะอารมณ์ในฉากต่าง ๆ เพราะการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์เป็นปัจจัยที่ช่วยขับเคลื่อนพัฒนาการของเรื่องราว การแสดงเต้นรำภายในผลงานชุดนี้ใช้จังหวะช้า-เร็วที่เปี่ยมด้วยเสน่ห์ชวนดึงดูดของการเต้นรำแบบลาตินและสเต็ปเท้าแบบเดินหน้า-ถอยหลังกอบกับท่วงท่าเต้นรำที่แข็งแรงทรงพลังและสง่างาม จากข้อมูลในข้างต้นทำให้ผู้วิจัยเห็นถึงแนวทางการพัฒนาทฤษฎีและอัตลักษณ์ของการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำเมื่อเข้าสู่กระบวนการศึกษาและวิเคราะห์ความเป็นศิลปะของภาษาเต้นรำแบบลาตินโดยผ่านการวิเคราะห์ผลงานการแสดงเต้นรำในประเด็นที่เฉพาะเจาะจง อีกทั้งสำหรับภาษาเต้นรำแบบลาตินที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นอย่างเห็นได้ชัดเมื่ออยู่ในขอบเขตของการแสดงออกทางศิลปะภายในผลงานการแสดงเต้นรำชุดนี้ภายใต้กฎการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงจังหวะการเคลื่อนไหวและการไต่ระดับทางอารมณ์ภายในเรื่องราว นับได้ว่าการแสดงออกของภาษาเต้นรำประเภทดังกล่าวมีพื้นที่ให้ใช้สอยอย่างหลากหลาย กว้างขวางและอิสระอย่างมาก

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับภาษาต้นกำเนิดในศิลปะการเต้นรำแบบลาติน ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยทางวิชาการ การกำหนดนโยบาย และการดำเนินงานในอนาคต ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยทางวิชาการ

การวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับเอกลักษณ์ประจำภูมิภาคและประวัติศาสตร์ด้านพัฒนาการของศิลปะการเต้นรำแบบลาตินแต่ละประเภทสามารถช่วยสร้างเสริมความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการสืบทอดวัฒนธรรมการเต้นรำแบบลาตินได้อย่างครอบคลุม ควรมีการขยายขอบเขตงานวิจัยเกี่ยวกับภาษาเชิงศิลปะในการเต้นรำแบบลาติน ศึกษาค้นคว้ากลไกภายในท่าเต้นในการแสดงอารมณ์และความหมายอย่างเจาะลึกยิ่งขึ้น พร้อมทั้งส่งเสริมการนำการศึกษาศิลปะการเต้นรำบูรณาการร่วมกับการวิจัยแบบสหวิทยาการ ส่งเสริมการประยุกต์ใช้และเผยแพร่ผลการวิจัยทางวิชาการให้เป็นที่แพร่หลายในการวิจัยภาคปฏิบัติ

2. ข้อเสนอแนะด้านการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้อง

ควรมีการสนับสนุนการสร้างค่านิยมและการพัฒนาศิลปะการเต้นรำแบบลาติน ยกย่องระดับการศึกษาศิลปะการเต้นรำเพื่อเปิดโอกาสให้จำนวนนักเรียนในระดับอุดมศึกษาที่ได้เรียนรู้ศิลปะการเต้นรำเพิ่มสูงขึ้น เสริมสร้างการสนับสนุนและให้การคุ้มครองศิลปินนักเต้น จัดเตรียมสภาพแวดล้อมและเงื่อนไขทางนโยบายที่ผ่อนปรนมากขึ้นให้เอื้อต่อการสร้างสรรค์และการแสดงต้นกำเนิดของศิลปินในสาขานี้ สร้างมาตรฐานและระบบชี้แนะแนวทางสำหรับกิจกรรมศิลปะการเต้นรำเพื่อส่งเสริมการพัฒนาวัฒนธรรมการเต้นรำแบบลาตินอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบระเบียบ

3. ข้อเสนอแนะด้านการดำเนินงาน

เสริมสร้างการแลกเปลี่ยนและความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการแสดงต้นกำเนิด ส่งเสริมการแบ่งปันประสบการณ์และทรัพยากร รวมถึงการจัดกิจกรรมการแสดงและการฝึกอบรมให้มากขึ้น ศิลปินด้านการเต้นรำควรได้รับการสนับสนุนให้สร้างสรรค์ ศึกษาค้นคว้าและพัฒนาการแสดงออกในศิลปะการเต้นแบบลาตินบนเวทีศิลปะร่วมสมัยอย่างต่อเนื่อง นำผลการวิจัยมาปรับเปลี่ยนเพื่อประยุกต์ใช้งานจริง ส่งเสริมการผลักดันและการเผยแพร่ศิลปะการเต้นรำแบบลาติน ทำให้จำนวนผู้คนที่ได้เพลิดเพลินกับความสนุกสนานและความจรรโลงทางอารมณ์ที่เกิดจากศิลปะการเต้นรำเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งการนำข้อเสนอแนะตั้งแต่การวิจัยเชิงวิชาการ การกำหนดนโยบายเรื่อยไปจนถึงด้านการดำเนินงาน มาบูรณาการร่วมกันสามารถสร้างวงจรปฏิสัมพันธ์เชิงโต้ตอบที่ช่วยส่งเสริมการเผยแพร่ การพัฒนา และการสร้างนวัตกรรมในศิลปะการเต้นรำแบบลาตินอย่างต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

- Fan, Y., & Gao, J. (2018). A Review of Research Progress in Dance Movement Therapy. *Journal of Nanjing University of the Arts (Music and Performance Edition)*(4), 107-110.
- Fu, J. (2011). *The Creation and Choreography of Latin Choreography in National Standard Dance*. Yihai.
- Hu, E. (1994). *Psychology of Dance Creation*. China Drama Publishing House.
- Huang, Y., & Hongyan, B. (2003). Five elements of Latin dance rumba basic movement training. *Journal of Wuhan Institute of Physical Education*, 37(6), 87-88.
- Jian, L., Z, S., & Honglan, W. (2009). *Dance and God's Body Dialogue*. Nationalities Publishing House.
- Jin, Q. (2006). *Dance Choreography*. Higher Education Press.
- Karin, W. (2006). *Chorégraphie Procédé de création*. Shanghai Music Publishing House.
- Li, L. (2015). The life of movement : On the composition and artistic expression of modern dance language. *Yihai*(9), 46-47.
- Lian, L. (2019). *Research on the Development of International Standard Dance Art Works*. China Academy of Art.
- Liu, C. (2015). *Discussion on the Connotation of Latin Dance*. Art Education.
- Liu, D. (2021). On the 'shape' and 'image' of dance movements from the perspective of creative practice. *Sichuan Opera*(1), 124-144.
- Liu, J. (2001). *Silent Speech: Interpretation of Dance Body Language*. Nationalities Publishing House.
- Liu, J. (2019). *A Brief Talk on Dance Language*. Education and Teaching Forum.
- Liu, Q. (2004). *The Body Language of Modern Dance*. Shanghai Music Publishing House.
- Lu, Y. (2004). *Introduction to Dance*. Shanghai Music Publishing House.
- Qiao, Z. (2012). *A Brief Talk on Dance Language*. Northern Music.
- Takaya, E. (2005). *Dance Creation Method*. Beijing Academy Press.
- Wang, J. (2016). *Study on the Creation and Choreography Method of Sports Dance Performance*. Chengdu Institute of Physical Education.

- Wang, N. (2016). *On the importance of dance language in shaping the image of the work*. Northern Music.
- Wang, Y. (2021, December 11). *Classical dance classic 'Fan Dance Danqing'*.
https://www.iqiyi.com/v_19rv2eipyw.html
- Youku. (2021, December 11). *Dance 'Floating Dream'*.
https://v.youku.com/v_show/id_XNTEwOTY0MDA1Mg==.html.
- Yu, P. (2005). *Dancing Culture and Aesthetics*. Renmin University of China Press.
- Zhang, D. (2017, December 11). *Dance 'Night Shanghai'*.
<https://tv.sohu.com/v/dXMvMzExMjOxMTEzLzlxNzcxODM5LnNodG1s.html>
- Zhang, H. (2005). Affection in the Middle and Form in the Words : Artistic Discussion on Chinese Dance Language. *Journal of Guizhou University (Art Edition)*.
- Zhang, L. (2015). A Preliminary Study on the Features of Dance Language in Dance Dramas. *Journal of Beijing Dance Academy*.
- Zhang, S. (2013). *Dancing Body Linguistics*. Capital Normal University Press.
- Zhao, J. (2007). On the Features of Dance Language. *Journal of Taiyuan Normal University (Social Science Edition)*.
- Zhou, Y. (2015). *Analysis of Choreography and Choreography Elements of Contemporary Chinese National Standard Dance Art*. Beijing Sport University.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เอกสารราชการ

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

สำเนา

ที่ IRB4-047/2567

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาโครงการวิจัย

รหัสโครงการวิจัย : G-HU006/2567

โครงการวิจัยเรื่อง : “ความทรงจำ” (Memory):
การออกแบบท่าเต้นจากการวิเคราะห์ภาษาในศิลปะการเต้นรำแบบลาติน

หัวหน้าโครงการวิจัย : MR.YUGUANG WANG

หน่วยงานที่สังกัด : คณะดนตรีและการแสดง

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการหลัก (สารนิพนธ์/ งานนิพนธ์/ : อาจารย์ ดร.ณัฐนันท์ เอื้อศิลป์
วิทยานิพนธ์/ ดุษฎีนิพนธ์)

หน่วยงานที่สังกัด : คณะดนตรีและการแสดง

วิธีพิจารณา : Exemption Determination Expedited Reviews Full Board

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยที่ผู้วิจัยเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิ สวัสดิภาพ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ตัวอย่างการวิจัยและผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยในขอบข่ายของโครงการวิจัยที่เสนอได้ (ดูตามเอกสารตรวจสอบ)

1. แบบเสนอเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ฉบับที่ 2 วันที่ 9 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567
 2. โครงการวิจัยฉบับภาษาไทย ฉบับที่ 1 วันที่ 18 เดือน มกราคม พ.ศ. 2567
 3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย ฉบับที่ 1 วันที่ 18 เดือน มกราคม พ.ศ. 2567
 4. เอกสารแสดงความยินยอมของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย ฉบับที่ 1 วันที่ 18 เดือน มกราคม พ.ศ. 2567
 5. แบบเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น แบบบันทึกข้อมูล (Data Collection Form)
- แบบสอบถาม หรือสัมภาษณ์ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ฉบับที่ 1 วันที่ 18 เดือน มกราคม พ.ศ. 2567
6. เอกสารอื่น ๆ (ถ้ามี) ฉบับที่ - วันที่ - เดือน - พ.ศ. -

วันที่รับรอง : วันที่ 22 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

วันที่หมดอายุ : วันที่ 22 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568

ลงนาม นางสาวทิมลพรรณ เลิศล้ำ
(นางสาวทิมลพรรณ เลิศล้ำ)

หนังสือตอบรับการตีพิมพ์บทความ

Journal of Modern Learning Development

Modern Learning Development Centre

Modern Learning Development Co.,Ltd. 141 Village No.6 Banchai Sub-district, Ban Dung District, Udon Thani, Thailand, 41190

Phone number. +6694-7095636 ID Line. teekapko

Date : June 4 , 2024

Acceptance Letter

Dear Author (S) : Yuguang Wang and Nadhanant Uaesilapa**Paper ID : 671105****Paper Title : “Memory”: The Choreography from an Analysis of Latin Dance Languages**

This is to enlighten you that above manuscript reviewed and appraised by the review committee member of Journal of Modern Learning Development by 3 assessors and it is accepted for the purpose of publication in Journal of Modern Learning Development at Group 2 of Thai journal citation Index Centre (TCI) with ISSN 2673-074X (Print) 2697-455X (Online) Volume 9 Issue 11 November 2024 that will be available at <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/index>

Sincerely

Dr. Teedanai Kapko

Editor Journal of Modern Learning Development

ภาคผนวก ข
เครื่องมือวิจัย

แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์และนักเรียนในสาขาศิลปะ
การเต้นรำแบบละติน

หัวข้อวิจัย: “ความทรงจำ” (Memory): การออกแบบท่าเต้นจากการวิเคราะห์ภาษาในศิลปะการ
เต้นรำแบบละติน

ปริญญาโทฉบับนี้: สาขาวิชาดนตรีและการแสดง คณะดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้วิจัย: Yuguang Wang

อาจารย์ที่ปรึกษา: ดร.สัมพันธ์ไชยญ์ เอื้อศิลป์

คำชี้แจง :

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นการสำรวจและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภาษาเต้นรำและศิลปะการเต้นรำแบบละตินโดย
กลุ่มประชากรเป้าหมายของแบบสอบถามคืออาจารย์และนักเรียนสาขาวิชาศิลปะการเต้นรำแบบละติน สถาบัน
ศิลปะการเต้นรำวิทยาลัยศิลปะกว่างซี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงสำหรับข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยในครั้งนี้

ช่องทางติดต่อ: Yuguang Wang อีเมล: 378906859@qq.com

นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

คณะดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา

1. เพศ:

ชาย

หญิง

2. อายุ:

ต่ำกว่า 18 ปี

18-25 ปี

26-35 ปี

36-45 ปี

46 ปีขึ้นไป

BUU-IRB Approved
22 Feb 2024

3.อาชีพ:

- อาจารย์
- นักเรียน,นักศึกษา

4.คุณมีประสบการณ์ในการเดินร่ำแบบละตินมานานกี่ปี?

- น้อยกว่า 1 ปี
- 1-3 ปี
- 3-6 ปี
- มากกว่า 7 ปีขึ้นไป
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

5.คุณเข้าใจแนวคิด “ภาษาเดินร่ำ” อย่างไร?

- การแสดงอารมณ์และบอกเล่าเรื่องราวผ่านท่าเดินและการแสดงออก
- เป็นองค์ประกอบพื้นฐานและกฎเกณฑ์ในการเดินร่ำ
- สไตล์และเอกลักษณ์เฉพาะของการเดินร่ำ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ):

6.คุณคิดว่าบทบาทของภาษาเดินร่ำในศิลปะการเดินร่ำแบบละตินเป็นอย่างไร?

- เป็นบทบาทที่มีความสำคัญมาก
- สำคัญ
- ปานกลาง
- ไม่สำคัญ

7.คุณคิดว่าการใช้ภาษาเดินร่ำในการเดินร่ำแบบละตินสามารถแสดงอารมณ์ใดต่อไปนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ?

[สามารถเลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ]

- อารมณ์ตื่นเต้น
- อารมณ์โกรธ
- อารมณ์สุข
- อารมณ์ซาบซึ้งสะเทือนใจ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ):

BUU-IRB Approved
22 Feb 2024

8. ข้อคำถามสำหรับอาจารย์ คุณคิดว่าจะสอนให้นักเรียนเข้าใจและเรียนรู้วิธีการใช้ภาษาต้นกำเนิดอย่างไร?

- สอนผ่านการฝึกปฏิบัติ
- อธิบายด้วยหลักทฤษฎี
- สอนผ่านการสาธิต
- อื่น ๆ (โปรดระบุ):

ข้อคำถามสำหรับนักเรียน คุณคิดว่าจะสามารถทำความเข้าใจและเรียนรู้วิธีการใช้ภาษาต้นกำเนิดได้อย่างไร?

- สังเกตและเลียนแบบ
- เรียนรู้ภายใต้การชี้แนะจากอาจารย์
- ศึกษาและฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง
- อื่น ๆ (โปรดระบุ):

9. คุณคิดว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างกับการใช้ภาษาต้นกำเนิดในการสร้างสรรค์การแสดงต้นกำเนิดแบบละตินในขนาด?

- มีการประยุกต์ใช้ที่หลากหลายยิ่งขึ้น
- มีการวิจัยในเชิงลึกมากขึ้น
- มีการบูรณาการกับการเต้นรำรูปแบบอื่น ๆ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ):

10. เนื่องด้วยความนิยมของการแสดงต้นกำเนิดดิจิทัล คุณคิดว่าปัจจัยนี้มีผลกระทบต่อความเข้าใจและการประยุกต์ใช้ภาษาต้นกำเนิดอย่างไร?

- มีผลกระทบเชิงบวก
- มีผลกระทบเชิงลบ
- ไม่มีผลกระทบ
- ไม่แน่ใจ

11. สำหรับผู้ที่คาดหวังว่าตนจะสามารถนำภาษาต้นกำเนิดมาใช้ในการสร้างสรรค์การแสดงต้นกำเนิดแบบละตินได้ดียิ่งขึ้น คุณมีข้อเสนอแนะอย่างไร?

- ควรชมและเรียนรู้ผลงานการแสดงต้นกำเนิดต่าง ๆ เพิ่มเติม
- ทดลองฝึกฝนและพยายามให้มากขึ้น

BUU-IRB Approved
22 Feb 2024

ขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

อื่น ๆ (โปรดระบุ):

12. สำหรับผู้ที่คาดหวังว่าตนจะสามารถนำภาษาต้นตำมาใช้ในการสร้างสรรค์การแสดงต้นรำแบบลาตินได้ดี
ยิ่งขึ้น คุณมีข้อเสนอแนะอย่างไร? (คำถามอันทันย)

BUU-IRB Approved
22 Feb 2024

แบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะการเต้นรำแบบละติน

หัวข้อวิจัย: “ความทรงจำ” (Memory): การออกแบบท่าเต้นจากการวิเคราะห์ภาษาในศิลปะการเต้นรำแบบละติน

ปริญญาโทฉบับนี้: สาขาวิชาดนตรีและการแสดง คณะดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้วิจัย: Yuguang Wang

อาจารย์ที่ปรึกษา: ดร.สันทีไซญ์ เอื้อศิลป์

คำชี้แจง :

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นการสำรวจและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภาษาเต้นรำและศิลปะการเต้นรำแบบละตินโดยกลุ่มประชากรเป้าหมายการสัมภาษณ์ คืออาจารย์ประจำสาขาวิชาศิลปะการเต้นรำแบบละติน สถาบันศิลปะการเต้นรำวิทยาลัยศิลปะกว้างซี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงสำหรับข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยในครั้งนี้

ช่องทางติดต่อ: Yuguang Wang อีเมล: 378906859@qq.com

นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

คณะดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา

1. โปรดอธิบายความสำคัญของภาษาเต้นรำในการสร้างสรรค์การแสดงเต้นรำแบบละตินโดยสังเขป?
 2. แนวคิด “ภาษาเต้นรำ” ในความเข้าใจของคุณเป็นอย่างไร?
 3. คุณคิดว่าภาษาเต้นรำมีบทบาทอย่างไรในการเต้นรำแบบละติน?
 4. คุณใช้ภาษาเต้นรำเพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกและแนวคิดหลักที่ต้องการถ่ายทอดผ่านการแสดงเต้นรำอย่างไร?
 5. โปรดยกตัวอย่างว่าคุณนำภาษาเต้นรำผสมผสานร่วมกับท่าเต้นในกระบวนการสร้างสรรค์การแสดงเต้นรำอย่างไร?
 6. โปรดแบ่งปันประสบการณ์ด้านการสอน คุณสอนให้นักเรียนเข้าใจและรู้จักใช้ภาษาเต้นรำอย่างไร?
 7. คุณคิดว่าภาษาเต้นรำสามารถช่วยยกระดับการแสดงออกในการเต้นรำแบบละตินอย่างไร?
 8. คุณประเมินระดับทักษะการเต้นรำของตนเองไว้อย่างไร?
- การประยุกต์ใช้ภาษาเต้นรำในการเต้นรำแบบละตินสมัยใหม่ไว้อย่างไร?

BUU-IRB Approved
22 Feb 2024

9. คุณมีวิธีการหรือเทคนิคพิเศษใดที่ช่วยให้คุณสามารถใช้ภาษาเต็นร่าในการสร้างสรรค์การแสดงเต็นร่าของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น?
10. คุณคิดว่าบทบาทของภาษาเต็นร่าในศิลปะการเต็นร่าจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรในอนาคต?
11. ในชั้นเรียนการเต็นร่าแบบละติน คุณสอนนักเรียนเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ภาษาเต็นร่าอย่างไร?
12. คุณคิดว่าเป็นไปได้ไหมที่จะสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ก้าวข้ามกฎเกณฑ์และข้อจำกัดเดิมของภาษาเต็นร่าในการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต็นร่าแบบละติน? เพราะเหตุใด?

对拉丁舞专业老师和学生进行的问卷调查

论文题目：“Memory”：The Choreography from an Analysis of Latin Dance Languages

研究者：Yuguang Wang

说明：

本专家访谈是对广西艺术学院舞蹈学院拉丁舞专业的老师和学生进行的问卷调查，为了收集有关舞蹈语言和拉丁舞艺术的信息。

研究人员希望借此机会感谢您的好意。

Yuguang Wang

说明 请根据您的意见在方框（ ）内打√。

1. 您的性别是？（单选）

男性

女性

2. 您的年纪是？（单选）

18 岁以下

18-25 岁

26-35 岁

36-45 岁

46 岁以上

3. 您的角色是？（单选）

老师

学生

1
BUU-IRB Approved
22 Feb 2024

4. 您在拉丁舞领域的经验年限是? (单选)

- 少于 1 年
- 1-3 年
- 4-6 年
- 7 年以上
- 其他 (请说明_____)

5. 您是如何理解“舞蹈语言”这一概念的? (单选)

- 通过舞蹈动作和表情表达情感和故事
- 舞蹈的基本元素和规则
- 舞蹈的独特风格和特点
- 其他 (请说明_____)

6. 认为舞蹈语言在拉丁舞中的作用是? (单选)

- 极其重要
- 重要
- 一般
- 不重要

7. 您认为舞蹈语言在拉丁舞作品中的运用能够有效表达以下哪些情感? (多选)

- 激情
- 愤怒
- 喜悦
- 感动
- 其他 (请注明) _____

8. 对于老师, 您是如何教导学生理解和使用舞蹈语言的? (单选)

- 通过实践教学
- 通过理论讲解
- 通过示范

其他

对于学生，您是如何学习和理解舞蹈语言的？(单选)

观看和模仿

通过老师的指导

自我研究和实践

其他

9. 您认为未来在拉丁舞创作中，舞蹈语言的运用会有什么变化？(单选)

更多元化的运用

更深入的研究

与其他舞蹈形式的融合

其他

10. 随着数字化舞蹈的流行，您认为这对舞蹈语言的理解和应用有何影响？(单选)

有积极影响

有消极影响

没有影响

不确定

11. 对于希望在拉丁舞创作中更好地运用舞蹈语言的人，您有什么建议？(单选)

多观看和学习不同的舞蹈作品

多实践和尝试

寻求专业的指导

其他

12. 对于希望在拉丁舞创作中更好地运用舞蹈语言的人，您有什么建议？(开放性问题)

对拉丁舞专业教授进行的专家访谈

论文题目：“Memory”：The Choreography from an Analysis of Latin Dance Languages

研究者：Yuguang Wang

说明：

本专家访谈是对广西艺术学院舞蹈学院的拉丁舞专业教授进行的访谈，为了收集有关舞蹈语言和拉丁舞艺术的信息。

研究人员希望借此机会感谢您的好意。

Yuguang Wang

序号	问题
1	您能简要介绍一下舞蹈语言在拉丁舞创作中的重要性吗？
2	请问您如何解释“舞蹈语言”这一概念？
3	您觉得舞蹈语言在拉丁舞中占据了什么样的角色？
4	您如何使用舞蹈语言来表达舞蹈所要传达的情绪和主题？
5	您能否举例说明在创作过程中如何将舞蹈语言和舞蹈动作相结合？
6	能否分享一些您在教学过程中如何教授学生理解和使用舞蹈语言的经验？
7	您认为舞蹈语言如何帮助提升拉丁舞的表现力？
8	您如何评价自己的舞蹈水平？
9	您有没有一些特别的方法或者技巧，帮助您在创作中更好的使用舞蹈语言？
10	您觉得在未来，舞蹈语言在舞蹈艺术中的角色会有什么变化？
11	您在教授拉丁舞课程的过程中，如何教给学生运用舞蹈语言？

1
BUU-IRB Approved
22 Feb 2024

12	您认为在拉丁舞作品创作中，是否可以创新和突破传统的舞蹈语言规则和限制？为什么？
----	---

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	Yuguang Wang
วัน เดือน ปี เกิด	24 Sep 1991
สถานที่เกิด	Shenyang, Liaoning
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	Guangxi , Nanning
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	Currently teaching at Guangxi Arts Institute
ประวัติการศึกษา	Studied at Beijing Institute of Education in 2008 Studied at Guangzhou Institute of Physical Education in 2010
รางวัลหรือทุนการศึกษา	-

